

312091

ప్రతి దిన ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 8-వ తేది గురువారము

No 184

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాన బహుళ ఏకాదశి

సంచిక ౧౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో చేతులు
తొగ్గకావలసియుంటుంది
తలనొవ్వుల మోటును, వాయువు పోటు
కొట్టును. చర్మపుష్పాల కారణమునను.
పోటు పోగొట్టును. దెయ్యముల కేడించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
కుర్రడను తొలగించును.

ఈ మందును దుద్దగానే చెమట పట్టుట
చేత శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
అలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొవ్వులకు నంజీవివంతిది.
పంచభాష చీటి చూచి కొనిత
మోనము గలుగను.
తక్కువ డబ్బితో వడసేసా 1-కి రు 0-0-0
డబ్బె 1-కి రు 0-0-0 లు.
వ్రతయింటి ముఖ్యముగా నుండవలెను.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లెంటు శెట్టిబిళ్ళి, మృదాన

102 ఫేరిస్ డ్జు, ఫోర్టు, బాంబాయి

సమీపించుచున్నది!

15-11-28 వ తేది!

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు ద్వితీయ స్నాతకసభకు

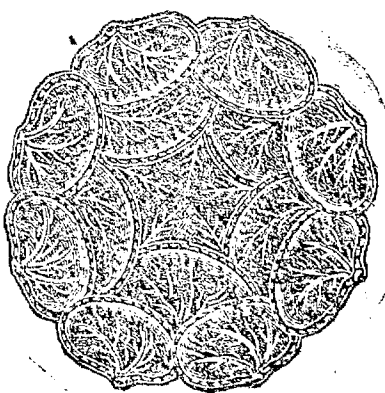
అన్ని డిగ్రీలవారికి కావలసిన గౌనులు, టోపీలు, హుడ్లు మావద్ద అద్దెకు సిద్ధముగానున్నవి.
సెట్టు 1 కి రు 0-0-0 లు మాత్రము.

వలయువారు యాక్రిందివారికి వ్రాసి వెంటనే ఆర్డరులు బుక్కుచేయించు కొనవలయును.

వైండు అందుకో, బెజవాడ.

మాతో లానాదేవి చేసినవారందరు తృప్తిని,

ఆనందమును జెందియున్నారను విషయమును గమనింపుడు

అందమైన శ్రేణులు, కంచములు, తట్టులు
విగ్రహములు మున్నగునవి అప్పటమైన వెండితో
తయారుచేయబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా
నుంచబడియున్నవి. హజరులోలేనివి ఆర్డరిచ్చిన
త్వరలో తయారుచేసి యివ్వబడును. నీమవెండికి
పూచీ నియ్యబడును.

కోటా మునిరత్నం శెట్టి

అందు సన్ను,

వజ్రములు, రత్నములు, బంగారు వెండినగల వర్తకులు, 217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రొఫెసరు శంకర రావుగారి
కార్టెకార్సు గ్రాండు సర్కిసు
ఏలూరులో 9-11-28 తేది
నుండి 2 దినములవరకు

ప్రదర్శింతురు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు,
ఎలుగుబంటులు, పశువులు మున్నగు
వాటి ఆద్యుతపనులు చూడతగినవి.

బి. ఐ. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు

జిల్లా కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకు,

కాకినాడ

ఈ బ్యాంకివారు ప్రస్తుతము రు 1000/లు
అంతకు మించిన మొత్తములను 6 మాసముల
వాయిదాకు రు 100/కి సం॥ 1-కి రు 4-8-0 చొ॥
వడ్డీరేటుకు సేజను డిపోజిట్లను అంగీకరించెదరు.
వడ్డీ రు 5/ల గుణజములపై సూత్రమేర్పరచుచు
బడును. చారువల్లి వెంకట్రామయ్య
కార్యదర్శి.

లాటరీ

సోమసుందర సాతకాల మూనియన్

కాంచీపురం (కంచి)

టికెట్: రెండే అకాలు

అమ్మవారు కావలెను. కమిషన్ భారతము

చీట్లు ఏకైక దినము. 81-8-29.

వి. రామస్వామిశాస్త్రి, ప్రెసిడెంట్ (రెజిస్టర్డ్ సబ్సిడీ)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ నవంబరు 8-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిని	,,	వ 42 కలవి రు	18 0 0	18 8 0
నల్లూరిని	,,	డిటో	18 8 0	14 8 0
ధిల్లి	,,	డిటో	15 8 0	17 8 0
రాగులు	ర.	164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు	,,		20 0 0	28 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర	205	,,	16 0 0	17 0 0
నెనగలు	,,	డిటో	15 0 0	15 0 0
నెసలు	,,	డిటో	16 0 0	17 6 0
మినుములు	,,	డిటో	15 8 0	17 8 0
ఉలలు	,,	ర 185	10 8 0	11 8 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0	21 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	49 0 0	50-0-0
వేరు నెనగనూనె గానగ బా 1-కి ర	112, మిమకనూనె 108		
అమడము బా 1-కి		102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు బా 1-కి		105 0 0	106 0 0
కూరపప్పు	,,	75 0 0	88 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	70 0 0	84 0 0	
దనియాలు	,,	70 0 0	84 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిపండు ములుగు 1-కి ర	40, 45		
కాశవాస్తాపాయకట్టు	,,	50, 55	
బెల్లము బా 1-కి	రు	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	,,	25 14 0	26 2 0
చింతిండు బా 1-కి	,,	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

పట్టాకం బా 1-కి	,,	82 0 0	84 0 0
చదరం	,,	29 0 0	85 0 0
రవ్వండు	,,	27 0 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాజ్జి	రు	8 2 0
నం 6 ,, కట్టా	,,	5 8 0
నం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	,,	7 7 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	12 0 0
నం 44 సాండో	,,	6 2 6
నం 40 రాజీ	,,	10 12 0
నం 4 బెన్ని మసీదు	,,	4 12 0

7. దూది

బోండాపెట్టు బాదన 1-కి	రు	856 0 0

8. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	రు	61 2 0	రు	61 8 0
బంగారుకులం 1-కి	,,	21 0 0		21 2 0
పవరన 1-కి				18 6 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	228 0 0		282 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	272 0 0		275 0 0

9. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లరలాండు అలిజరంకా సింహం				
నీసా 1-డిగ్రీలు	200 కి రు	58 0 0		
,, నీలిరవ 1 రు		1 10 6		
,, 14 రకులు		1 10 0		
,, 28 రకులు		1 9 0		
,, 56 రకులు		1 8 6		
,, 1 ఆందరు		1 8 0		
శేర్లూ పూర్ణపూర్ణ బో లెట్ అనగా (టర్కి-రెడ్డు)	8	4 0		
కాంగో 8 డి		1 0 0		
పదరు 4 డి		1 2 0		

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి

ప్రథమ వార్షికోత్సవము

అనూన దేశభక్తి, అద్భుతత్యాగము, అత్యంతకార్యదీక్ష, ఉభయభాషాపాండిత్యమునేగాక వంగాంగ్ల వాఙ్మయములం దవిరళవైద్యము, నల్లవయస్సునకే జూపి ఆంధ్రరాష్ట్రముయొక్క గాక యావద్భారతలోకముయొక్క ప్రశంసను జూరగొని శ్రీ మహాత్మునివలన తన భారత పుత్రికారత్నములలో నత్యుత్తమమణియని ప్రస్తుతి గని ఆచార్యగోపాలమున కనుకరణీయములగు ఉత్తమాదర్శములుగల ఆమూల్యజీవితము ప్రదర్శించి, కీర్తి శేషమై కాశ్యపతలయమున కేగిన శ్రీమా గంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి ప్రథమ వార్షికోత్సవ మివిధమునం వత్సర ఆశ్చర్యముల క్లుప్తత్రయోదశి కనివారం (27-10-28) తేది జరిగినది. ఏతత్సందర్భమున వారి స్వగ్రామమును చాలపరైన స్వగృహమున బంధుగుఃప్రీతిభోజనములను కొందరు వీరభక్తవ్రతాచారులు మధ్యాహ్నము ఏలూరు పురమున ముగ్ధునిసివల్ బాలికాపాఠశాలాధిపమున 8 గం. కు విద్యుషీమణియగు శ్రీమతి దర్శాకనకమ్మ. ఎం. ఏ. (శ్రీ నుల్లూరాయశాస్త్రిగారి పతి) గారి యాధిపత్యమున మహిళాసభయు 4 గం. కు శ్రీదేవిగారిచే స్థాపితమున శ్రీ మహానాదాన ఖద్దరు కరిశ్రేణులయమున ఆంధ్రభీష్మ శ్రీ శ్రీ దేశభక్త కొండె వెంకటప్పయ్య కంతులవారి చే "దేశభాయావలం, ప్రదర్శనమున 5 గం. కు పురమందిరమున నాదేశభక్త దేశసేవాధురంధరులగు మి రాలి రాలి శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావుకంతులు. బి. యే. బి. ఎస్, ఎం. ఎల్. సి. గారి యాధిపత్యమున మహిళసభయు నత్యంత జయప్రదముగా నిర్వహించబడినది. సుమారు 2, 8 వందలు శ్రీమతి 8, 4 వందలు పురములను సభలకు విచ్చేసి దేవిగారియందు తమకు గల గౌరవప్రేమలను వెల్లడిచిరి (చాయ మిక్కిలి ఆనందించుచున్నాము. మహిళాసభలో బాలికామాల ప్రాధికానంతరము విద్యుషీరత్నమున రాజమండ్రి నివాసులును అగు శ్రీమతి అద్ది భాస్కరమ్మగారు దేవిగారి ఆశ్రయంతి ప్రార్థన సలిపిరి. అగ్రాసనాధిపురాలును శ్రీమతి అద్ది భాస్కరమ్మగారును బంధువులందరివచ్చి (ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిగారును స్వపురవాసులగు శ్రీమతులు మూలూరు రామకుందరమ్మ చుక్కమ్మగారును నింకను కొందరు సోదరివలులు వద్యుషీరూపముల నత్యంతావశ్యకములగు నశేకవిషయముల పౌర్యముగ నుపన్యసించిరి. సంస్కృత కండితులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రాత్రపల్లి నుండరామయ్యగారు తాము దేవిగారిని "నానీ" "నానీ" "నానీ" యను చిన్న పద్యకావ్యమునందలి పద్యములనందందు జరిపి తత్కవిషయముల నత్యంతముగ సంభాషించిరి.

శ్రీమతి దర్శా కనకమ్మగారు ఎం. ఏ.

అధ్యక్షురాలి ఉపన్యాసము

సోదరివలులారా.

శ్రీ గాంధీగారి యజ్ఞ చోవ్వన చిన్న వయస్సుననే దేశమునకు ప్రజలకు మిక్కిలి సేవచేసిన పద్మగురాలయన శ్రీమతి అన్నపూర్ణాదేవిగారు చాల ధన్యరాలు. ఆమెగారికి శేవతరి చితురాలనయినను, ఈ వార్షికోత్సవసందర్భమున నాకీయుత్త మాధ్యక్షు వదలిపించి మిక్కిలి గౌరవించినందులకు మోకందరకు నాకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

శ్రీమతి ఇతరదేశములలో వలె గొప్ప గొప్ప భావములు ఇవ్వగలిగిన కాలేజిని స్థాపించుటయును, వీరవారికి సాధ్యమయినంతవరకు ఉచితముగ విద్యనేర్పట్టుకు వీలగునట్టి కాళు నేర్పరచుటయు చేతిపనులనేర్పరచి, వీరభక్త జీవనాధారములగు గర్భించుటకును ఇంకా ఇట్టి గొప్ప గొప్ప ఉద్దేశ్యములను ఆమె గారు సంకల్పము చేసుకొన్నారట ఏ. ఆమె అందుకొను ఖద్దరు పరిశ్రమలయము నొకటి స్థాపించి చాల కష్టపడి వృద్ధిలోనికి తెచ్చిరియు, ఇప్పుడది ఈ పురమున దేశమునందలి పెద్ద ఖద్దరు అశీనులలో నొకటిగా నున్నదయ్యి విన్నాను. ఆమె ఇంకను చాలకాలము జీవించిపోగొవ్వమున పొందగలిగియున్న చో వారి యుద్దేశ్యముల చాలవరకు కొనసాగించుకొని, చాల ప్రజల కింకను అనేక యువకారములచేసి ఇంకను ప్రభావితని పొందియుండెడివారు.

మన మందరము ఈనాడు సమావేశమైనది. ఆమెగారి జ్ఞాపకార్థము, మరియు ఆమెయందలి గౌరవముచేతను. కావున ఈ గౌరవము నేటితోనే మరచిపోక అందరు ప్రతిజ్ఞముజ్ఞాపక ముంచుకొని వారి స్మరణచిహ్నముగ స్థాపించిన ఈ "శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి జాతీయ బాలికా పాఠశాల" అభివృద్ధిలోనికి రాగల్గుటకు కైకొలిది, సహాయము చేయవలసినదనియు ఆమె గారి యుద్దేశ్యముల నందరు నెరవేర్చవలయుననియు కోరుచు ముగించుచున్నాను. దేవిగారి యందలి గౌరవముచే ఈవార్షికోత్సవము జరిపిన వారి కందరికిని ఇచ్చటికి వచ్చిన మీ కందరకును నా వందనములతో ముగించుచున్నాను.

శ్రీమతి అద్ది భాస్కరమ్మగారు-రాజమండ్రి

సోదరివలులారా,

నేను విచారించవలెనో సంతసింపవలెనో నేనేర్పరింపలేకండున్నాను. ఏమన ఇది మనసోదరి కీ! శ్రీ మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి వార్షికోత్సవము ఇతి మరకు చాలపవిత్రమైనది. అందుచే మనము నిజముగ సంఖ్యోపింపవలసినదే విచారించవలెను. అయితే దేశభక్తునకుకరములగు శ్రుతికార్యములందును సలంకారభూమిరాలగు నామెను నేను మనపన్నుధిరి లేదేమని కొంతనిచారము మన పామరత్వమున కలంకమానదు. కాని దూరదృష్టిరి అలోచించిన దేవిగారు మరణించలేదనియు నూత్నవృద్ధికి గొవరమున కాశ్యపకాయమును చాల్చి, ఈశ్వరదత్తమును దివ్యశక్తిరి మనకు ప్రసాదించుచు మనల వెన్నంటి సందరించుచు నీయున్నదనియు నమృతమియున్నది. దేవిగారు జీవించియుండగా నేను వారి స్నేహసాభాగ్యమునకు నోచుకొనలేదు. ఆమె అసహాయ్యములతో పాల్గొనిన కొలదిదినములకే మా పురమున కడదెంచి పురములసభలోనే గంభీరశాస్త్రాసమును ఇచ్చి అనేకుల ప్రశంసకు పాత్రురాలయినారట. ఏ కారణముననో నేనాసభను వెళ్ల వీలలేకపోయినది. కాని అసభకు వెళ్లిన నాసోదరులవచ్చి అన్నపూర్ణాదేవిగారు నామె నేటిసభలో మహోపన్యాస మిచ్చినది. చాలచిన్నది. కాని ఆమె ఉపన్యాసముచాలాచాలగొప్పది. ఎంతయు చక్కగనున్నది. అట్టి సతీశోమణి ఉపన్యాసము నకువచ్చి వినలేకపోవుట అక్కయ్యా! నీ దురదృష్టముని యన్నపూర్ణుడు సభకు వెళ్ల లేకపోవినని విచారమును, మా శ్రీమతి అద్ది చూడమణి యున్నది యమూల్యమున దేశసేవకు చేయుచు కీర్తి నార్జించుచున్నదని వివరములకు కవరిమిత్తానందమును నేక కాలముననే పొందితిరి. అంతరహమె యెన్నిజిల్లాల దిగును, మహాత్ముని సందేశమునందకి శ్రుతపరచుచు తమ శక్తి సామర్థ్యముల దేశసేవకు ధారపోయుచున్నారనియు, పెక్కుతావుల రాట్నసంఘముల స్థాపించి వీరల కనేకమందికి జీవనోపాధికి దారిజూపుచున్నారనియు, ఏలూరులో; బహుశ్రేణులకు లోనై ఖద్దరు కరిశ్రేణులయమును స్థాపించ ఎందరి నో దీ ను లం బో పిం పం గా రకు లై ర నియు వినుచున్నప్పుడెల్ల నే పొందుచుండెడి యానంద ముపారముగనం దెడిది మరియు నామెకుగూర్చి జనుపప్పుడెల్ల మనదేశమునందలి పామరలమాట యెటుంచినను విద్యాపంతులైనను ఏలూరి వారిభార్య సోదరి, పుత్రికారత్నములను గృహమున సమలతో చాచి మూత పెట్టుచున్నారనియు, అట్లుగాక వారికి యుక్తవయస్సువచ్చునంతకు వివాహబంధములకుఁ గురికానీక ఉన్నదివిద్యనేర్చి వారి యభిప్రాయసారము వివాహములను గావించినచో వారును, వారివలనగలగు సంభాసమును దేశముయొక్క భవిష్యదభివృద్ధికారకులై అనేకవిషయలబ్రహ్మేయముల కాధారులు కాగలగుదురని నానమ్మకము. వరదేశములలో చాలమంది విద్యావంతులు, పంపన్నులు, సామాన్యులు ఈ యుక్తవివాహములవలననే దీర్ఘాయుష్యులుగ నున్నారనియు, బలకాలులుగ నున్నారనియు వారిబిడ్డలు అట్టివారుగనే తయారగుచున్నారనియు, అందుచే విద్యాబలములను గలిగినవారు మనవారెంతమే ధా సంపత్తిగలిగినవారయినను, మనవారికన్న మెయ్యత్రతో పయోగకార్యములకే జేయసమర్థులగుచున్నారనియు మనవారెంతటి సమర్థులైనను ఆశోగ్యులునులు లేకపోవుటచే జీవితము ఘృమై లమ యాశోయముల మధ్యకాలములచే కోల్పోవలసిన వారగుచున్నారనియు మనముగట్టి భావములనియున్నది. పూర్వకాలమున మనదేశమునందును నీయతిబాల్యవివాహములు లేవనియు అప్పుడుదేశమత్యంత ఉచ్చదశయందున్నదనియు పురాణములు చరిత్రలు చదివినవారికెల్లరకు కొంచెము శ్రద్ధతో గమనించిన విషయము. కావున శ్రుతుత దుస్థితి నెఱింగి శ్రీకారదా గారు మొదలగువారు వివాహచట్టముకంటె 21, 16 సం॥తోపల బాలబాలికలకు వివాహముఁ గావించరాదని అస్సెంట్టితో ప్రతేకపెట్టిరి. అది సర్వజనాంగీకృతమై శీఘ్రముగ నమలుకొనినది రా దయమయిండున నీశ్వరం దనుగ్రహించుగాక. మరియు శ్రీ దేవిగారి భర్త నాదీవలెను ఆమె తల్లిదండ్రులవలెను మనవారందరకు, వారివారికి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములనిచ్చి విద్యనేర్పించి యుక్తవివాహములఁ గావించినచో, అట్టి అన్నపూర్ణాదేవులు శలకాలది బయలుదేరి శీఘ్రముగ స్వరాజ్యము తీసికొనిరాగలరనియు, వారిబుద్ధిప్రతిభల నూలుపరుపక ప్రతి శంకఁజేసినచో, ఎంతయు దేశోద్ధారిణులు కాగలరనియు నమ్ముచున్నాను. కాన, మిగిలిన ఈసమావేశము నేటితోనే విస్మరింపక దేవిగారి యుద్దయమునకు సదా తోడ్పడుచు వారి యాశోయముల నెరవేర్చగలందులకు మరియు గోరుచున్నాను. అది మనకందరకు విధాయకమనియు, వారిస్మృత్యర్థము నిర్మించబడిన ఈజాతీయ పాఠశాల మనబాలికల కొర శేర్పడినదనియు నమ్మి తదభివృద్ధికి మిల్లె ఘనసహాయ మొనర్పజేసుచు దేవిగారియందలి ప్రేమచే నీవార్షికోత్సవము జయప్రదముగ నిర్వహించిన మీ కందరకు నావందనములతో ముగించుచున్నాను.

ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
సోదరిలకములారా!

ఎవరు కవిత్వ భారతక్షేత్రమున జన్మించి పూర్వపితృ
మరణము దివ్యజీవితములపించి యాంధ్రభూమికి శోమజీయై
తేజస్వినో? ఎవరు ఆంధ్రరాజీ వీరకవిత్రయభ్రంశ పాత
మంగలస్వీయజీవము శామహిత్రావత్తము కాలేదని యధార్థ
ముగ నిరూపించి పూర్వాంధ్రదేశమున జనమెత్తెనో? ఎవరు కృ
రవేగదేశమున యానాటిపాతమపుటముల పెనజల్ల పునకవ
తారమైనదేమియో? ఎవరు? నీకే, దమయంతి, చంద్రమతి
సత్య, ద్రాక్షిణి రాణిసంయుక్త, వీరమతి, అపాల్యాబాయి,
రాణి లక్ష్మీబాయి, బాన్సీ, మొదలగు పారాజిత్వ రిచీనీక వీరవతి
ప్రతాపకల్లూరి; గార్గి, మైత్రేయి, కులభ, దేవహారి, భగవతీదే
వి అనందబాయి, రఘుమాబాయి మొదలగువీరకవిత్రయముల
బ్రహ్మవాదినుల జన్మభూమి పూర్వభారతముని సాదర్యముగ నొడ
లు గనుర్పించు జ్ఞప్తికదెచ్చెనో? ఎవరు? దీనజనావశ్యార్థ మార్థ
సర్వస్వము బలిదాన మర్పించి దీనిజేరిన నిరుపమానత్యాగమూ
ర్తియో, ఎవరిన్నీవా సాహచర్య భాంధవ్యములచే మిత్ర, బంధు
స్వతులుంబుములు పరిత్రమయి, ధన్యతగాంచెనో అట్టి, ఉత్తమ
సాధ్యమర్థమి, శాస్త్రీయతమ కుహూన్యజీని, అనుగుసోదరకర్త
మును కీర్తిశేషులగు శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవినిగూర్చి ఆమె జన్మ
భూమియగు నీజేగీక్షేత్రమున క్రథమవార్చి శోభన కవిత్రయ
మున నుపసర్పించగల్గుట శామహిత్యాగ్యము.

అన్నపూర్ణాదేవిని నేను ఆత్మీయులవలె బాగుగ నెరుంగు
దును. ఆమె సాహచర్యమున నన్నుదత్తుడు కొన్ని కొన్ని దిన
ములమాత్రమే నివసించగల్గినను, యంతమాత్రకే మామహ్యుల్ల
త దృఢముగ లై నవైచుకొని యవిచ్ఛేద్యమై యామెజీవితజ్యోతి
కుగుణభ్రంజములు శామహిత్యసేవ జీవితవరముగ ప్రకాశించు
చున్నది. ఈ మధ్యకాలమున సర్వవిధములనీటి యదర్పరూపిణి
ప్రభవించలేదని నోకొనకొనించినను నతితయోక్తికానేరదు.
ఏనాడు త్యాగమూర్తియగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు "అపహ
యదుండుభిని మ్రోగించి, స్వరాజ్యశ్రేణులునుపూరించి దశదిశల
బ్రతిద్యసించక జేసెనో? యానాడు కార్యరంగమునకురికినవా
రిలో నగ్రగణ్య శ్రీమదన్నపూర్ణాదేవి! ఏనాడు మహాత్ముని
జాతీయ సమరావ్యవహారము తనకువచ్చెనో? యానాడు వై దేశిక
ముఖుగు సమస్తచీనిశాంబరముల మేలిమిజలగుదువ్వలనల గు
రుదేవు శాజ్ఞానాదలదాల్చి స్వాహాపతికాహుతియొనర్చి తన
యమాల్యాలుంకారముల నెల్ల గుణపాదపన్నీధి "స్వరాజ్యసీధి"
కర్పించి దీనచింతామణియైన నిరుపమాన శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి!
అట్టిదన్యరాలి నేడుమున పాహ్యదృష్టికిదురమై విజ్ఞానదృష్టికి
గోచరముగు సహితవధమునందు "ఉన్నత స్త్రీవిద్యాలయ"
సావనార్థము బహుళతర సాధనముల సమహర్షయన్నది.
అన్నపూర్ణాదేవి గలించిన దనుకొనటధమ. దేవి మృతశివ! నే
ను మరణించెను, అని సదా యామె వాక్రచ్చెడిది. కాన "మృ
త్యుంజయ" దేవికి మృత్యు వెక్కడిది? సర్వకర్తయగు నీశ్వరుడు
ఉత్తములగు వ్యక్తుల జీవితకాలమునందు గాక, వారి నిర్వాణ
జానంతరము మహోపయోగములగు వారి సంకల్పములకు నీధి
వోనర్చుట సామాన్యముగ సాంప్రదాయమై యున్నది. బుద్ధి
దేవుడు, ఏనుక్రిస్తు, మహమ్మదు మొదలగు మతకర్తల యొక్క
గాక, "దేవేంద్రనాథ, రామమోహన, దయానంద, లోకనా
థ్య, బ్రహ్మచల మహోద్యమములు, వారి నిర్వాణజానంతరమే
సర్వత్ర వ్యాపించి విజయమందెను. స్వరాజ్యోద్యమమున లో
కమాన్యునిచే గావించబడిన పనికిన్న యాయన జీవితాంతర
మాయన యాత్మకర్తచే భారతదేశమున గావించబడిన పని
యత్యంతము. కావున పరమార్థ మెరింగిన శ్రీ దేవి తన సంక
ల్ప బీజముల మాత్రము నాటి నీధిసాధనము కొంతకాల కెఱిగిం
చి దుర్బలముగు మానవకాయము విడనాడి నివ్యతీరమున నివ్య
ధామమున నివసించుచు, తత్సంకల్ప నీధికి సదా మనకు లోడు
నీడయై తన నివ్యకర్త ప్రసాదించుచున్నది. కావున నీనాడు
ఇటు సమాజేమైన మన మింతటితో మన పని దీనినెన్నక
ఆమె కొంతమంది ఆమె కుటుంబము కొంతమంది గాక దీనజనో
ద్ధరణకు దీనజనోద్ధరణకుగా సంకల్పించిన యా దేవి మహోద్య
మమునకు యామెను ప్రేమించిన వారెల్ల నత్యంతము కృషిప
లుట బిధి. మనలో సర్వముల ఆత్మ ప్రత్యర్థము లభిష్ట వస్తువు
ల ప్రాధాన్యముల యందర్పించుట ఆచారము, కాస్త్రీయము. అన్న
పూర్ణాదేవి యాశీషము లతిలోకసాధారణములు. దీనరక్షణ
మామె జీవనగ్రంథి, బాలికల కుత్తమ విద్యగరపుట యామె ము
ఖ్యాతయము. అనదల పోషించుటామె దృఢ సంకల్పము. అం
దులకు ప్రథమ మగు శ్రీ మోహనదాస్ ఖద్గరు పరిత్ర
మాలయమున సంస్థ సాపించి యభివృద్ధికెంతయో కష్టపడి,
కృతార్థయై, ఎందరిలో జీవనముల గల్పించినది. ఉన్నత శ్రేణి
విద్యాలయమున కామె యెంతయో యాశించినది. కాని ఆ
వాక్యానసగోచరమగు నీశ్వరుడ యామె యాత్మకర్తకే అజలకి
చ్చి యామెకు నివ్యరూప మొసంగి తద్వారా యామె చేయఁ
దలచిన కార్యముల సంపూర్ణముగ కొనసాగించుటకు గాఢోలు
తన సన్నిధి కాదేమిది కన్పించుకొన్నాడు. కాన ప్రకృతమాంస
మ స్పృశకముగ సాపించిన "శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి, జాతీయ

బాలికా పాఠశాలాభివృద్ధికి తదగ్రమున మన యభివృద్ధికి మనము
సర్వ విధముల తోడ్పడుదు మన బాలికల శామె బడికేవలపుదు
వారిచేత విధానముగ ఖద్గరు వడికించుచు, ఖద్గరుగా కన్యముల
కట్ట నొల్లని బుద్ధిని గరపుచు, దేవి గౌరవార్థమున మన యావ
యోగార్థమున శామె పేరకేదోండు గ్రంథాగారమున సా
పించి, అందరు ప్రతివారము 2 మాటలు సమాజేమై, గ్రంథ
వకనమొనర్చుచు, గృహములకుఁ గొంపోయి చదువు గ్రంథాంత
ముల నలంబించుచు గృహవిద్య వ్యాపింప తోడ్పడ గలందులకు
ప్రార్థించుచున్నాను. నే శామె పాఠశాల, దర్శించిరిని, 50 మం
డి బాలికలున్నారు. విద్య కొంతవరకు సంకల్పి కరముగనే
యున్నది. ఒక వర్షములో నీమాత్ర మభివృద్ధిగాంచ గల్గుట క్ర
తసాపాత్రమే, దారము వదులుట కుట్టుపని, చాల బాగున్నది.

మరి యింతకొకమాట. మనము ముఖ్యముగా జ్ఞానక
ముయజోక తప్పదు. దేవిగారి నింతయున్నతనీధికి దచ్చినది,
వారిసహజ జన్మసాధాగ్యమేగాక ఇంక రెండముఖ్యవిషయ
ము లున్నవి. ఒకటి తలిదండ్రులు. రెండు భర్తగారు. పూర్వ
లగు శామె తలిదండ్రులు ఆడపిల్ల పుట్టినంతనే విచారించి రెవ
ఏటనే మగనివెడకి ప్రేమపాత్రలగులులేని యరిత్రాజోకటి
మెడకంటగట్టువారిలో జేరక వివాహము కవిత్తమయిన ప్రేమ
నబంధమనియు ధర్మబద్ధ మనియు, అవిచ్ఛేద్యమనియు నైచ్చి
మనియు, నెఱింగిన విజ్ఞానగుట శేవము తమబిడ్డ విద్యా
చింతనమేగైకొని ఏకపుత్రకయైనను, దూరమనియైన జంకక
కలకత్రా కంపి బ్రహ్మబాలికపాఠశాలయందును జేధూక
కాలేజియందును ఉన్నతవిద్య కరని దేవిగారిలోక ప్రకారము
20 ఏట విద్యానిధులగు శ్రీబాపిసేతుగారితో వివాహముగావించి
రి. ఇక సోదరులు బాపిసేతుగారన్ననో అట్టియమాల్యరత్న
మును సానదీర్చి బాలికత్వముగా నొనర్చి యామెకేత్రకాళము
వలన ప్రజల కమితోపకారమొనర్చి యశశ్శుక్లైరి. ఇట్టియుక్త
వివాహములవలనను ఉన్నతవిద్యవనన గలుగులాభముల పె
క్కింటి నెరింగిన అమధజ్ఞులగుటనే శ్రీహరసింగు గౌరవగారు
యన్నగువారు 21, 16 సంవత్సర కాలబాలికలకు వివాహములు
జరవరాదనియు విద్యనబాగుగ నేర్పనలెననియు ఘంటాపథముగ
చాటుచున్నారు. దేవాభివృద్ధిని గోరి వారియపదేశముల సమ్మ
తించుట క్రయోదాయకము కర్తవ్యము. సోదరిముల నెల్లర
అద్యహూపిణియగు శ్రీదేవిగారి గుణగుణము లనుకరింపప్రార్థిం
చుచు వందనములతో నిరమించుచున్నాను.

మరియు, శ్రీ దేవిగారి పిన్నతగారును శ్రీయుత
మా గంటి నీత య్య గారి ధర్మ వర్తి యు న గు
శ్రీమతి కి! కే! కాంతాదేవిగారు వారి దగులక కాల
మున ఎకరం మాగాణిభూమి వారియనంతరం ధర్మము చేయుమ
ని కోరినందున సహజాదాత్మ్యగు శ్రీనీతయ్యగారల్లె తమధర్మ
వర్తి మరణాంతరము కుమారు డ 70/-ల ఆదాయమువచ్చు
సదరు భూమి నీబాలికాపాఠశాలకు దానముచేసి ఆదాయము
దీనబాలికల కుచితవిద్యగరపునల్లేర్పరచి వారియాదార్యమును
నెల్లడించిరిని మిక్కిలి ఆనందించుచున్నాను. మరియు నీసంవ
త్సరము గతకాలయ బాలికాపాఠశాలమానవరీత. జరిపి కృతార్థ
లకు శేవము బొమ్మలుగాక ఉపయోగములగు కండుగ్గానులు
వల్లెములు గంధపుగిన్నెలు కుంకుమబరిజెలు ఫలవారంబరిజెలు
మొదలగుసామానుల నిచ్చిరినియు రాట్టుచువడుచు నూలుపరీత
లో ప్రథములుగ నుత్తీర్ణులయినవారికి దేవాభిమానియు గుడ్డప
ల్లెదళలో బాలికాపాఠశాలపాఠ్యానియినను శ్రీఅన్నపూర్ణ
వమ్మగారు ఒకవెండిగిన్నె నిచ్చిరిని తెలుపుటకును మిక్కిలి ఆ
నందించుచున్నాను. దేవాభిమానులును దేవిగారియం దపార
ప్రేమగౌరవము లున్నవారునునగు శ్రీమతులు మూల్వారి రామ
కుండరమ్మ చుక్కమ్మ హను సర్వవరమ్మ తుదర కుమ్మమ్మ దామ
రాజు అత్తమ్మ చామ రికారిమ్మ శ్రీమయనక విధిగా నెంచి
ఎల్లర శావ్యనించి సభిజ్ఞులుప్రథముగా నిర్వహించినందులకు
వారియదారవృద్ధయములకు శాసాధువాదములు దయానిధి
యగు పరమేశ్వరుడుసర్వదా తనకే ప్రసాద్యముల ననుగ్రహిం
చి దేవిగారి ప్రతిబింబమును చిరంజీవి ఝాన్సిని నీధాయారా
గ్యములవృద్ధిచే బ్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామారాయకృత భాష్యరగ్ర ప్రకాశ
వ్యాఖ్యానిలనీత కాంతరభాష్యము గలది.
(సంస్కృతము)
అత్యుత్కృష్టముయిన గ్రంథము.
ప్రథమవట్టము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0
ద్వితీయవట్టము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0
తృతీయవట్టము అచ్చగున్నది.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
7, తిలుకెటికెడి, మద్రాసు.

- పంచరత్నములు
- "అన్నపూర్ణ జాతీయవిద్యాలయమున,
కాంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు!!
- నీ. ఏదే! తా బాల్య మాది దేశోన్నతిఁ
గోరి చింతింపుచుఁ జేరఁగాంచె!
ఏధిక ఇరువదియేడ్లు నిండకమున్నె
కార్యభూమికి దూకి ఖ్యాతి నందె!
ఏసాధ్య సతుల కుత్సాప్తవిద్యను సమర్పించఁ
గా శాత్య నర్పించివైచె!
ఏయంబు దేశమాతృభావంబుఁ దీర్చంగ,
నిజజేరి యతులప్రతిష్ఠ మించె!
నీ. ఏరుగరికన్త నిరత్యుమహీనకరుణ,
దీనుల సమర్థరీపఁ బ్రతిజ్ఞ దాల్చె!
నట్టి శ్రీఅన్నపూర్ణ విద్యాలయమున,
కాంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు. 1.
- నీ. అతిబాల్యమున స్వరాజ్యమునక బోరినవీర,
పవిత శ్రీరాణీధవాని" వోలె!
స్వాతంత్ర్యనిరతి శాజనాథమును మహా,
ప్రతిధిక గన్న "యమాల్యబాయి"వోలె!
ప్రాజ్యహిందూమహా రాజ్యరక్షణను స్వ,
ర్వముగ గన్న "సంయుక్తరాణి"వోలె!
అతివైధిమయన కాంధ్రావనిక బాలించి,
నిజగన్న "రుద్రమదేవి" వోలె!
- నీ. అపహయోగమహాసమరాంగమున
చిరతరంబుగఁ బోరి మే న్దొరగినట్టి
శ్రీమదన్నపూర్ణాస్థులిచిహ్నుమునకు
సాయ మొనరింపుఁ కాంధ్రదేశీయులార!
- నీ. నిరవమానవీరకత్తి యనంగ కలికి మం,
దంజయై హైందవఖ్యాతి నిలిపె
అమపమదానధర్మదార్య నిరతర,
ఖని భారతమని నికల్ముగఁ బాటె
అసమాన శౌర్యసాహసధైర్యముల కున్గి,
భరతోద్య యనట ప్రవంబోసచ్చె
నిలువేదజముల పెన్నిధిశ్యాగసంశీల,
భారతమే యని భేరివైచె
- నీ. రత్నఖనిగాక సద్గుణరత్న నిలయ
మెన్న హైందవ మని నిరూపించి చెప్పె
నట్టి శ్రీఅన్నపూర్ణ విద్యాలయమున
కాంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు. 2.
- నీ. అనునిమిషము శ్రీమహాత్మ్య గాంధీచామ,
జవమె తారకముగా స్వరణజేసె
సతతంబు మాతృదేశవికృష్టకావ్యస,
దాస్యవిముక్తికి తనము సల్పె
ముకుతచ్చ లాఠిసత్కృత యశాధుల దౌ,
రాష్ట్రగృలకై సదా పరితపించె
బీదజనుల కల్పవృక్షంబు ఖద్గరసం,
స్థాపనార్థము మేను ధారవోసె
- నీ. భారతమహావీరమున పార్థదానలు
అమలసత్యాగ్రహమున వికల్మము నూపె
నట్టి శ్రీ అన్నపూర్ణ విద్యాలయమున
కాంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు. 3.
- నీ. అవని "బిరోపకారార్థ విదంకిరీ,
ర"మృకు నడి సార్థకమ్ము గాఁగ
భుని శాత్యవర్త్యభూతాని యనునూక్తి,
సత్య మొనర్చి యశశ్శుక్ల జేఁగ
ధృతి నేకమేవాద్వితీయమును బుధోక్తి,
నెఱనన్ని వరమాత్మనే ధరింప
తుము లోకా స్మృతస్తా క్షుభిభోధనం,
తన, పరకుఖమ స్వీయముగఁ దనర
- నీ. అకట! దేశహితార్థమై యాత్మపర్య
మిస్వరాజ్యేష్టి (జేల్లి) పరేకు జేరె
నట్టి శ్రీ అన్నపూర్ణ విద్యాలయార్థ
మాంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు. 4.
- ఆంధ్రదేశీయులార! సాయంబు గండు.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విష
పురుగుల జంప ప్రారంభించి వారిభేదుల తగ్గించి మూత్రము
వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే
మందును లినుట ఆవశ్యకము. కలరా యొన్నచోట నీటిని
కాచి త్రాగుట యుక్తము.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు

వేమన ఉపన్యాసములు 6, 7

శ్రీమంత్ రాజ్ ఆనంతకృష్ణశర్మగారు అక్టోబరు 30, 31 తేదీలలో వేమనను గురించిన 6-7 ఉపన్యాసములను కళాశాలా భవనమున నొసంగి వేమనపూజా పురాణమును చూపించిరి.

6 వ యుపన్యాసమున వేమనకును కర్ణాట సర్వజ్ఞులైన కవినిగల సామ్యమును విశదీకరించి ఆయనపురికిని గల కించిద్దోషముల నెత్తిచూపిరి. వేమన విరక్తయైన యోగియని యా సర్వజ్ఞునిదూర్తము రక్షియనియే ఆ బిడ్డలతో నుండినవాడనియే వేమనవలె శ్రీశ్రీ కవియమున సర్వజ్ఞునికంత అసహ్యముగాని యోపమాగాని యుండలేదనియు ఇతిమాత్రము తప్ప తక్కిన విషయములలో నెల్ల సర్వజ్ఞుడును వేమనయు నొక్కటేయని విశదీకరించిరి. అతిరహస్య తమిళ శాటి తిరుమొవర్ను వేమనను విశిష్టాత్మ తిరుమొవర్ను పంపారయినను ఆతని గంభీరమునూర్తలగా విశిష్టపరిపజ్ఞ ధర్మార్థ కామమోక్షములలో నాల్గు విభాగములక్రింద వేర్వేరు లంకెవ్యభాగ శిక్షకుతో శిక్షకనోక వదిలెనా పంపించెనో నూర్తు గడిగియుండుటబట్టి యోగి వేమనకును తిరుమొవర్నును సామ్యము గానరాదనియు వారి త్రోవలను విశిష్టములగు చాలము లును వేర్వేరు నియు నిరూపించిరి. ఆధునిక యుగమునాటి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసనుగూర్చి ముచ్చటించుచు వారియొక్క భావసాదుల విమర్శించి, వేమనతో నొకటివోల్చి సామ్యముల గనుగొనట కష్టమును చూపించిరి.

7 వ నాటి యుపన్యాసము కడపటిది. అందు వేమన కవిత్వములను వేమన భావనాలోక వైకల్యము, అతని ప్రతిభా ప్రభావమును, భావప్రపంచ పరివర్తనావస్థల చక్కగ నెఱుంగుట అతని తెలివి తేటలను వేమనయొగి ఆటవెలిపి అలంకరించి గమనింపుటతో ఆంధ్రవాఙ్మయవాణిజ్యంగిట వాడించి, నలంకరించెననియు, ఉపాహరముల తెప్పల వేర్వోని వేమన నై జజ్వలించుచు భోగ్యరసభోగి అసవ్యసామాన్యమనియు, గాయము గీటువడగీ, నవ్వించు ప్రతిభయు గాయమువడవడ చెక్కచెడనీయకనే హాయి చల్లని మాటలతో; చెడడిట్టిన విష్ణుండు శక్తి యందును అతనిని సాటిలేదనియు చెప్పిరి. ఆటవెలిపి వృత్తములలో కందమునలె సన్నదయ్యును వేమన చేతిలో నీయతి ప్రపంచ వేమనముల నవిస్తరముగను, నూజేగను దెబ్బలనంతటి కింకరముగలయెడల వాఙ్మయ ప్రపంచమున ప్రదర్శింపబడినదని చూపించిరి. తక్కిన కందము నెల్లు రసనాస్వాకందముగా చేసి, జిలిజిలి పలుకుల వినియించి, వాఙ్మయ మణిభూషణముగ నెట్లొనర్చునో అట్లే వేమన ఆటవెలిపి వట్టున తన కాళమును జూపివాడనియు, యతివట్టున, వేమన నేర్పు వర్ణనాతికమనియు, అతని కవిత్వ మునాత్మమున నగ్గడించిరి.

వేమన ప్రతి పద్యమునను, సామాన్యముగ నొక యుపమానమును వేర్చి, యోగమర్మములను, ప్రపంచసామ్యములను, సాంఘికాచార ధర్మములను ఆత్మవిద్యా తత్వమును గమనింపఁగల లోకమునకు పద్యరూపముగ నెఱింగించి చరిత్రాధునికాదరి తెలిపుచెప్పిరి.

పండిత సారస్వతానుపదవి యందర్యముగా గడిగిన ప్రబంధపరమేశ్వరుల పద్యరంధ్రములందును, ప్రబంధలక్షణ నియమములను సంకల్పితము వ్యాకరణ శాస్త్రాది పాండిత్యతరంగములతోను చిక్కు నకలకలాడుచున్న ఆకాల చింతనందు అనర్థర సహజముగా వీతో సహజసర్వము మధుర కణిత సంక్లితల వెలువించు మహానుభావుడు వేమన యాగి ఉపన్యాసకుల నిర్వహించి కొందరుల వాఙ్మయ రిజరంగ కాళము ప్రదర్శించు భావభూతు లోక పదమొగము బెట్టి ప్రజాపితా జీవనమును పరిపూర్ణమితిసరమున సాఘిం దురాచారముల ఖండిం దు, తత్త్వవిశ్వాసాన సును నెలవ జీవమును వినియోగించి తిరుమొవర్ను కవిత్వ లింగి నొక్కరిగానయిన బంగళావర్ణనల లాటజీకల చందానముల ధిక్కరించ వేమన కవిత్వమునందు గాదు గానరాకుండపోయెననియు చెప్పిరి. అంతర్వేది విషయాల సూర్యరక్షణ విశదీకరించి, వేమనకవిత్వము శ్రీశ్రీనిర్వేదతో వేదనకల ఆధునిక లెటగి, యథావత్ ప్రబంధమున కొనర్చువేమనమునకై కృతజ్ఞులయినందులకై తత్త్వముల ప్రాతిపదిగంధముల పరిక్షించి చక్కని నిర్ణయమును వేమనపద్యముల గంభీరము ఇచ్చుచున్నట్లు అభిమానావేశమున మూలమునది కలతిక్కనూర్తుల జేయక ప్రబంధముల బడిదగియున్న దనియు చూపించి, వేమన యుపమానములను ఇప్పించిన ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తును అభినందించుచు తనయందభిమానమును దీపకం యొచ్చుచున్నదనియు వేమనపూజా పురాణమును, అతి శ్రద్ధతో చాలింప సభకు నడుచుచుండిన, సభ్యుల ప్రకాశనములనర్చి తను కడపటియుపన్యాసమును చూపించిరి.

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

కొంపలుకూలివారికి సహాయము

ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

కాకినాడ, నవంబరు 6:—కాకినాడ పురపాలక సంఘము నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. పుచ్చలూరి భీమ శంకరాశ్రమిగారి వారి సానముత్య తక్కిన 31 సానములు నిండెను. ఉపాధ్యక్షునియొక్క జరుగుననుట చేత చాలముండ్ల ప్రేక్షకులు వచ్చిరి. శ్రీ చామార కృష్ణమూర్తిగారు సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి.

నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు ఎనమందగునను, ఒక నియోజిత సభ్యుడును ప్రమాణములజేసి సభ్యత్వ స్థానముల నలంకరించిన పిదప ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగబడెను.

శ్రీ అద్దేపల్లి వారిశ్రీంధ్రుడుగారిని ఎన్నుకొనవలసిందిగా ఎ. టి. పామయగారు పాతవల్లి వెంకట్రామయ్యగారును చెప్పిరి. కాలెపు గంగశ్యామగారిని ఎన్నుకొనవలసినదని శ్రీ యికమఝుల నుబ్రహ్మణ్యస్వామిగారు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసుపార్టీ వారు తమ అభ్యర్థిని పెట్టలేదు. వోట్లు లెక్కింపగా వారిశ్రీంధ్రుడుగారికి 19 యును గంగయ్యగారికి 10 యును రాగా, వారిశ్రీంధ్రుడుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. చైర్మన్ వాక్కుచ్చెను. (నార్తకరతా శిష్యులు జూరుమండగా గౌరవార్థముగా ఇద్దరు లేచి పేయర్లు కర్పించి, పూజారములను వారిశ్రీంధ్రుడుగారి కంఠమున ధరింపజేసిరి).

తనయందు విశ్వాసముచూపి తనను ఉపాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొన్నందులకు తన సంతోషమును వందనములను తెలియపరచుచున్నాననియు, తనకువైరమునల యన్వయజేయుటను తాన శక్తిలోపములేకంద సభ్యులందర తోడ్పాటుచేయగల్గుచు నని నమ్ముచున్నాననియు, వారిశ్రీంధ్రుడుగారు తెలియజేసిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షుడు పట్టామునందు వరదలపల నష్టమునుగించియు అందులకు సహాయమును గురించియు చెప్పిరి. 450 నుండి 500 యాండ్లరక్షణ పట్టాముతో సహాయముచేయవలసియుండుననియు, పూర్తిగా పడిపోయిన యాండ్లవిషయములో, పెద్దవైనవో యా 10 లు చొప్పునను చిన్నవైనవో యా 7-8-10 లు చొప్పునను యిచ్చుచుండెను. యింట్లు తిరుగకట్టుకొనుటకు తగిన సహాయముగననియు, ఇవిధముగా చూచినయెడల నుమారు యా 4000 లును వింది కావలసియుండుననియు, అందులో యా 2030 లవరకు పట్టా సదుపాయ సంఘము వహించుకొల్పవలసియు, అందులో యా 1700 లు యం తవరకు చందాలు వేయబడెననియు, పాతల సహాయముగాక మిగత యా 2000లును మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారును ప్రభుత్వమువారును భరించవలసియుండుననియు చైర్మన్ కృష్ణమూర్తిగారు తెలియజేసిరి.

సామ్యులంత యన్వయమును దానిని గురించియు జిల్లాలోని వాధితులకు సహాయముచేయుటను గురించియు, కొంత నేపు చర్చచేయబడెను. పట్టాములో సహాయమును గురించి అందరు నవీకమనము గుర్తెయుండిరి.

శ్రీ చామలి రామసోమరాజులుగారు జిల్లాలోనికి భాగ్యవం రిమెన పెద్దపట్టాములు అపట్టా మ్యూనిసిపాలిటీ తన ధనసహాయము జిల్లాకూడ చేయవలసి యుండునని సలహా పూర్వకముగా నొక్కి చెప్పిరి. జిల్లా కొమ్మిరెడ్డి నూర్మరాజుగారు మూర్తి నాయుడుగారు కూడ ఏకీభవించుచు యా 500 లైనను జిల్లాకు యన్వయపెడిరి. పాతవల్లి వెంకట్రామయ్యగారు యింకను బలవరచిరి. చివరకు అంగీకరింపబడెను.

గవర్నమెంటువారి యామోదమునకు లోబరచి, కాకినాడ పట్టా వరద సహాయ సంఘమునకు యా 1000 లును తూర్పు గోదావరి కేంద్ర వరదల సహాయ సంఘమునకు యా 500 లును సాక్షిగా చేయబడెనదని తీర్మానింపబడెను.

ఆపయ, నీయేడు ఉపన్యాససభలకును అగ్రసభాధిపతిగనండిన, శ్రీ ఏ. యా. గొడుగూరు (కళాశాలలో రసాయన శాస్త్ర పండితులు) ఉపన్యాసములను, ప్రేక్షకులను, వేమనఉపన్యాసముల నిప్పించుటకునయి, భూరివిరాళము నొసంగిన శ్రీ వేంకటరత్నము నాయుడుగారిని అభినందించి, (శ్రద్ధాక్షిప్త) వేమనవర్ణితను పరిశోధించి, తియ్యని లేట తెనుగునూటలలో, తక్కిననూటల సహజభారా ప్రశస్తిగల విభిన్న పట్టులకై లిఖించువడికి దెలియనట్లు ఉపన్యసించిన ఉపన్యాసకులములను న, సాంఘికసంస్కార యు, ఆంధ్రాంధ్రభాషా వికారదుడును నిర్మలయశోవిలాసుడునునయిన, శ్రీ వేంకటరత్నము నాయుడుగారి యాశీషము సఫలమయ్యెననియు విన్నవించిరి. అంతటితో వేమనయుపన్యాసములు ముగిసినవి.

వి. రామచంద్రరావు, ప్రిడరు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!

ఇకను మోసపు పుస్తకములనుకొని మోసపోకుడు!!

సతీపతికుమార రహస్యములు.

ఇట్టి గంధ వివిధర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము, సతీపతులనోవ్యవ్రేమతో వర్ణింపగల విధము, ప్రేమతత్వము, స్త్రీవాత్సల, పురుషవాత్సల, వాని ప్రవర్తనలు, వాత్సల. పాఠనములు, వాని యొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసహజములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భ స్త్రీలనుసరింపవలసిన విధములు, గర్భవతుల యాశాగ్ధ్యవశ్యకత, శిశురక్షణ, ఆ త్రోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేవలపజేయ నుపాయములు, వారికుండవలసిన స్వేచ్ఛావశ్యకత, మున్ను 280 విషయములతోను, సందర్భాను సారముగల అఫ్టర్, లెకాబాకులు 25 తోను గజా 410 పేజీల వెలువడిన సీమకాలికోతోను చక్కని బైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహము తప్పక చదివెదో, తీరవలెను. కొద్దిప్రతులేగలవు.

పుస్తకము 1-1 రు 2-0-0, రహస్య భర్త 7 ఆణాలు.

రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి రహస్యభర్త లేదు.

మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో,

19 తాండవరాయ మొదలిపిది, లిజులిక్కేజి, నద్రాసు

6-11-28 సాయంత్రం గాంధీ యువ్యావనసమునందు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన మహాజనసభయందు శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారికి ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని సేవాదళము వారు సమర్పించిన స్వాగతపత్రము.

శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారికి ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని సేవాదళమువారు అర్పించిన

స్వాగత పత్రము

సోదరా!

నిఖిల ప్రపంచ యువజన మహాసభకు ఆంధ్రరాష్ట్ర తరి నిధిగా హాటెండు దేశమున కేగి అచ్చట సభా వ్యవహారములను పాల్గొని యూరపు ఖండమందలి వివిధరాష్ట్రములను దర్శించి నురక్షితముగా తిరిగి మాతృదేశమున చేరిన శ్రమకు స్వాగత మర్పించగలండులకు సత్సించుచున్నాము. యుద్ధమే జాతీయ లక్ష్యముగా నుండుకొనిన విశాఖ, అమెరా మొలగు ఖండాంతరప్రజలకు అహింసా ప్రధానము గాంధీమహాత్ముని అసహాయోద్యమ తత్వము పరిచయము గావించి వివిధదేశ యువకుల మధ్య సోదరభావము పెంపొందించి యుద్ధమునకు ముక్తమును ప్రపంచ వ్యవహారమునందు చొటులేకుండజేసి మనవ కళ్యాణమునకు మీరు కావించిన తోడ్పాటు అంతయు ప్రశంసార్హము. స్వాతంత్ర్యముతో, సకలసంపదలతో తులనూచున్న సామ్యత్వ దేశముల సామర్థ్యమును దీక్షను అసభ్యులను, దుర్బలలై పరతంత్రులై దీక్షలై ప్రభుత్వమువారు కావించుచున్న చుస్త్రమలనుండి తప్పించుకొనలేక పలుబాధలపడుచున్న మన భారతీయులలో నెలకొల్పి అదిరకాలముననే భారతదేశమునకు స్వరాజ్యసిద్ధి కలిగించుటకై తమరు యొకను కృషిసమగ భగవంతుడు తిమికు పరిపూర్ణ ఆశీర్వాదాలతోగల విశ్వరక్షణల నొసంగు గాత యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందుస్థాని సేవాదళము,

బెజవాడ.

సంయుక్త పరగణాల మహామృదీయుల

అఖిలపక్షమహాసభ తీర్మానములు

మహామృదీయులకు శ్రేష్ఠనియోజకవర్తము లుండవలె

ననియు గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంటులన్నిటిలో మూడవవంతు ఉద్యోగములు మహామృదీయులకు నొసంగబడవలెననియు సోలీ కుశాళిగాను సైన్యము లోను నూటికి 50 వంతున ఉద్యోగములు మహామృదీయులకు పంపిణీ చేయుల పశ్చిమ యుంధవలెననియు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములో మహామృదీయప్రాతినిధ్యము సగమువంతుగా నుండవలెననియు కేంద్ర ప్రభుత్వములో మూడవవంతుగా నుండవలెననియు ఉరుదూభాషావిల్పిద్ధికై ప్రత్యేక నిబంధనములవ్వారా సంరక్షణమొసంగబడవలెననియు తీర్మానములు చేయబడెను.

మదరాసువార్త

రాకపోకలు:— సర్ ఎం. సి. టి. మత్తయ్య చెట్టిగారు నేటి యుదయమున మద్రాసువచ్చిరి.

మేజర్ స్టీవెన్సు గారు బొంబాయికి విడుదలై డిక్కాగారు బెంగళూరునకు గ్రీకు ఉడ గారు ఉదక మండలమునకు గతరాత్రి మద్రాసునుండి పయనమైరి.

డి. బి. సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు నేటియుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

శ్రీ చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణీసభ:— ఈ సభవారి యజమాన్యమున జాతీయోత్సవమును గురించి డా॥ ఎ. లక్ష్మీకలిగారు ప్రభుత్వపు భారతవైద్యపాఠశాల హైదరాబాద్ కీర్తిపత్రమును ఈ నెల 10 లేదా 11 సాయంత్రము 6 గంటలకు ఉపన్యసించెదరు. గా॥ శ్యామలామ్మ డి. వి. రామేశ్వరంబులుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాల:— ఈ పాఠశాల విద్యార్థులు రేపుసాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రాంతాలలో ఎస్. వి. రామయ్య డి. సి. ఎస్. గారి అధ్యక్షతకొంద ధన్యతలతోత్సవమును జరిపెదరు. డా॥ సి. మత్తుగారును విద్యార్థి శంకరమోహన్ గారును ఉపన్యసించెదరు.

సూర్య గ్రహణము:— ఈ నెల 12 లేదా 13 సూర్య గ్రహణమునకు అనాడు ప్రభుత్వ సెలవునము. మద్రాసునందు అనాడు సూర్యనియోక్త యొక భాగమునకు పంబంధించిన గ్రహణము దృశ్యమగును. సోమవారము మధ్యాహ్నము 8-58 గంటలకు గ్రహణము ప్రారంభమై 5-27 గంటలవరకు ఉండును. 4.42 గంటలకు గ్రహణమునం దధిక భాగము దృశ్యమగును.

జిల్లాబోర్డుల సభ్యత్వము

ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

ఉదకమండలం నంబరు 7:— ఉదకమండలము మ్యూనిసిపాలిటీ సరిహద్దులలో నివసించు గోవిందస్వామిమొదలియ్యగారు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికపట్టిలో తమ నామమును చేర్చవలసినదని కోరుచు మద్రాసు ప్రభుత్వమున కొక దరఖాస్తుపెట్టుకొనెను. దానిమీద ప్రభుత్వమువారు మ్యూనిసిపల్ సరిహద్దులలో నివసించు పాతలు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లుగనని వోల్టేజ్ గాని యుండకూడదని ఉత్తరువును గావించిరి. ఇట్టి యుత్తరువు ఫలితముగ చాలనంది జిల్లాబోర్డుల సభ్యులను, అధ్యక్షులను తమ పదవులను విడవలసినవైనను, కోయంబుత్తూరు, వరంగల్, తంజావూరు, నెల్లూరు జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులను, నామినేటు కాబడిన సభ్యులను తమ స్థానములను వదలవలయును. ఉదకమండలమున నివసించు నీలగిరి జిల్లాబోర్డును అధ్యక్షులగు నున్న నీలగిరి కలెక్టరుగారు కూడ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులపదవి విడవలసినవైనను. (మద్రాసు మొయిలు.)

రాజపుత్రస్థాన స్వాతంత్ర్యసమితి

కార్యనిర్వాహక వర్గ మేర్పడుట

అక్టోబర్, నంబరు 1:— నిన్న సాయంత్రము వండిత అక్షులలో నేటుగారి యాధిపత్యమున కాంగ్రెస్ కార్యాలయమునందు సభ జరిగెను. రాజపుత్రస్థానము మధ్య భారత దేశము అక్టోబర్ మెర్సాలను కలసి యొక స్వాతంత్ర్య సమితి యేర్పాటు చేయబడెను. వేహిగారు అధ్యక్షులుగాను, కేశవ చంద్రగుప్తగారు కార్యదర్శిగాను, యెన్నుకొనబడిరి. రాయనారాయణ చౌదరిగారు నిబంధనావలిన ప్రాయోగము నియమింపబడెను. సాంఘిక ప్రతిస్థాపనలేనియ స్వాతంత్ర్య సమితిలో నుండరాదని అఖిలభారత సమితికి సలహా వంపబడెను.

రాజపుత్రస్థాన ప్రజాసభ

సంస్థాన ప్రజాసభకు అధ్యక్షుడుగా సారాప్తి ఫర్రి కాధిపతిగారు నేటు ఆమ్యరెలూగారు మజిలీలో కొఠారి ఎస్. సి. కలుగారు గారలు కొరబడిరిని తెలియుచున్నది.

(11.11.28)

బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు దీపావళిభిక్షల నొసగుడు

చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు, అధ్యక్షుడు.

జిన్నా గారు పండిత నెహ్రూ గారికి వ్రాసిన లేఖ

కాంగ్రెసు సభ ముగియునంతవరకు కన్వెన్షను సభ జరుపగూడదు

బొంబాయి, నవంబరు 4:— మహాత్ముకాలి జిన్నా గారు పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారికి ఈ క్రిందిలేఖ నంపిరి:— భారతరాజ్యాంగ నిర్మాణము విషయమై ఇతర పక్షములవారి తో కలసి ఆలోచించుటకు యావత్సారక ముస్లిం సమితివాడు నన్ను తమ ప్రతినిధిగ నియమించుటచే నేను నెహ్రూగారికి యందు పట్టుడుగ నుండుటకు వీలులేకపోయెను. ఢిల్లీయందు నావింపబడిన నూచలలు మద్రాసు కాంగ్రెసునందును కలకత్తా ముస్లింసమితిసభలయందు ఆహ్వానింపబడెను. లక్నోలో నవంబరు 11, 12 తేదీలలో ముస్లిం సమితి కార్యసంఘ సమావేశము జరుగను. ఆ సభయందు ఈ విషయమై చర్చ జరుగును. ఢిల్లీయందు నావింపబడిన సలహాలను నెహ్రూ కమిటీవారు గావించిన సలహాలను కొంత భేదమున్నది. తంజావూరు యెగల రాష్ట్రములందు మహమ్మదీయులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించుట, కేంద్రకావనసభయందు మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యము, ఈయెదు ముఖ్య విషయములందు నెహ్రూ కమిటీవారి నూచలకు ఢిల్లీ నూ చ న ల కు భేదమున్నది. మహమ్మదీయులను తృప్తిపరచుటకై తమ శక్తికాలంబాటుపడిన నెహ్రూ ప్రభుత్వమును అభినందించుచున్నాను ఈవిషయమై భేదాభిప్రాయము లుండుటచే కాంగ్రెసు ముస్లిం సమితి సమావేశమును జరిగినప్పటికీ కన్వెన్షనును జరగవు లాభకరమని నా భిప్రాయము. ఇందులకు నాయకులు ఆంగీకరింపవలయునని కోరుచున్నాను.

జిన్నా గారు మరొకచరకున గావించుచు ఈ సంవత్సరము ముస్లిం సమితిసభ కలకత్తాలో జరుపుటయు, మహమ్మదాబాదురాజాగారినిగాని హాసాను ఇమాముగారినిగాని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనట లాభకరమనియు నూచించిరి. (ఫీ. ప్రెస్)

ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు

కలకత్తా, నవంబరు 5:— ఆంధ్రప్రదేశ్ భారతదేశమున తేనెయింప జెరియలో దిసంబరునెలలో జరుగనున్న అఖిలభారత ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసుకు యం. దావూదు గారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. (ఫీ. ప్రెస్)

బరోడా సంస్థానాధీశులు

ప్రజల మహాసభ

బరోడా, నవంబరు 5:— బరోడా సంస్థానాధీశుల ప్రజల మహాసభ 7 వ సమావేశము నెటివేము గోపాలదాసు బేగయి గారి అధ్యక్షతన బరోడా నగరమున ప్రారంభమయ్యెను.

అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వ ప్రారంభించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— సంస్థానము చక్కబడ నలయుననిన సమస్యను ఢిల్లీయందు రాజ్యమునందే నివసించునందలందును. ఇందుచే ప్రజలను సంస్థానాధీశులను మైత్రి నిర్వహించు. జాతీయోత్సవమునకై పాటుపడుచున్న పండిత నెహ్రూ మున్నగు నాయకులకు మహారాజులు తోడ్పడి నేర భాగ్యముగను కావలెను నాచెను. సంస్థానములందు రాజ్యాంగ విభావము నావలెను. బాధ్యత యత్ర ప్రభుత్వము నెలకొల వలెను. ఇట్లుచూపి తరుగు చేయుటకు బట్టి మైత్రిని చూచుట బరోడా రాజసభలలోకి అధికారముండవలెను. ఇవిసామయించలే సామ్యరాధి కారములు గల భూస్వామ్యము ప్రభుత్వమునందు లాగిరి చ వలెను. అధ్యక్షుడు డి. కె. కుమార్తెగారు ప్రసంగించుచు సోపానము తుషియా యందువలె కమ్యూన్యూట్వారలను పోలికచేయు అవకాశము లేవలయునని చెప్పిరి.

శ్రీరామములు

నెహ్రూ కమిటీవారి నూచలల యందు సంస్థానములు సంస్థానాధీశుల ప్రజలకు సంబంధించిన నూచలను ఆహ్వానించుచు మహాసభయందు దొక తీర్మానము గావించబడెను.

సంఘాతాధిపతుల శిర్కడవలయునని ఒక తీర్మానము ఒకా రేపు సభివృద్ధిపరచుటకై విధించబడిన సుంకముల నల్ల ప్రజల కేర్పడిన ఇల్లులందు విషయమై పరిశీలన మొనర్చ విచారణసంఘము శిర్కడవలయునని మరియొక తీర్మానము గావించబడెను.

బరోడా నంబరు 6:— సభను ముగించుచు అల్లభభాయి పటేలుగారు కొన్ని హితవాక్యములు పలికిరి. దాస్యముకైకి స్వయంకృషి అవసరమనియు, స్వదేశీ అభివృద్ధి లేకున్న దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదనియు నల్లభభాయిగారు చెప్పిరి.

అంతటితో సభ ముగించబడెను. (ఫీ. ప్రెస్)

డా॥ ముతులక్ష్మీరెడ్డిగారి బిల్లు:— విషయమున నెక్కిరిన నెల్లెట్టుమిట్టసభ రేపు ఉపయము 11 గంటలకు నెక్కిరియటునందు జరుగును.

యాత్రకు పోవు దారిలో

తిరువన్నామలే పర్వత శ్రేత్రమును దర్శింపుడు

కృత్తిగా ఉత్సవ దినములందు తిరుగ

14-11-28 లేదా నుండి 29-11-28 వరకు

దీపదర్శనం

26-11-28

వైష్ణవమత కంపెనీవారి ఆధీనముక్రింద హిందూ రిఫ్రైమ్ మొటు స్టాల్ నుంచబడును.

ప్రత్యేకపు వైశ్యముత్త: వైష్ణవమత నోటిను బోర్డుకు చూడును.

సాత్ ఇండియన్ రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో యున్ కాన్వోకేటు కాబడినది.)

తిక్కనసంభాషణాశైలి నన్నయగారికంటె ఎట్లా ప్రశస్త
భాగములో రమ్యతరముగా గలదనును. పయ్యక్తంపై తిక్కన
చదవను చోలుచుండును, బాతీయయుక్తంపై యుండును,
నన్నయ తిక్కన ప్రయోగించినంత తెలుగుబాతీయమును బ్ర
యోగించలేదు, ప్రయోగించను లేదు, ఆరసికి సంస్కృతముం
నన్నయభిహాసము తెలుగుమీద లేదు, ఆరణ్యకర్యము శ్రీ
కృష్ణావనునందలి యత్రిగౌతము సంవాదమున తిక్కనశైలి
యనుకరణము గాననగును. మఱియు వామదేవుని శిష్యుడు
అంజనేయగారు బద్ధుగారు:—

“ఇమ్ము నకేర్లక మాతర
గమ్ముల నీకార్యమయ్యె గాదే కడులో
భమ్మున నొండ్రసామ్ములు
రమ్మున నవమ్మునే యెరవు సత మగునే”
ఇందలి బాటియము తెలియదలి వేగమును గమనింపుడు
“అను నడ నిండు బిట్టనియె
నట్లయినం గడులెన్న దేవ నీ
యనిమిష నాయకత్వమున
యందభిషి క్షుడవై మదంబుతో
నను బనిగొమ్ము నీరుకరు
అన్ దొవగెల్లను దీటియందడన్.”

ఈ పద్యమును విరాటపర్వములోని యుత్తరనివాక్యములలో బోల్పిచూడుడు.
“మనము కలంకదేత” రీపుమర్మనవిక్రమ యెక్కు లేకు నీ
ఘనభుజశక్తిప్రాపున నఖండితశౌర్యమహోన్నతుండనై
యనిమన సారథిత్వముమహాత్వము వై కలు మెచ్చుజూపెదన్
నను బనిగొమ్ములెమ్ము కరుణాఘనదల్పు, మరల్పుగొవులన్.”
“మేఘనాదుండు తండ్రిం జేరం జనుదెంచి వినయం
బున నిట్లనియె” ఆర 7. 108. ఆయాపద్యములు చూటలాడు
నపుడు వారిభావాదులను ఆకారవేర్వలను నూచిండుట తిక్కన
చూర్ణానుసరణమై.

యొద్దవర్ణనమునయములో నెట్లా పెద్దడ కేవలము
తిక్కననే యనుసరించివాడు. కేరములుబిట్టావులు, ఇద్దలు
యొద్దము చేయుచుండ నిర్దవ్యములవారు తిచ్చునడి చూచు
చుండుట, యొద్దవర్ణనకమును, నివియన్నియు తిక్కనవర్ణ
నానుసరణములే. “కేరతలంబై తిల్లి తక్కుమనింబిలుచుట- వనచ
రానీకం బాద్యుడు నెదురునడచుట-” నీయెదలగు నాటకప్ర
యోగ నూచనలనంటివి (Signs of dramatic action)
తిక్కన ననుకరించి రచించినవే. నన్నయలో నెచ్చటకు కనబడ
వనియే చెప్పవచ్చును.

వైదికీ త్రిమడగు నన్నయధోరణితో నతుకక రసోచితము
లై తరువాతి ప్రబంధధోరణికి మార్గదర్శకములైన పోకడలు
కొన్ని ఎట్లా పెద్దడభాగములో గనబడును.
“ఎవ్వరిదాననంబుజ దక్షిణ యేకత బిట్టు లేల నీ
వ్య నభూమియందు జరియించెడు నాపుడుం దండ్రపంపునన్
జివ్వనభూమియందు జరియించెడు సద్యురంగో కన్య నే
నెవ్వరిదాన గావలయు కేర్పడఁ జెప్పెము రాజనందనా”
“అనిన దానిప్రగల్భవచనంబులకు నధికవిలోయండ”
(ఆరణ్య. 4-828.)

“మార్కండేయుడు ధర్మరాజునకు బ్రాహ్మణ ప్రభావం
బు జెప్పట, అను ఘట్టములోని దీప్తపద్యము. నన్నయరచనయే
యైనచో, ధర్మ యోధులు, వైదికాచారబోధకములనగు వా
క్యములతో గూడి యుండెడిది.

మనోగత భావములను వ్యక్తము చేయు నూచనలు సా
మాన్యముగా నన్నయలో కనబడవు. రసపోషణమున నుదేక
భావమేమియు కనబడదు. “పాండవులు లక్కయంట బడిమిడి
నీ రసి” విని దుఃఖితాత్ముడై యాధ్వరకాపురీ దావలవిట్టల
చెన్ నివిధత్రలాపుడై” అని మాత్రమే చెప్పియున్నాడు
నన్నయ. దీనివలన నాతని ప్యరూపము మన కగపడుటలేదు.
మూలగ్రంథముతో నీసందర్భమున భిన్నుని విలాపము ముమారిరు
వది శ్లోకములలో జర్జింపబడినది. “నన్నయ” భిష్మాది కురువృ
ద్ధులకు విప్రులకు బాండులకు శోకాక్రాంతులైరి” అని మాత్ర
మే చెప్పినాడు. ఇది పీఠ దుఃఖాధిరేకమును జర్జించి శోకరస
మును పోషించుటకు దగినసందర్భము. నన్నయ కందు శ్రద్ధ
ఉత్సాహము నున్నట్లు కనబడదు. ఆరణ్యపర్వమున 5 వ ఆధ్యాయమున
పాండవుల యరణ్యవాసదూరములను జూచివచ్చిన యొక
బ్రాహ్మణుడు వారిని యెరిగించినంతన. “దానిని విని నై
చిత్ర్య పీడ్యుండు వివర్ణిత్వాదయందై కన్నీరు దోరుగం గొండొ
క నేపు నుజకతుండి వదంపడి నిట్టూర్పు నిగిరించి గద్దకకంఠుండ
గును నిట్లనియె నట, ఎట్లు సందర్భావకములమై యాంతరంగిక
భావద్యోతకంబై స్వాభావికం బగు (realistic) వర్ణనము చే
యబడినదో గమనింపుడు.

త పోషనములు క్షుప్తసాంప్రదాయములు వేదాధ్యయనాదులు
మొదలగువానిని జర్జించుటకు నన్నయ కుత్సాహము మెండు.
దువ్యంతునికథలో కన్యాశ్రమవర్ణనాసందర్భమున “మత్తవారణ
కార్మల భుజగేంద్ర నిషేధితం” ఇత్యాది శ్లోకముల నన్నిటిని
వదిలి “అనసరత పర్యమాన వేదధ్యయనము అనిచ్చి వా
హూయనా నాగ్నిహోత్ర స్వాహాశబ్దములు వేదార్థ మీమాంస
గోష్ఠీ వివాదాదాంబులతో మోయును” అని పర్జించి.

“శ్రవణగుణులుగా సామగానంబులు నడివెనుకుములు
చరువుదగిలి” అనుపద్యమును మూలములో లేనియర్థము కల దా
నిని ప్యయముగా కల్పించి పెట్టివాడు. ఆరణ్యపర్వమునందైనవ
యాధ్యాయములోని సత్యాదౌపది సంభాషణములో తిక్కన
ర్యసరచనలను పోలిన బాటియము రచనానుసరణ్ముఖి విశేష
ము నాగలదు.

నభావర్యమున దుష్టానాదులచే బంధించబడిన
దౌపదినికేవలమీర బాధించబడిన దౌపది బోల్పిచూచిన
చో తిక్కనాశ్వానివలనపయించా ర. నన్నయలో యే
గాక నన్నయతిక్కనల మధ్య వందలి భేదము పొడగెల్లును
అట్టిఘట్టములలో నన్నయ సపోషణముచేసి కథ కళ్ల యెరుగు
చేయుచున్నవానినిగా జేయలేడు

మూలగ్రంథవిచారణ

ఇట్టి కవుల విశేషగుణములను కల్పాపరిభలను కల
పెట్టవల నున్నను సెంకంటా పీఠ వ్యతం తిండిలో యే యే
మనస్సులు పీఠ మూలమునుండి చేరినచో మూలకథ కల్ప
మెలుగువట్టిలో యను విషయమును తెలియజేసె నన్నయ పీఠ
భాగమును మూల గ్రంథముతో సమగ్రముగా పరిపాలిచూ
చినగాని నిర్భయజ్ఞానము కలవాడనుకాతెను. ఎక్కడి కక్క
డ ఇది మూల గ్రంథకారుని భావనా, భాషాతరకర్త తెచ్చి
నెట్టిదా యను సందేహము కలుగుచునేయుండును. కావున
తిక్కనాదుల ప్రతి భావిశేషమునుకవిత్వా కల్పాచార్యమును
దెలిసికొనవలెనని మూలగ్రంథముతో బోల్పిచూడవలసినయావ
శ్యకత యేర్పడుచున్నది.

మూలగ్రంథముతో బోల్పవలసి వచ్చినప్పుడే మూలగ్రంథపు
ప్రతులనేకము లనేకరీతుల భిన్నపాతములు కలవై యుండుటచే
కే ప్రతి నన్నయాయులు గ్రహించి భాషాంతరీకరించి
తెలిసికొనుట దుస్సాధ్య మగుచున్నది. వారి ప్రతి ననుసరించి
తెలిసిందిరిని నిశ్చయంపబడినగాని, పీఠ తెలుగు గ్రంథములోని
నిషయములు మూలములోనివా? సందర్భావకములుగాగాని,
రసపోషణకై గాని కావ్య లక్షణానుసారముగా గాని, పీఠ
వ్యయముగ చేసిన మార్పుల యని తెలిసికొనుట కవకాశ ముం
డదు. ప్రస్తుతము ముద్రింపబడిన ప్రతులలో నుత్తరదేశ ప్రతు
లకును దక్షిణదేశములోని వానికిని విశేషముగా వ్యత్యాసము
కనబడుచున్నది. ఒక్క విరాటపర్వనిషయమున జూడగా
నుత్తరదేశప్రతులలో 72 ఆధ్యాయములు 2272 శ్లోకములు
నుండ, దక్షిణదేశపు కుంభకోణప్రతులో 78 ఆధ్యాయములు
2494 శ్లోకములు గలవు. ఇందలి ప్రాచీనమూలమునకు దగ్గ
రయో, ఏది తిక్కనాద్యునిచే గ్రహించబడినదో నిశ్చయించుట
కూడ చిక్కనవిషయమే. కాని యుత్తరదేశమునందలి ప్రాత
ప్రతులలో గొన్ని నుమారు 500 సంవత్సరముల క్రిందటివి
దొరకుటచేత, వానినిబట్టి సరిమాడగా తిక్కనపంఖ్యగల య
ధ్యాయములుగల ప్రతులే ప్రాచీనముగా దొరుకుచున్నది. ఏలయు
నగా ఆవిపర్వమునందలి పర్యవసంగపర్వమునందలి ప్రతి
పర్వమునందలి యధ్యాయపంఖ్య శ్లోకపంఖ్య తెలుపబడినది.

అందు విరాటపర్వమున 67 ఆధ్యాయములును 2050 శ్లోకము
లుమాత్రమే యున్నట్లు తెలుపబడినది. ఈ యధ్యాయ శ్లోక
పంఖ్య ఉత్తర దక్షిణదేశ ప్రతులన్నిటిగాని నొకేరీతిగా నుం
డుటచే, నాప్రతులలోని నీ ప్రతులలోనుగూడ కొన్నియధ్యాయ
ములు ప్రక్షిప్తములుగా జేరియున్నవని స్పష్టమగుచున్నది
ఈ పర్యవసంగపర్వము కుమారిభట్టు కాలమునాటికి అనగా
నామిదవతెల్లకాటాకాటి కట్టె యున్నదని నమ్ముట కాధారము
కలదని బృహహర్ పండితుని యభిప్రాయమై యున్నది. కా
గట్టి తిక్కన యధ్యాయములు గల యుత్తరదేశప్రతులలో
దక్షిణదేశప్రతులతో జేరినంత ప్రక్షిప్తభాగము చేరలేదని
తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము భండార్కర్ పరిశోధకాలయము
వారు ప్రక్షిప్తము లనదగిన భాగములను నీ పీఠ వైచి
67 ఆధ్యాయముల గ్రంథముగా

జేసి యొక ప్రతిని ముద్రించియున్నాడు. ప్రాచీ ప్రతులనాడి
నెలు ప్రతులను ప్రాయోగపు దేశాలను మఱియొన్ని శ్లోక
ములను మధ్యపర్వ గతిపీఠములచేమోకానియున్నవానిని భార
విదులు సామాన్యముగా దలపించి యుండెను. ప్రాచీనప్రతు
లు కొన్నిటిలో మధ్యప్రక్క గొన్ని ప్రక్షిప్తశ్లోకములు చేర్చి
నెలుల గానవచ్చుచున్నది. కావున తిక్కనయధ్యాయములగు
లకమే ప్రాచీనపాతమై యుండునని, ఎక్కువ ఆధ్యాయములు
కలవానిలో గొన్ని తరువాత చేరిన భాగము లుండియుండునని
నిశ్చయంపచుచును. ఇట్టిభాగములలోవిరాటపర్వమునందొప్పు
గలకటి. ఇది ఉత్తరదేశదక్షిణదేశపు ప్రాచీనప్రతులలో అక
కొన్ని ముదిత ప్రతులలో మాత్రమే కనబడుచున్నది. ఏయే
భాగములు ప్రక్షిప్తములు కనుగొనుటకు వ్యాఖ్యానములు
గూడ కొంత తొడ్డయెను. నిలకంటియ మర్యాచియ, దీనిలో
మార్కండేయప్రత్యేకం కలదు. కాని తిక్కన ఆర్జుననిశ్చవాఖ్యా
నినను విషయసందర్భములలో నీ మార్కండేయ ప్రత్యేక రూప
రూపు. కావున నీక యిట్టివికలమున చేరినవిటకు స్పష్టము.
ఇది దక్షిణ దేశ ప్రాత్రపుతులలో గూడ లేదు. ఒక్క కుంభ
కోణ ముద్రితప్రతులోనే యున్నది. తిక్కనతెలుగులోగూడ

నీ మార్కండేయప్రత్యేకం నీకలదు. కాని యిట్టిప్ర
త్యేక తాక ఆరణ్యపర్వముల మూలముల జేరినందు మొదటి
యంతవచ్చును దీనిబట్టి ఈ మార్కండేయ ప్రాత్రపుతులను
కొలది ప్రతిబట్టియే తిక్కన తేగ భారతముని సరిపాల్చి
చూచుట యవసరముకలదు లేదునన్నది. ఈ ముద్రితప్రతి
లో నుత్తరదేశపు ప్రతులలోని ప్రక్షిప్త భాగము లనేకములు
చేరియుండుటచే తిక్కనకాలము నాటి ప్రత్యేకది ఉద్గరణానుష్ఠా
ని చెప్పటకు వీలులేదు

“భావ సౌందర్యము”

మఱియొక నిదర్శనము కీరవంశ నాథుని జూచి తన
కామమును దెలుపు సందర్భములో నుత్తర దేశ ప్రతులలోగొన్ని
శ్లోకములు 20 ను దక్షిణదేశ ప్రతులలో నేతే 15 శ్లోకము
లుగా గానవచ్చుచున్నది. కుంభకోణపు ప్రతులో నుత్తరదేశపు
ప్రతిలో గనబడు 20 శ్లోకములకూడా చేర్చబడినవి. ఇక్కడ
ప్రక్షేపమేమన నీభాగమును తిక్కనతెలుగుతోబోల్పిచూడగా
కేవలము ప్రాత్రప్రతిలో చివరికి కలదులనుకలదును తిక్కనయూ
ముత్తర దక్షిణదేశప్రతులలో చేరి ననుసరింపక తనమార్గము
కనె వ్యతంబించి పోయినా దలపించుచున్నది. పూర్వోత్తర
పర్యవసంగములను జూడగా నీ విషయమును తిక్కనమూలగ్రంథ
నుత్తరదేశ ప్రతులకే చేరువొందగల్గును. ఏలయునగా
కేవలము తన యభ్యుదయక్షేపము ముక్కుమలముగాదలెని కనతి
మూలములను ప్రాత్రప్రతులకేవలం గూర్చి” అని నాధ్యక్షు
ముక్కుమలముగామెనుచింతమునకుప్రతిపదిజూచినాడిని
తిక్కన చెప్పినాడు. చూడవలసినదీ కీరవంశ యాంతరంగిక భా
వములు, మానసిక స్థితి, వ్యాధిభావనలతో యత్యధ్యుతముగా
నొక డజన పద్యములలో వర్ణించినాడు. ఇది కాక, మూలయైన
ననిలేదు. ప్రాచీన కీరవంశ నొక్కముక్కనే పెక్కి బలికింపక
కాని యిదిభావనా ప్రేరణలను మాత్రము క్రిందియ నవి
యొందాయలపై పుట్టితల ప్రభావమును నెఱుపి వానివారి మనో
స్థితులను మార్చుచున్నచో వ్యక్తముచేయుచు నొక కొంగునీపు
ములులేని యతి రవ్యంబగు నీనీమా చిత్రమును మన కండ్ల
ఎరుటదెట్టి, కేవల పోభావాదిగర్వనముచేతనే గద నడిపించి
నాడు. ఇట్టి యధ్యుతంబగు మానసికవృత్తి వివరణము చిత్రకల్ప
సము సామాన్యముగా నెచ్చటను గానము. ఈ విషయమున
వలిదొక్కొక్కము పెక్కియర్ మహాకవినిరూపి కలదన్న
చిన్నాదా యడంబును. ఇదియే తిక్కనాశ్వాని కథలలో ను
త్తరప్రతులము. ఈ గుణుని నిదంబలో నాంధ్రసాహిత్య విమ
ర్శకులు గొనియాడినట్లు కనబడదు. ప్రబంధకవులై తిక్కన,
నన్ను జూడుడు నాకవిత జూతుడె పెక్కిరాడు. ఏదోకథ
చెప్పుకొని వెల్లిపోవుచున్నా దనిపించునెగాని, సందర్భముతో
ను, బోచిత్రముతోను అనసరము లేకుండగా, ఆసా ఈపద్య
మెంత బాగుగా ప్రాసీనాడు. అవి అనిపించునట్లు చేయెడు.
గగన కల్పాలిని కల్పాల మాకావాల్సినకంబులు ననుమించి తప
నీయదండక భావతపస్వినిగొండదేజు క్రియిండునట అను
శ్రీ కాథాదుల పద్యము బోలి పదన్న మక్కనలేకయే పద్య
మెంత బాగున్నదని పంతో పించునట్లుండను. ఆరకవిత్తాళ
భావము క్రింద నులుగునడి యుండునెగాని
నన్ను చూడు ముని నైతి కాదు. అ యి లే
నూ మానసికవృత్తి వివరణ మంతయు వ్యక్తిగతమేగాని మూల
మున జేరవలెనని దీనికాధారం జేయ. మిదన “కేరకర్మరంగో
చంధ్రన కీరవంశు.....దానికేసం దగిర నన్నట్టి యెట్లుకే
గిరిదిగిరికొనవచి యజేరిబ్రాహ్మిలెను. అన్యదామే కాంచన
పము పెట్టించి ప్రేమతో సంబాధించునండ, నీరడు పాంచాలిం
కాపి యామె యెవరిని యడిగెట్లును, అమెయూ నీలినివైఖరి
గిరికెట్టి కీరవనినాటా గీటుకులుచ్చి యొందుపములు
చూసినట్లును తిక్కన కల్పించెను. తిక్కన-దక్షిణదేశమునాడు
యొక పున నీ కతుల వాడనను నామని మనచా తలంప
దొప్పుకొని దక్షిణదేశములో నిరీగగా చేరితన కీరవకు
దేవయోధికు చిచ్చి మెత్తుల ప్రయోగింపొచ్చి మునిటిసారి
యొమె నడచుట యా ప్రతులలో లేదు. ప్రాత్రప్రతియొద్దకే
పోయి పడినట్లునది.

నకాండైర్లగి శ్రేణులనన్ని. రాజునెక్కరి
ఉపాధ్యక్షులకాంక్షిం నాక రీతిబలప్రదీప్తి”
ఈపదము నునడ తిక్కన కల్పించి నాదా అని విచార
నిరక అట్లు కనబడెను. ప్రాచీనోత్తర దేశ ప్రతులలోను
కుంభకోణప్రతిలోను మార్కండేయప్రత్యేకం
గలకాటగి ననోపక నుజ్జనాభిరీతం
ప్రవాసప్రసాదోపదేశంబులను నుజ్జనాభిరీతంబునా
నతములెప్పు ధముచ్చికిరీతం
వలె శ్లోకభేద్య నాధిపాత్యులలో
అని తిక్కన అనిపించినదని కొంత కనబడుచున్నది.
కీరవంశ ప్రేమ వివరణ తిక్కన మూలమునందు మూలమునకీరీ
వంశము చివర ప్రభుత్వమునకే తిక్కన ప్రభుత్వమునకున్న
ట్లున్నది. తిక్కనప్రతి కొన్ని జనునందలను ప్రతిదేశ ప్రతు
లకు బోలినది. “తిక్కనప్రతి దక్షిణదేశప్రతులను యనుసరించి

దీర్ఘ, నవంబరు 7:— ఇండియా ప్రభుత్వపు నూతన ఆర్థిక పథ్యము గా॥ పూటగుగారు సేతుదయము ఛార్జీ పుచ్చుకొనిరి.

బెన్ నేవిన్ పర్యవేక్షణ మీదికి

ఫోర్డు కారు ప్రయాణము

బెన్ నేవిన్ పర్యవేక్షణమును నిర్వహించు అధికారి బెన్ నేవిన్ మాదికి ఫోర్డు టూరింగ్ కారుతో ప్రయాణమొనర్చుటను పాతీగజెట్ నూతన ఫీలుమువారిచే ప్రదర్శించబడినది.

మోటారు కారు వనలందు యిదివరకెన్నడు శేయి ఆ త్యక్తులము. ఈ సంవత్సరం నెప్టెంబరు 18 వ తేదీ హెన్రీ ఆల్బాండరు అను నాతడు బెన్ నేవిన్ పర్యవేక్షణ మిదికి ఫోర్డు "పీ" మాడల్ తో ప్రయాణ మొనర్చుకొనిరి.

17 వత్సరముల క్రితము టి. ఫోర్డు కారుతో బెన్ నేవిన్ పర్యవేక్షణను నిర్వహించెను. అప్పుడు ప్రజల శ్రద్ధ నిమగ్ను లయిరి. ఫోర్డు విలియం కట్టణముందు ఆ దినమున దు కాణములన్నియు మూసి పెలపు రోజుగా పరిగణించిరి. ఆ కారు ను ఊరేగింపుతో పురపీఠులందు తిప్పి మునిసిపల్ వారి ఆ హ్వనము బడయుటకు కట్టణ మధ్యతరతరమున గొంపోయిరి.

నూతన ఫోర్డు కారు ఆమలలోనికి వచ్చినదాది దీనితో పాపాపర్యవేక్షణను లానర్వ నుత్సాహ ముదయించుచున్నది.

పర్యవేక్షణ ప్రాంతముందు త్రోవయిరియు రెళ్లతోను మళ్లతో ను నిడియున్నది. త్రోవ కారు వెడల్పులకు కొంచ మెక్కువగా ముత్రమండియుండెను. అయినప్పటికి ఆమెకప్పు ములువడి మాడల్ ఎటూరర్తో 1 రోజులో బెన్ నేవిన్ పైకి వెళ్లగలిగెను. పర్యవేక్షణను నెక్కుటకు ఏర్పర చిన 2 న ము 1928 నెప్టెంబరు 18 వ తేదీ ఆరోజున మోటారింగ్ నందు తృప్తిగా కలవారనేకులను, ఉద్యోగిను లు, పత్రికా ప్రతినిధులనేకులు పర్యవేక్షణను పర్యవేక్షణమున కేం చేసి యుండిరి.

1911 సం. యీ పర్యవేక్షణను హెన్రీ ఆల్బాండరు మరల నీ పర్యవేక్షణను నెక్కుటకు తెలుపడెను. ఆతను చేపట్టిన కారు ఫోర్డు నూతనమాదిరి టూరింగ్. ఉదయం ౧0-40 ని బయలు దేరెను. అంతకు పూర్వము వర్షము లధికముగా కురియుటవల్ల దారియంతయు కొట్టుకొనిపోయి యుండెను. త్రోవనీటిమయ మయి యుండినప్పటికి మెల్లగా చలనము లేకుండ ఎక్కువకారం భించెను. సగముదూరము పోయెనేటికి యికిని కొంతభోజనసామ గ్రి మోనుకొనిపోవుచున్న కుగము నొకవారధివాటుమండగ క్రిందపడి, ప్రవాహములో పడి కొట్టుకొనిపోయెను. వెంటనే మరణించిన దాయెను.

అప్పటికి ౧౦ 12-80 అంత వరకు కడుతొందరగా నెక్కు గలిగెను.

కారు పైకి పోయినకొలది కష్టము లెక్కువ సంప్రాప్త మాయెను. త్రోవ అంతయు రాళ్లమయమయి యుండెను. కొన్నిచోట్ల, కారు ఒకప్రక్క కొరిగి ఒకపెద్ద రాతికి కొట్టు కొనెను. అది ప్రయాణము మీద మెలు తడుపరిమెలు ఎక్కు గలిగెను.

8000 ఆడుగుల ఎత్తునకు పోవునకి, ఒక పెద్దరాయి రో ఆక్సిజన్ నకు వచ్చి తగిలెను. అచ్చట అగి, ఆక్సిజన్ ప్రాపెల్లరు మెట్టను పరిచేనుకొని మరల ప్రయాణము నాగించిన వాదా యెను.

శిఖరము చూపుమీరలో కనుపడెను. కష్టము లెన్నివచ్చి నను, కారును మెల్లగా నడుపుచు, రాత్రి 8-45 ని ప్రయాణ ము పూర్తి నాగించగలిగెను.

సముద్ర మట్టమునకు 4406 అడుగుల ఎత్తున కెక్కు గలి గినవి ఫోర్డు, టిమాడల్, ఫోర్డువీ న్యూ మాడల్ తప్ప మరేవి యు లేవు. ప్రయాణమున 4 గంటలలో పూర్తి చేయవలసి కాని, ఆక్సిజన్ ట్యాంకులన్న 10 గంటల కాలముపట్టెను ఇం త ఎత్తున కెక్కుగల కారు, గట్టి పనితనమును, దాదాభ్యుక్తిను, మంచి బ్రేకులను గలిగి సర్వసాధనముల, శ్రేష్టమైనవిగ నుండి యుండవలెనని చదువరు లూహించుట.

భారత ప్రభుత్వ లామెంబరు పదవి

సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యర్ గారు

తెలియదనుట

మద్రాసు, నవంబరు 7:— భారతప్రభుత్వ లామెంబరు పదవినిగురించి ప్రబలియున్న వదలి నిజమేనాయని శ్రీ ప్రెస్. ప్రతినిధియగుగగా సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు తమకేమియు దానినిగురించి తెలియదనిరి.

దీవావళిభిక్ష

ఈ సంవత్సర దీవావళి పందర్శనను యాదగివ వివర ముల ప్రకారం ఆయా గ్రామములలో విస్తృతముగా ప్రయోగము చేయవలెనని యేర్పాటు చేయబడినది.

చెన్నపట్టణం:— చిల్లరీగ శ్రీనివాసరావుగారు, కాతా శ్రీరామకృష్ణగారు.

నెల్లూరు:— చెన్నపట్టణం:— గు. వెంకటేశ్వరరావు గారు, వ. రంగారావుగారు.

యేలూరు వగయరా గ్రామము:— పత్రి రామకృష్ణరావుగారు.

తెనాలి బాపట్ల పత్రి గ్రామము:— ఉ. రా. గోపాల కృష్ణయ్యగారు.

గుంటూరు నరసారావుపేట పత్రి గ్రామము:— గు. మల్లయ్యగారు.

బెజవాడ, గుడివాడ పత్రి గ్రామము:— జి. నూర్య నారాయణగారు.

రాజమహేంద్రవరం, రామచంద్రవరం తా. వగయరా గ్రామము:— ఉ. వెంకటకృష్ణగారు.

దేవరకొట పరగణా గుడివాడ తా. గ్రామము:— పా. కృష్ణారాజుగారు.

గుడ్లవల్లేగి విన్నకోట భీమవరం పాలకొల్లు:— క్రా. నరసింహంగారు

రాజమహేంద్రవరం:— జి. యజ్ఞ రామకృష్ణగారు. ఫ్యాక్టరీలు:— జి. రఘునాథరావుగారు, గంగిరెడ్డి నరసింహంగారు, వ. నూర్య నారాయణగారు.

బందరు బస్తీ:— నం. లక్ష్మణరామయ్యగారు, సి. మరుగేశ్వరయ్యగారు, సి. నూర్య నారాయణరావుగారు, ప. లక్ష్మీపతి కృష్ణగారు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, } చి. శ్రీనివాసరావు, } అధ్యక్షులు.

బందరు, 7-11-28.

మోతీలాల్ రాజీనామా

నివ్వ నక్కరలేదు

కాంగ్రెస్ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యభిప్రాయము, మోతీలాల్ గారి ప్రకటనపై తన యభిప్రాయము నిట్లు సేక గుప్తాగా వ్యక్త పరచిరి.

ఆంగ్లో హైందవ కృత్రిమ జ్యోష్యము చెక్కునట్లుమహా సమర్థుడగు రాజ్ గోవు కాంగ్రెస్ పభాధ్యక్షుడగు మోతీలాల్ గారు రాజీనామా నివ్వరు. దేశమంతయు వారి పద్ధతి నామో దించునట్లు నిశ్చయము. భారతీయు లేకనుగుటకు ప్రబల యాటంకముగా నున్నవారి వ్యతిరేక ప్రచారము వట్టి మిథ్యయ ని భారత ప్రజలు నిరూపించెదరు. త్వరలోనే ఆహ్వానసం ఘ సభను సమావేశింపండితునిపై మానమృతమును దృఢపరచె దము. రాష్ట్రీయ పభిలక్షాడ న స్థాపించే యగలవు.

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీ

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ పభ్యులలో ప్రతివాడును నిజే దికను సమర్థించవలెనని పూనుకొనియుండెను. ఒక్క స్వాతంత్ర్య విమయమై తప్ప తక్కువవిమయము లన్నిటిని కాంగ్రెస్ వా రామోదించిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘము నెహ్రూ నివేదికను భగ్గుముచేసినదని చెప్ప ఆంగ్లో హైందవ కృత్రిమ ములలో పక్కిమేమియు లేదు. మనకు వికమత్యము కుదరలేదని సంతోషించు ఆంగ్లో హైందవులు ముచ్చట యెక్కాట్లు.

స్వాతంత్ర్య సమితి

భారతదేశమున కాంగ్రెస్ పభియే గొప్ప స్వాతంత్ర్య సమితియై యుండ యింకొక పభి యెందులకు. కాంగ్రెస్ కార్య నిర్వాహకమువారి మూలకముగానే స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నముం తయు జరుపవచ్చును.

((ఫీ ప్రెస్.))

దక్షిణ ఆఫ్రికా మంత్రివర్గ నిర్మాణము

ప్రిటోరియా, నవంబరు 7:— దక్షిణ ఆఫ్రికామంత్రి పర్యయ మరల ప్రారంభమైనది. క్యాంపసుగారు మాడ్డిగారి స్థానే నియమించబడిరి.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జూరనకువెళ్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుదు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుష్పిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది.

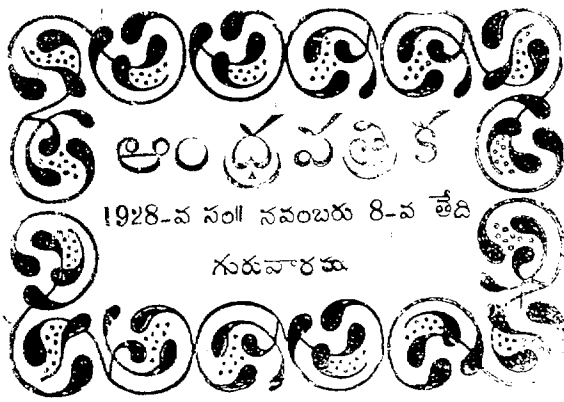
గతి 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును వికయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ నితి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్చబడుటవల్ల ఎట్టి హానికలుం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు.

సైమనువిషాదము

శిశుశిశి

సైమనుకమిషను వారియెడట వివిధసంఘముల వారును తమతమ లాభములను పెంపొందించువలయుననియు, లేనిచో హిందూదేశమున సంస్కరణాభివృద్ధి యవసరము లేదనియు సాక్ష్యమిచ్చుచున్నారు. ఈ విషయమున ఒకరి నొకరు మించుచున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేనిచో స్వరూపాలనముగాని ప్రస్తుత సంస్కరణములుగాని దేశమున కక్కరలేదని మహమ్మదు షాహీగారును సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముండునెడల సంస్కరణములతో బనిలేదని హిందూ ప్రాతినిధ్యము, సిక్కుల హక్కులను కాపాడనిచో తమకు సంస్కరణములక్కరలేదని సిక్కు ప్రాతినిధ్యము చెప్పటచే పూనాలో జరిగిన ప్రహసనమే లాహోరులోను ప్రజచుచున్నదని జెప్పవచ్చును. దేశమందంతటను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటును దీనివైచినచో తామందుకు సహించెదమనియు, లేనిచో తమ సంఘమువా రిదివరకు దేశమును పరిపాలించిన కారణమున తమకు అర్హమగు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముండవలయుననియు సిక్కు ప్రముఖులగు సర్ సుందరసింగుగారు గట్టిగా వాదించిరి. జాతీయ యూనియన్స్టుపక్షమునకు జేరిన చోతీరామ్గారు గూడ తమ పక్షమునందు మహమ్మదీయు లెక్కువ మంది గలరనియు మహమ్మదీయులను హిందువులను గలిసి సామాన్య నియోజకవర్గముల నంగీకరింపనిచో ప్రత్యేక నియోజకవర్గములనే సాగింపవలయుననియు కోరిరి.

సాంఘికవాదులేగాక, ఇతరులుగూడ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరుచున్నారు. జమిందారుల ప్రాతినిధి తమకింకను ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము గావలయునని కోరెను. తరారజాతులకును, పరిపాలనమునకు తోడ్పడువారికిని, అర్హ ప్రాతినిధ్య మొనగవలయునని సర్ ఉమర్ హయత్ ఖానుగారు కోరిరి. రాజభక్తిని బహుకరింపవలయునని, వీరితలంపు. ప్రస్తుతము సైన్యమునందు విశేషముగ జేరినవారినియొక ముందయినను చేర్చుకొనుట బనికిరాదని, ఖానుగారు కోరుచున్నారు. సైన్యమునందు ప్రతివాదిని ప్రవేశమిచ్చుచో, సైనిక సౌష్ఠవము క్షీణించునని వీరివాదము. ఈరీతిని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముగోరుట వలన, సామాన్య నియోజకవర్గముల కవకాశమే యుండజాలదు. పూనాలో బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధులొకరు దెలిపినటులు, సామాన్య నియోజకవర్గములను రద్దుజేసి, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములనే దేశమందంతటను నెలకొల్పవలసివచ్చును. ఇట్టి సాక్ష్యముగాంచి, సైమనుగారే ఆశ్చర్యము దెలిపిరి. ఈ

రీతిని ఎవరిలాభములను వారు ముఖ్యముగ పాటించుచు, సర్వజనుల శ్రేయమును పాటించుకుంటు పాడిగాదనియు, ప్రతిసంఘమును ఆత్మవిశ్వాసమును చూపుట అవసరమనియు, సైమనుగారు సలహా జెప్పిరి. ప్రతిసంఘమునకును ఇతరులనుండి రక్షణయే గావలసియున్నచో, ఒకరిపట్ల యొకొకరికి భీతియు అనుమానమునను, ద్వేషమును తప్పక ప్రబలుచుండును.

అంతఃసఖ్యమును దేశభక్తియు ఎన్నటికిని ప్రబలజాలవు. సైమనుగారు రీవిషయమున ఆశ్చర్య విషాదముల చూపి లాభములేదు. ఏలన, సంస్కరణములు దేశమునకు చేసినమహోపకార మిదియే. సంఘమును సంఘమునుండియు, కులమును కులమునుండియు విడదీయుట కిది తోడ్పడినది. అధికారవర్గ ప్రాబల్యమును మరింత పెంచినది. తుదకు సాంఘిక కలహములకు చోటిచ్చినది. సైమను కమిషను నిరూపకమునను, స్వార్థపరుల యాశలు మరింత మితిమీరినవి. వీరిలో పరస్పర అసహనము జెరిగినది. సైమనుకమిషను నలుపుచున్నవిచారణ, వ్యర్థ విచారణయనుటకు సందియము లేదు. రాజ్యాంగ విధానము నొకరి నిర్మోహవలయు ననుసమన్య వెనుకబడినది. వివిధసంఘములవారి ఆశలను దీర్చుటకు సమన్య ముందుకు వచ్చినది. సాంఘికసమన్య కింత ప్రాముఖ్య మిచ్చుట, సైమను కమిషనువారిదే లోము. ప్రజలును దేశభక్తులునగువా రెవరును కమిషనుకు తోడ్పడుటలేదు. స్వలాభాపేక్షాపరులు కొందరు మాత్రము తోడ్పడుచున్నారు. వీరు పరస్పర దూషణతో కాలము గడుపుచున్నారు. ఇట్టి వారి సాక్ష్య మెటులుండును? ఇంతకన్న వేరుగ నుండునని ఎవరును తలచియుండలేదు. దేశనాయకులందరును సైమను కమిషనునుబహిష్కరించినపుడు, సైమనుగారు విచారణను ఉపసంహరించికొని యుండవలసినది.

బొంబాయి రాష్ట్రనాయకు లెవరును సాక్ష్య మివ్వకు నపుడయినను, వీరు వివేకము దెచ్చుకుని పంజాబునందు విచారణను మానుకొనియుండవలసింది. నాయకుల ఇచ్చకు విరుద్ధముగ వీరు విచారణను నలిపి, తమకు దేశమంతయు తోడ్పడెనని ప్రపంచమునకు వీరు చాట దలచిరి. వెనుక వీరటులనే చాటిరి. బహిష్కారమును వీరు తృణీకరించిరి. కాని, తాము చేసిన పొరబాటును వీరిపుడు గ్రహింపవలసి వచ్చుచున్నది. సాంఘిక ద్వేషమును వ్యక్తపరచుట దప్ప ఇతరవిధముల తమకు సాక్షులెవరును తోడ్పడలేదని గుర్తింపవలసివచ్చెను. నేషనల్ యూనియను పార్టీవారు సమర్పించిన విజ్ఞప్తి ఒక్క మేలుమాత్ర మొనర్చినది. కమిషను నిరూపకము లోపభూయిష్ట మనియు, భారతీయులను కమిషనులో చేర్చుకొనకుండుటవలన దేశమునందు తీవ్రమగు అసమ్మతియు, ఆశాభంగమును కలిగినదియు, ప్రజలకు గలిగిన అనుమానములు స్థిరపడెననియు, యీవిజ్ఞప్తి స్పష్టపరచినది. సహకారము నలిపిన వారుగూడ కమిషనుపట్ల యిట్టి నిరసనభావమును చూపినందులకు సైమనుగారు రెంత గుందియుండురో యూహింపవచ్చును. లా ఆర్డరులను మంత్రులపరము చేయుటకు సైమనుగారి కిష్టములేదని, వారు డాక్టరు చోతీరామ్గారి నడిగిన ప్రశ్న బట్టి

గ్రహింపవచ్చును. లా ఆర్డరులను బ్రాన్సుఫరు చేసినపుడు, అల్లరులు ఏదైనజరుగుచో కేంద్రశాఖకు జేరిన సైన్యము మంత్రులకు తోడ్పడుట కష్టముగాదా యని, సైమనుగారు రడిగిన ప్రశ్న, చాల ముఖ్యమయినది. దీనినిబట్టి కేంద్రప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యతవహింపదనియు, అందుచే లా ఆర్డరులను బ్రాన్సుఫరు చేయుచో కేంద్రశాఖల తోడ్పాటు చేకూరదనియు, విదితమగుచున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వము బాధ్యతవహించు స్థితివచ్చునరకు, లా ఆర్డరులు మంత్రులపరము గాజాలవు. ప్రాయశః ఇవి కేంద్రశాఖ గావచ్చును. సైమనుగారు విశాల సంస్కరణములను సూచించినది, వారు అనుగుచున్న ప్రశ్నలబట్టియే గ్రహింపవచ్చును. సర్వవిధముల వీరి విచారణ వ్యర్థ విచారణయే యగుచున్నది. ఈ సంగతిని వారుగూడ గ్రహించుచున్నటుల గనుపించును. నేడును రేపును పంజాబు ప్రభుత్వసభ్యులు విచారింపబడుదురు. పూనాలోవలె లాహోరునందును, వీరిని రహస్యముగనే విచారించెదరట. ఈ రహస్య మొదులకో తెలియదు. విచారణ యంతయు, వట్టి ప్రహసనమౌకరింద జరిగి మించినది.

ఆంగ్లో-ఫ్రెంచి ఒడంబడిక

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక అంతరించినటుల, ప్రభువులనభిలో సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు నుడివిరి. కామన్సునభిలో నీవిషయమై మాక్డ్ నాల్డు గారు రడిగిన ప్రశ్నలకు, ప్రధానమంత్రి లగు బాల్డువిను గారు సమాధానము జెప్పక తప్పించుకొనిరి. సార్వభౌముని ప్రసంగ సమయమునందు చర్చలు జరుగుట పాడిగాదనిరి. నిజకారణ మేమన, బాల్డువిను గారు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడిక సందర్భమున జరిగిన రహస్య రాయబారములను సమర్థింప జాలక పోవుటయే నని జెప్పవచ్చును. కన్న ర్వేటీపు ప్రభుత్వమువారు విదేశ విధానము విషయమునను ఆంతరంగిక విధానము విషయమునను అపజయము గాంచినటులకు సందియము లేదు. నిరుద్యోగుల సంఖ్య నానాటికి అతిశయించుచున్నది గాని తగ్గుటలేదు. ఈ సమస్యను ప్రభుత్వమువారు పరిష్కరింపజాలక బోయిరి. ఇంగ్లండు ఈజిప్టుల విషయమున ప్రజేచ్ఛుచు నిరాకరించి వీరు దూరదృష్టి రహితముగ ప్రవర్తించిరి. మాక్డ్ నాల్డుగారు సూచించినటుల కెల్లాగు ఒడంబడికలో మినహాయింపులను గోరుటలోను ఆయుధ వినర్జనమునకు తగిన ప్రోద్బల మొనగక పోవుటలోను ఆయుధ వినర్జన పద్ధతికి విరుద్ధమగు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడికను గావించుటలోను ఒడంబడికను ప్రచురింపక రహస్య రాయబారములను నలుపుటలోను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సంకుచితముగ మెలగిరి. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఒడంబడికను అమెరికా నిరాకరింపవలసివచ్చెను. జర్మనీ అనుమానములు బలమయ్యెను. ఇప్పుడు ఒడంబడికను రద్దుజేసినను కన్న ర్వేటీపు ప్రభుత్వమువారి పట్ల విశ్వాసము ప్రబలజాలదు. మూడుజాతుల నౌకా సమావేశమునందు వీరు ప్రవర్తించిన విధముపట్ల సెసిలుప్రభువు గారు అసమ్మతి గనుపఱచి, తమ మంత్రి పదవికి రాజీనామానీయవలసివచ్చెను. నానారాష్ట్రసంఘము

నంద, ఆయుధ విసర్జన విషయమున మీరు మెలగిన విధము చిన్నజాతులవారి యసమ్మతికి లోనయ్యెను. కన్నరెట్టి ప్రభుత్వము ఇంకొండు కీర్తికి కళంకము దెచ్చిపెట్టెను. కామన్సునభలో తమ ప్రవర్తనమును సమర్థించుకొనుటకుకూడ బాల్టు విను గారు ముందుకురాక, వాయిదాగోరిరి. బ్రిటీషు ఓటరు లీ సంగతిని కనిపెట్టజాలకబోయిరి. కుష్మేడను ప్రభువుగారు ప్రభువుల సభలోజేరి, రోషమును వెలిబుచ్చిన నేమిప్రయోజనము? ఒడంబడికను ప్రచురింప నందలకు, మీరు చెప్పిన సమాధానము నిరర్థకముగ నున్నది. ఫ్రెంచి పత్రికలు, దుర్మార్గముగ మెలగెనని, మీరు నిందించిరి. ఏని ప్రకటనములవలన జర్మనీ ఇటలీ, అమెరికాలలో అపోహలు ప్రబలెనట. అట్టి తో, కుష్మేడను ప్రభువుగారు రేట వదంతులు అసత్యములని ప్రచురింపలేదు? జరిగిన సత్యము నేల ప్రకటించలేదు? వివిధజాతులతో యోచించి ఒడంబడిక గావించుకొనుట ఫలప్రదముగాని, ఒక్క ప్రాచ్యుతో మాత్రము ఒడంబడిక చేసేకొనుటవలన, ఆయుధ విసర్జన సహస్య ఎటుల పరిష్కారమగునో తెలియకున్నది. “శేషంకోపేన పూరయేత్” అను విధమున కుష్మేడను ప్రభువుగారు తమ ప్రసంగమును కోపవాక్యములతో ముగించిరి. విమర్శకు లిండు మూలమున సంత్సృప్తి జెందబోరు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు

రిపబ్లికను పక్షమునకు జేరిన హూవరుగారు జయమొందెదరని పలువురు హామించియుండిరి. తుద కలులే జరిగెను. పూర్వాధ్యక్షులగు కూలిడ్జిగారు వీరి విజయమును వాంఛించుచుండిరి. ఇంతకు పూర్వము రిపబ్లికను పక్షమునకు అధికసంఖ్యాబలము కొలదిగమాత్ర ముండెను. ఇప్పుడు వీరిబలము మిగుల సధికముగ నుండగలదు. డెమోక్రటిక్కు పక్షమునకు వోటు జేయుచున్న ప్రదేశములు హూవరుగారినే అభిమానించెను. రిపబ్లికను పక్షాభిమానులలో ఎట్టి చలనము గనుపించదు. ఈమారు జరిగిన ఎన్నికలలో మద్యపాన నిషేధము ప్రధాన సమస్యయ్యెను. డెమోక్రటిక్కు అభ్యర్థియగు స్పీత్రుగారు మద్యపాన నిషేధమును సడలించ గోరుచుండిరి. అమెరికను ప్రజల కిది ఏమాత్రము సరిపడక పోయెను. హూవరుగారి విజయముబట్టి ఒక్కసంగతి స్పష్టమగుచున్నది. అమెరికా ప్రజలలో మద్యపాన నిషేధముపట్ల గల యత్నా హము పెరుగుచున్నది గాని తగ్గుటలేదని తేట తెల్లమయినది. ఇందుకు విరుద్ధముగ ప్రచురింపబడుచున్న వార్తలు నిరాధారములని తేలినవి. ప్రపంచమున కంతకును శాంతి ఒడంబడికను ఏర్పరచిన గౌరవము రిపబ్లికను పక్షమువారికి దక్కినది. శాంతిని వాంఛించుటతో తృప్తిజెందక మీరు తగిన సాధనముల గూడ నవలంబించుట యవసరము. ఆయుధ విసర్జనము పట్ల అమెరికా ఇతరులకు మార్గదర్శకమయినగాని ప్రయోజన ముండదు. రిపబ్లికను పక్షమువారు ఇతరజాతుల స్వేచ్ఛ పట్ల తగిన ఆదరము చూపుటలేదనియు ఇంపీరియల్ దృష్టిని చూపుచున్నారనియు విమర్శనములు వెలువడుచుండెను. ఫిలిప్పైను దీవులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు మీరు వెనుదీయుటయగాక అమెరికను ప్రాబల్యము నింకను అతిశయింప జేయుచున్నారు.

నికరగ్యువా స్వేచ్ఛను మీరు బోనాడియుండిరి. ఇటులనే చిన్న రాజ్యములను వశపరచి కొనవలయునను తలంపు మీరియందు గనుపించును. మన్రో సిద్ధాంతమునుగూర్చి అమెరికా పట్టువల సూపుటచే ఇంగ్లండుగూడ తమకు వేరొక మన్రో సిద్ధాంతము గలదనియు అందుచే తమకు మినహాయింపులు గావలయుననియు వాదించుట తటస్థించెను. రిపబ్లికను పక్షమువారు ఇంపీరియల్ దృక్పథమును మాని, స్వయం నిర్ణయ మాత్రమును ఆచరణలో పెట్టని యెడల, అమెరికా గౌరవమును పెంపుచేయజాలరు.

లాహోరు దౌర్జన్యము

లాహోరు దౌర్జన్యము గూర్చి నిష్పక్షిక మగు విచారణ జరుగవలయును గాని, రావల్పిండి కమిషనుగా రొక్కగును విచారించిన ప్రయోజన ముండదు. పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము పోలీసు ప్రవర్తనమును సమర్థింప బ్రయత్నించుచున్నది. ప్రజలు రాల్లను రుద్దరను ఆరోపణ యసత్యమని, లాలా లజపతిరాయిగారు దెలిపియుండిరి. లాతీలును ప్రయోగించినటుల, ప్రభుత్వ ప్రకటన మంగీకరించుచున్నది. ముందున్న నాయకులకు దెబ్బలు తగితే ననిగూడ యంగీకరించుచున్నది. కాని బలమును ప్రయోగించి యుండనిచో, ప్రజలు సరిహద్దును దాటి వచ్చెడివారట. నాయకులు ముందు నిలచినది, ప్రజలను హద్దులలో నుంచుటకే గద. అట్టితరి, నాయకులు త్రోసుకుని వచ్చెదరనుట, నిరాధారము గదా! అవసరమగు బలమే యుపయోగింపబడెనట. దేశమంతయు గౌరవించెడి సుప్రసిద్ధనాయకులకు గలిగిన దెబ్బలకై, ప్రభుత్వమువారు విచారము చూపుట కనీసధర్మమై యుండెను. వారటుల గావించరయిరి. నాయకులు ప్రజలను హద్దులలో నుంచి, తమకు దెబ్బలు తగిలినను ప్రజలను శాంత పథమున వీడకుండ చేసినందులకు ప్రభుత్వమువారు కృతజ్ఞతను చూపియుండవలసినది. నాయకులు ప్రజలను బగ్గహింపనిచో, పరిస్థితు లెటులుండెడివో యూహించవచ్చును ఇట్టి స్థితిలో ప్రభుత్వమువారు నాయకులను తప్పక అభినందించి యుండవలసినది. కమిషనుగారి విచారణ వలన న్యాయము జరుగునని తలంప మీరు గనుపించదు. లాహోరు సందర్భములు దేశమందంతటను ప్రజల అసమ్మతికి లోనయినవి. లజపతిరాయి ప్రభృతుల కీర్తి మరింత యతిశయించినది. పంజాబు అధికారవర్గప్రతిష్ఠ యింకను తీరించినది.

డాక్టరు మూన్సిగారి భీతి

హాలానా పోకతాళిగారి ప్రసంగము, డాక్టరు మూన్సిగారి కప్పడే భీతి గలిగించినది. హిందూ నాయకులగు మాలవ్యా, లజపతిరాయిగార్లు దూర మాణోచింపవలసి యుండునని మీరు గోరుచున్నారు. మహమ్మదీయసంఘమువారు పోకతాళిగారి తీవ్రతను నిరోధించెదరా యని, మూన్సిగారు రడుగుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు పోకతాళిగారికి అహింసాతత్వమును బోధింపవలయునని మీరు గోరుచున్నారు. కాని మీరు భీతిచెందవలసిన యవసరము గనుపించదు. తాత్కాలికావేశములు త్వరలో తగ్గి పోవునని నమ్మవచ్చును. మహమ్మదీయ సమావేశ మయినను, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నది.

డాక్టరు అన్సారీ, కిచ్చూ, మహమ్మదాబాదు రాబా, ఆలిఖమాంబోలు మహమ్మదీయ నాయకులు సాంఘిక ద్వేషమును ప్రతిఘటించుటకు బూనుకొనుచున్నారు. మహమ్మదీయులలో జాతీయభావము పెరుగుచున్నది. దేశనాయకులు భావిపరిణామము గూర్చి విశ్వాసమును గోల్పోవక, దేశమున ప్రచారము నలుపుట యవసరము. పరస్పర విమర్శనములను, దూషణములను తగ్గించుకుని, నాయకు లెల్లరును కలిసి పనిచేయవలసిన సమయమానన్న మయినది.

శ్రీనివాసయ్యంగారు : సర్వపక్షసమావేశము

బాంబాయిలో శ్రీప్రెస్టు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, సర్వపక్షసమావేశమువారు సాంఘిక విభేద సమస్యలను చక్కగ బరిష్కరించినదియు, ఇందుకు దోడుగ యుక్తవయస్సునచ్చినవారికి వోటిచ్చుట, భాషాపయుక్త రాష్ట్ర విభాగము, శాసన సభల నిర్మాణము, స్వదేశ సంస్థానముల ఏర్పాటు, జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణము, మున్నగు ఏర్పాటులు మిగుల యభివృద్ధికరములనియు, స్వరాజ్యవిధానము నకివి నిజమగు ఆధారములనియు, నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు సూచనలను గూర్చి తాము ప్రచారము చేయనిచో తమధర్మమును నెరవేర్చినవారము గా జాలమనియు, శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు రంగీకరించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాయముపైగల సంది యములు దీర్చబడుటచే, శ్రీనివాసయ్యంగారివలె ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులును సర్వపక్షసమావేశ తీర్మానములగూర్చి ప్రబోధము గలిగించుట శ్రేయస్కరము. ఇట్టి యభిప్రాయమునే కాంగ్రెసు ప్రముఖులలో పలువురు దెలిపియుండుటచే, భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండునని నమ్మవచ్చును.

గిడ్డిగారు: ఆంగ్లో హైందవులకు సలహా

ఆంగ్లో హైందవులకు సలహా నిచ్చుచు, మీరు యూరపీయనుల మని విజ్ఞప్తిగక, భారతీయుల మని గూడ గుర్తింపవలయునని, కలనలో గిడ్డిగారు ఎచ్చరించిరి. ప్రభుత్వమువారు తమకుజేసిన వాగ్దానములను భంగపరచినది వీరితలంపు. హైందవవిద్యా ధికులను పెలిగ్రాఫ్ శాఖలోనికి దీసికొనుచున్నందులకు మీరు గుండుచున్నారు. ఆంగ్లో హైందవులు తేనిచో యీశాఖయొక్క సౌభవము తగ్గునని మీరు బలుకుట చోద్యము. ఇతరసంఘములవారి శాఖలో పనిచేయజాలరనుట సత్యదూరము. ఇకనయినను, గిడ్డిగా రిట్టి నిరసనమునుమాని, తమ ఆధిక్యమును ఎప్పటికప్పుడు ప్రకటించుకుండుట మేలు.

బెంగుళూరు అల్లరుల విచారణ

బెంగుళూరు అల్లరుల విచారణ నిన్నటితో ముగిసెను. విచారణసంఘమున కధ్యక్షులగు నర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ప్రతికలకు తమ కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. వీరి రిపోర్టు ఎటులుండునో దెలియదు గాని, మైసూరు సంస్థానమునందు శాంతిసఖ్యప్రవర్తనమున కిది యనుకూలముగ నుండుగాక యని కోరెదము.

కార్పొరేషను సభ:—ఈ సెల 15 తేదీ సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రిక్త భవనమున మద్రాసు కార్పొరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు కార్పొరేషను కౌన్సిలు ప్రత్యేక సమావేశము జరుగును.

విదేశవార్తలు

హూవరుగారి అఖండ విజయము

అల్లరులు లేవు

ప్రత్యర్థి అభినందనలు

న్యూయార్క్, నవంబరు 7:—ఇటీవలి న్యూ యార్క్, టెక్సాసులో హూవరుగారికి పరంవరగ ఓటులు వచ్చుచున్నవి. ఇవన్నియు ప్రజాస్వామ్య దేశములే. న్యూసా ఫూట్స్, కోడు ద్వీపము, న్యూయార్క్ రాజ్యములోగూడ విస్తారముగ ఓటులు లభించుచున్నవి. ప్రజాస్వామ్యవాదులు తమకు మోక్షమిందే గలుగునని ఆశించిరి. కాని సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న రిపబ్లికను రాజ్యములు తమ విశ్వాసమున మార్పును గన్నందుచున్నారు.

సాయంకాలము 10 గంటలకునకి, ఏవో గ్రహములు తాదామత్రేన తప్పు రిపబ్లికు రాజ్యములు వెనుదీసినగాని, అన్ని విధముల హూవరుగారికి జయించి తీరద రనుచున్నారు.

ప్రత్యర్థి అభినందనలు

తమ విజయమునకు వృద్ధాప్యముగ అభినందించుచున్నాడను. మీరెవరినను విజయము గాంచుగాక! ఆదైనము మీకు ఆయురారోగ్యము నిచ్చుగాక యని స్మితుకారు తలచినంతి.

న్యూయార్క్లో స్మితుకారికి ఆకాశంము కలెను. దీమాక్రాటికు పత్రిక వరల్డు రిపబ్లికను విజయము తప్పదనుచున్నది. చార్లసు హిల్సుగార, రిపబ్లికు జాతీయ సంఘస్థుడు హూవరుగారిని అభినందించుచు తలచినంతి.

హూవరుగారు స్త్రీలను సంబోధించుట

లండన్, నవంబరు 6:—ఈన స్వస్థాలనునందు, పల్లాటాలో స్త్రీల ఎవరు హూవరుగారిని పర్యవేక్షించిరి:—

స్త్రీలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుటచే ఉన్నత జాతీయ ఆశయములు ప్రజ్వరిల్లుచున్నవి. ప్రజాహితే పనుస్థలు ప్రాముఖ్యము గాంచుచున్నవి. ఇంట్లనుంచి ఎన్నిక ఫలితములను స్త్రీలు గమనించుచున్నారు. అరిక నైతిక చర్యయందు ప్రవచనము ప్రవేశించునపుడు ఎన్నిక ఫలితములు చాల ముఖ్యమని వేరగ జెప్పనక్కరలేదనిరి. స్మితుకారుగూడ తాను నాలుగు పర్యాయములు న్యూయార్క్ గవర్నరుగ పనిజేసిన విషయమును స్వస్థీకరించి ఆయనగూడ తన ఎన్నికవిషయమై యాపద్యించెను.

స్త్రీలే ఎక్కువ పాల్గొనుట

న్యూయార్క్, నవంబరు 7:—ట్రాములు, మరికర బండ్లు పోలింగు ప్రేక్షకులదగ్గర మోటారుబండ్లవలె నిలుచుచుండెను. స్త్రీలు ఎంత యుత్సాహముతో పాల్గొనిరిో దీనింబట్టి తెలియవగు. మధ్యాహ్నము మాడు గంటలకునకి 8000000 ఓట్లు తేలెను. తమ నియోజకవర్గములందు హూవరు, కూలిడ్జి స్మితుగారి ముందుగా ఓటుచేసిరి.

చికాగోలో ప్రతిగంటయువయు ఓటులు/గురిచెను. రిపబ్లికను యభ్యర్థి నే ఎన్నుకొనవలెనని కత్తను విండెంబర్గుగారు చెబుచున్నారు.

అల్లరులులేవు

5000 పోలీసు, 10,000 వాలంటీయరు పనిచేయుటచే ఏమియు అల్లరులు లేకుండ జరిగిపోయెను.

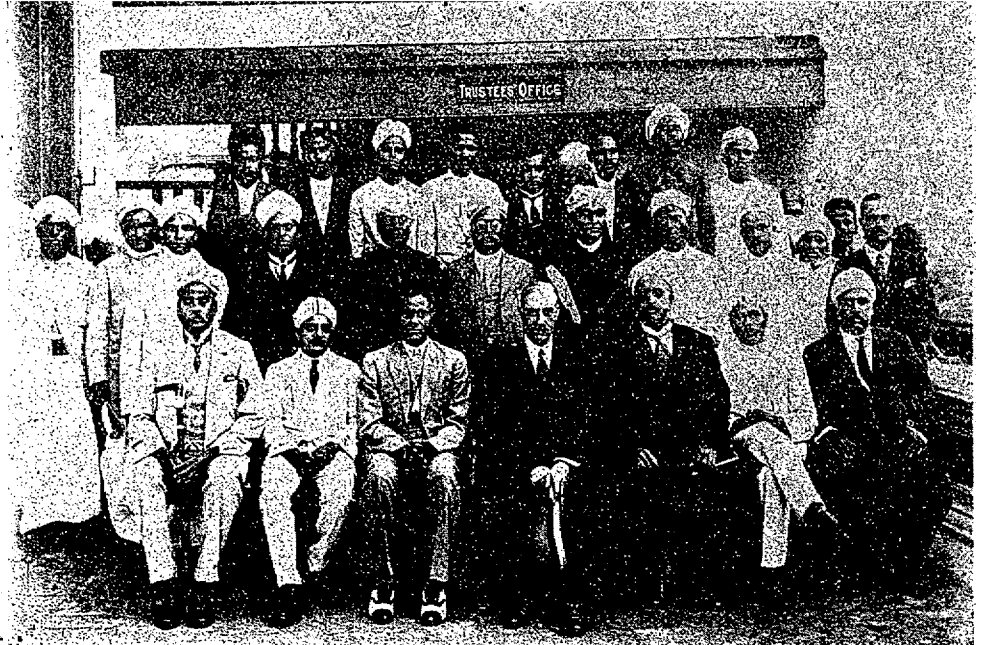
న్యూయార్క్ స్టేటులో దీమాక్రాటు ఓటులు పన్నుగిలినవి.

రిపబ్లికనువిజయము అర్థమేమి

లండన్, నవంబరు 7:—హూవరుగారు రిపబ్లికనుల యధికారములో యున్నకాంగ్రెసు పర్యాయమును బొందెదరు. ప్రతినిధిసభ సేనలు పథలోగూడ హూవరుగారి చెలాయించుటకు కూలిడ్జిగారి వత్తుమువారు 86 గురుకు ఎక్కువగా జేతుబడుదురు.

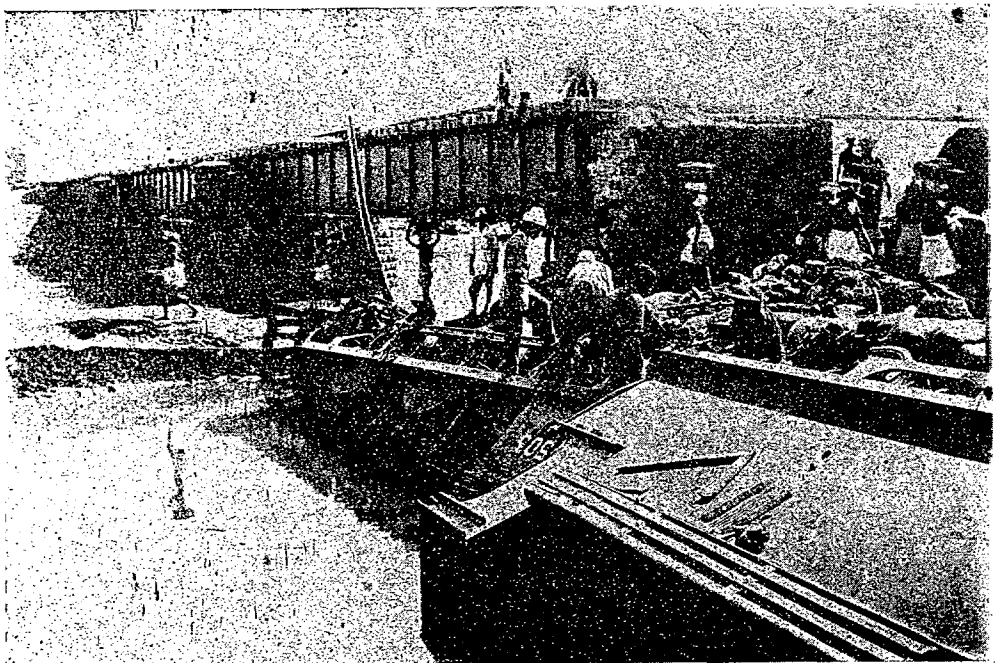
1929 లో హూవరు పార్కుదగ్గర మరీదును లండనులో నిర్మించుట కేర్పాటు చేయుచున్నారు.

మోటారు సైకిలు ప్రదర్శనమును తొనెన్నడును మోటారు పయికిలు ఎక్కి ఎరుగవనుటచే ఎవరో కంపెనీవారు జోయి న్నక్ హిక్సుగారికి మోటారు పయికిలను బహుమతి నిచ్చెదరట.

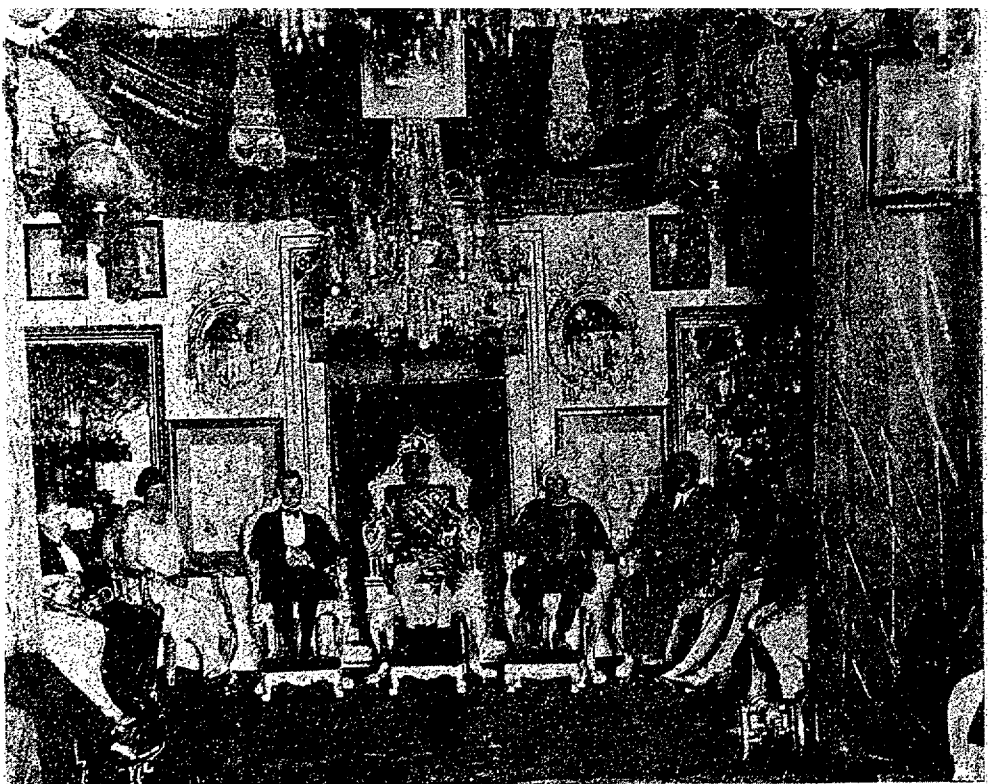
పచ్చయప్ప ధర్మములు

పచ్చయప్ప ధర్మసంస్థయొక్క వార్షికోత్సవము గవర్నరుగారి అధ్యక్షతకంద గతవారము జరిగెను. గవర్నరుగారు మధ్య కూర్చొనియున్నారు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

తుని వంతెన విఘాతము

తుని స్టేషనువద్ద వంతెన వరదలలో కొట్టుకొని పోవుట. చనిపోయిన రైల్వే ఉద్యోగు లిరువురు ప్రయాణముచేసిన ఇంజనుక్రింద పడియున్నది. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

జయపూరు దనరా ఉత్సవము

జయపూరు మహారాజాగారు మాడకోలు జమీను ఆధిపత్యము వహించినపుడు రాత్రి తీయబడిన ఛాయాపటము. రాజాగారి కుడివైపున గవర్నరుగారి ఏజంటుగు బ్రౌకనుగారు, వారి సతి; ఎడమ వైపున శ్రీవిక్రమదేవ వర్మగారును, దివాను వి. రామకృష్ణగారును గలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడిక

కుమండం ప్రభుని ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 7:— ప్రభుత్వ సభలో, కుమండం ప్రభుత్వ ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడికను గూర్చి ఇట్లు ప్రకటించినది:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడిక విషయము ఎట్టికూడదు. అదే బడంబడికను తీసికొనబడు ముందే మొట్టమొదటనే ఈ విషయము రాయబారములు జరుగుచున్నవని అందరినూ తెలియజేసితిమి. జూలై 28 తేదీన బడంబడిక తుదిరేఖ. రెండు కోలాటల పిదప, జూలై 30 తేదీన మరతులు జరిగినవి, ఇట్టి, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసితిమి. ఆంగ్లో ఫ్రెంచి కామన్వెల్త్ లో సర్ ఆస్ట్రేక్ చాంబర్లెస్ గారు జరిగిన దానినంతయు ప్రకటించిరి. ధీమంతులందరకును ఈ ప్రకటనమునందల సంగతులన్నియు తెలియజేయబడును. కాని అసలు వక తులన పూర్తిగా చాంబర్లెస్ గారు చెబుటలేదు. ఇట్టి నిందలు అసభ్యుల బయటజేసినది ఏమియు ఆలోచనానివనను అట్టియవకాశము లేకుండ ఈమరతుల సభుడే ప్రకటించి యుండెడివారు. కాని దురదృష్టవశాత్తము ఆ ప్రకటనమైన కొంతకాలములో చాంబర్లెస్ గారు అసభ్యులగు నుడుటచే ఏమియు చేయలేకపోయిరి. ఇట్లనెల తటస్థించిన సంగతుల కుత్సహకాశాలగు.

ఆగస్టులో కొన్ని ఫ్రెంచి వార్తాపత్రికలు ప్రమాదముతో గూడుకొనగా ప్రకటనలను జేయుటచే కీడు మూడినది. రహస్యపు బాధ బడికయున్నదన్నది రెండు వాకాద్యములను ఏకముగజేసి బుధవారమున ఏమియు జరిగినట్లు. అట్టి వార్తలు, లబ్ధి, ఇట్టి యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో కడుపుమంటను పుట్టించినదన్న ఆశ్చర్యపడ సకలరేఖ. ఈ చాంబర్లెస్ గారి సాక్షము గాకమిగిలినవారు ఈ వంతులన్నిటిని ఆధారమున ఖండించు నవసరముండునని ఆమోదనలేదు. కాని అసభ్యులు, నిందలు పెరిగిపోయినవి. ఈ అసభ్యులు ప్రాకిస్టాకుండ కొంతవరకు జనీవాలో నున్నపుడు పనిచేయుచుండిరి. రాయబారములన్నిటిని చెబుచు ఆగస్టు 30 తేదీన ఒక ప్రకటనమును జాబించిరి.

ప్రభుత్వముతో ప్రేమి ఆయుధ విస్తరణమును సాగించునని ప్రతిపాదియు ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నది. విలెనంతనరకు ప్రభుత్వమువారికంటె ఎక్కువ ఆతురత ఎవరికిని ఉండదు. అసభ్యుల వారంత యాతురతను జూపుచునే యున్నారు. ఏమియుగ ఫ్రెంచివారితో భిక్షాభిషాయము లేకుండ జేసికొనగలము? వారిలో రాయబారములను సర్వీ వారి మనమునెరిగి, కొంత మనము తొగమొనర్చి కొంత వాడు తొగమొనర్చినవాడ, వ్యవహారము తుడుకునది అట్లయిననే గదా అంతర్జాతీయ బడంబడిక కుదురునది. అంతర్జాతీయ సంబంధములను బడంబడికచే ఏర్పరచుచున్న దీ ప్రజలే. లీరా బడంబడిక జేసినపిదప తిట్టునది ఆ ప్రజలే.

జర్మనీకి కోపము గల్గుటకు, దురుదేశముతో, కొందరు, మేమి, ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడికను తీసికొంటిమని ప్రకటించిరి. ఇంకొకమారు ఆమెరికాకు ప్రతిపాదముగ ఇద్దరము ఆలోచించినవార మునీ. ఇట్టి ప్రతిపాదముగ బడంబడికను జేసి కొంటిమని మాత్రము అన్నట్లు జ్ఞాపకములేను. అసలు బడంబడిక మరతులు చెడుగుతో కూడుకొన్నవా? ఫ్రెంచివారికి సంఖ్యానియములేకుండ జలాంతర్జాతీయ, చిన్న, కూడా జనబంధమవునని మనము ఒప్పుకొనుటచే ఫ్రెంచివారికి అనర్గళముగ అవకాశమునిచ్చి వారముచున్నాము. ఇది నిజముగాదు. ప్రస్తుతమున ఫ్రెంచివారు చిన్న జలాంతర్జాతీయ, క్రూరుజనంబు. ఇప్పుడువచ్చిన సంఖ్యను గట్టుకొను నధికార మున్నది. ఇట్టి వార్తామునకు మితము నెట్లు ఏర్పాటు జేయుటయో మనము ఇప్పుడు ఆలోచించవలెను.

ప్రయివేటు సభ్యులు

పార్లమెంటు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, నవంబరు 7:— ప్రభుత్వ సభలో కామన్వెల్త్ లో ప్రయివేటు సభ్యుల కామన్వెల్త్ ప్రభుత్వమువారి తీసికొనబడు తీర్మానించబడెనని వార్తాపత్రికాదు ప్రకటించిరి. ప్రతిపాదన ఆక్షేపించిరి.

ఎట్లా పర్యవేక్షణ అగ్ని ప్రావకమును ప్రహ్వించునగ ప్రవహింపజేసెను. ఇనుపరైలు ఎంతైన దిద్దవలె తగలబడినది. ఎన్నియో ఇండ్లు తగులబడినవి.

పోలీసు బహిష్కార వాదుల కొట్లాట

లాహారు ప్రేమకు యుదంతముగూర్చి భుత్వ ప్రకటన

విచారణకు వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగిని నియమించుట
లాహారు, నవంబరు 7:— పోలీసు భుత్వ సకలన నిలవడెను:— ఆక్టోబరు 30 వ తేదీ రెవ్యూనున్నద జరిగిన విషయములగుర్చి ప్రభుత్వమువారు తెలిపిన సంగతులను దెబ్బపగిరి.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారి అనుబంధము లాహారులో లా మేజిస్ట్రేటుగారు ఆక్టో 29 తేదీన 144 నెక్సును ఉత్తరువు ప్రకటించిరి. ఆంధ్ర ప్రభుత్వమును లాహారు మునిసిపాలిటీ యావరణలో 30 వ తేదీన పోలీసుముద్రాంతుగారి అనుబంధులే నిడి ఉత్సవములు ఊరేగింపులు జరుపరాదనియు రెవ్యూ ప్రేమమునకు చేకవరున్న ఎం. షేకు ఈగర్లు కోడ్ల మధ్యను జనము గుమిగూడి యుండరాదనియు జేర్చి బయట.

ఈ ప్రకటన దండోరాములమన కరక ప్రకటనలకూ గాను పురుషునందంతులు 29 తేదీ నాయంబులమే ప్రకటించబడెను. ఈ ప్రకటనయందు సభ్యుల విమోచన జరిగెను. ఊరేగింపు గూడ నూ పరింటెండెంటు అనుమతిపె జరుపవచ్చునని గలదు. ఊరేగింపుయత్నము ఏ మార్గమున పోవలెనో ముచ్చించుచు 30 తేదీ ఉదయం పోలీసు అధికారులు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన లోలికో 144 నెక్సును విడదగి మైసినీకారు.

29 తేదీ సాయంత్రం కాలము చెలరేగింపు జరిగిన బహిష్కారసభలో ఈ ప్రభుత్వ సకల అత్యున్నత మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువులను ఘోషించుట నిశ్చయించిట్లుగ తెలిపి 30 తేదీ మధ్యాహ్నం 12-30 గంటలకూ ఆవృతచే నేరొకపభ జరిగెను. అందుకూడ 144 నెక్సును ఉల్లంఘించుటకు నిశ్చయించినట్లు తెలుపబడినది. ప్రభుత్వము వారు సవాలుజేతు తాము జబాబుచెప్పకుండ నూపకొనజాలమని యొకడ, తాము ఆరెన్న అనుటకే అక్కడ నున్నామని నేరొకడ, భారతరాజసభ్యులు సభలో ప్రకటించిట్లు ప్రతికలలో ప్రకటించబడెను. ఈ సభలో ప్రకటించినట్లు అంతరింపరాదని, నాయకులు తరువాత తమ అభిప్రాయమును మాన్చుకొనినట్లుగ పంజాబు ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి. కాని అవి నయము ప్రభుత్వోద్యోగిని తొలగించి నాయకులు దెబ్బపడెను.

ప్రేమనుద్ద ముచ్చట

మధ్యాహ్నము సభ ముగిసిన తర్వాత అందఱు ముందునడుచు ఊరేగింపు బయటజేసి పోలీసువారు నూచించిన మార్గముననే ప్రేమను వద్దకు వచ్చెను. జనము అనవసరముగా గుంపులు గ చేరకుండ వాించుటకై ప్రభుత్వమువారి ఆజువుపై స్థానికోద్యోగులు నిషేధించబడిన స్థలమున పోలీసు బహిష్కరణ కాపం యుచిరి. అచ్చటికి ఊరేగింపు టుత్సవము చేరు ప్రతి పోలీసు వారు ఆటంకపరచిరి. ఇచ్చట జరిగిన దానిగూర్చి వివిధరీతుల తెలియుచున్నది. మొదట ఉత్సవము లోని వాడు బువంతకుగ ప్రోసికో పోలీసుకు యత్నించెను. పోలీసుకు రుచుడ కోరుచేయ జేదనియు అందరంగి కోందుచున్నారు. పోలీసువారికి వాయువులకు కొట్లాట జరిగిన సరియగు ననుయకు గూర్చి యే భేదాభిప్రాయము గలదు. పోలీసువారు సముచకు కమోదువువారు వెళ్ళిపోవువరకు 2-45 గంటల మధ్యగనుండి పిమ్మట ఈవని ప్రారంభించిరి కొందరందుకు.

ప్రభుత్వమువారికభ

గలభాసంగతి పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి తెలియరా గానేదిహిస్ట్రమెంటు హ్యూరా విచారించె సెంటనే ఆజ్ఞాపించిరి. అవిచారణ వలన తెలిసినదే యీ కింద ప్రకటించబడుచున్నది. కమిషనరులకు రాకపూర్వము 2-20 గంటల యిది జరిగెను. టిగ కట్టించడ యుండి ప్రముఖ తీగతో కట్టినేము బియ్యంబియను సారెంటు యత్నించుచుండెను. జగముపురచ్చిబుర్రుపూర్వము గనోలేక వివరకలదు జనముయొక్క ప్రోత్సాహితెనోగాని, ఆతిగ పడదోనీ. కావలూ వెలించుచు పోలీసుగళముపై గూడ జనబంధువు పడెను. రెవ్యూ పోలీసువారిని జనముకూడి తెచ్చి జనలను వెనకకుపొమ్మని బువంతకుగ పంపితే యిదేమిదనియు తెలిసించిరి. ఆ సమయమున జనముమూసా ఘనుండి రాళ్లు దువ్వబడినవి. పోలీసు దిక్పూటే నూపరెం

డెంటు యూరోపియన్ లోపిపై దెబ్బతగిలియి. ఇండియను ఇన్స్పెక్టరు గొడుగుపెట్టి తగిలెను. జనులగుంపు జనులకు పోలీసు రాక కించెను. కొందరు రెస్టరులకు గూడ కింద నున్నానిరి. పోలీసు వారు ము అధికారు నా ప్రభుత్వమున జరగాను చేతులతోను లాటిల అడ్డకగట్టి త్రోయచును వంకర ముల్కీరి. కొన్నిలాటి దెబ్బలూ దిగినియించుచున్నాగాని అతీ పూర్తిగా ఉపయోగించుట. బులను జనుకు త్రోయబడె బువంతకుగ జగను పోలీసు దళము ప్రజలపై దుడుకులేదు. ఉండకపూ కమగని బుద్ధి గూర్వకుగని ఏ ప్రత్యేక వ్యక్తిపై పోలీసువాడు కొట్టలేదు. మొదటివకసనో నున్నందున కొందరు సభ్యులకు దెబ్బ తగిలితగిలియొడెను. కాని వారిని ప్రోత్సహించి కొట్టవలెనీకొట్టజేదు. బువంతకుగ జనుకు త్రోయచుచు పోలీసుదళము ఆగిపోయి జనులగుంపు జేతులపై ముందును. అనవసరముగదర్శకము జనగలేదు. జనసముదాయము పోలీసువారికి ఒక నిమిషము పాటే పోటీ జరిగెను. పిమ్మట ప్రజలు కాంతకుగనుండిరి. పట్టి తగవులేకుండెను.

విచారణోద్యోగిని నియమించుట

జరిగిన దానిగూర్చి రెండు విధముల వార్తలు వ్యాప్తి చేసియి. ఇట్టి సముదాయన ప్రభుత్వమునా రెట్టి అభిప్రాయమును దెబ్బపడెనవలెనని కాని పోలీసు వారు తమ భిక్షాని సరిగని గ్యుర్రిం ప క దు వ్యవర్తన కావించినది అవవాదలన్నందున, రావుల్పిండి డిజిటల్ కమిషనరు బాయిసుగారిని ప్రత్యేకముగ యావినయమై త్వరలో విచారణ ప్రారంభించి నిజము తెలిసికొన ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. ఇందుకు సంబంధించిన సాక్ష్యము దెబ్బపడెనని వారి నందరిని విచారించవారిని కోరిరి. ఆ. ప్రె.

కలకత్తా మెయిలుబండి:—:న్న రాత్రి 7-10 గంటలకు మద్రాసుకుండి కలకత్తాను సరాసరిసావు మెయిలుబండి కలకత్తా పిమ్మట మెదటిసారి బయలుదేరిన.

బెం గూర్చు అల్లరులవిచారణ ముగిసినది

130 సాక్షులు విచారించబడిరి

బెంగళూరు, నవంబరు 7:— బెంగళూరులో అల్లరుల విచారణ రెండు రోలు జరిగినది. 130 వ డిసాక్షులు విచారించబడిరి. విచారణ జేటిలో ముగించబడినది. విచారణకురుచుండి నదినములతో పరికాసంపాదకులందరను నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వారలను ప్రచారణ చేసినందులకై విచారణ అంశాస్యకులగు సాక్ష్యకర్తలగు క్యూజులను తెలియజేసిరి. ఆ. ప్రె.)

రెవెన్యూల్యులేకునందు నీరు:—గత రెండు దినముల వర్షమువలన రెవెన్యూల్యులు నీరు అధికమయ్యెను. అందు ఇప్పుడు 41.85 అడుగునీరు కదు. నీరు అధికముగ నుడుటవలన మద్రాసు నగరమునకు భారాళమున నీటిసప్లయ చేయగలమని అధికారులు నమ్ముచున్నారు.

కోడ విధానములో ఆరేవన సర్ పాన్ మేటిగా గు ప్రాసెస్సర్లు ముగివర్షమునందున్న డైరెక్టరు జనరలుగ నిండెను. అతడు రాజీనామా విచ్చెను.

ఏలూరు డి. ము. కోర్టులో

O. S. 66/1927

వాది:—అట్టగడ చినబుచ్చన్న సా జాలిపూడి ప్రతివాదులు:—అట్టగడ లక్ష్మి వగయిరాలు

యా నెంబన వాడ అట్టగడ ప్రభుత్వమునందు సమాన వాదాలుగా విధించి సంగ వాదా స్వాధీనము నిమిత్తము వావా దాఖలుచేయియిచ్చాడు సదరు వాదాలో అట్టగడ తుత్తాలును 5 వ ప్రతివాదిగా చేర్చబడినది. తుత్తాలును నోటీసు అనుబు జరుగుచుండునలేదు. గమక వాయుదా అమన 18-11-28 నుండి రెం తేలోపల యెనునూ ఆక్షేపణలుండే యెవల కోర్టున నోజరయి చెప్పుకొనగలమును ఆలా నోజరులేనియెడల అట్టగడ తుత్తాలును ఎక్స్కోరీ చేయబడిన యందుములమునా తెలిపవర్తక ముయింది.

నాయకా 18-11-28.

ఏలూరు, 5-11-28. నీలంరాజు కేసరరావు, వకీలు.

భోష్టసంఘాల్లో గెజిటు

పరిశీలన

ఎ. జి. పి. బి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

జె. ఆర్. జె. బి. సి. ఎస్. గారు విశాఖపట్నము జిల్లాలో పార్వతీపురం డివిజనుకు అసిస్టెంటు కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

జ్యుడిషియల్

రా. సా. ఎం. వెంకటేశ్వర మద్రాసు హైకోర్టు క్లర్కు పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

కె. ఎస్. రాజగోపాల ఆయ్యంగారు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ ఆఫీసునందు పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

మిర కాళి

జి. నారాయణమూర్తిగారు పి. గోదావరి జిల్లాలో భారత ప్రభుత్వ వివాహములకు జిల్లాస్థాయి నియమింపబడిరి.

పి. జాకాగారు గుంటూరుజిల్లాలో భారత ప్రభుత్వ వివాహములకు లైసెన్సు లాసరుకు ప్రభుత్వమువారి సమితి నొసగిరి.

పబ్లికేషన్లు

ఎస్. కోరై రాజు ఆయ్యంగారు కోరాపుట్టిసము డివిజను నకంత్రికి ఎక్స్‌క్యూటివ్ ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

ఎ. ఎస్. రామచంద్రప్రసాద్ గారు తేలరుకమిషనరుగారికి పెర్సనల్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాకాళి

రా. బి. కె. సీతారామిరెడ్డిగారు ఎం. ఎల్. సి. డి. ఎం. నారాయణస్వామిరెడ్డి ఎం. ఎల్. సి. గార్లు గోదావరి జిల్లామొదట నియమింపబడిరి. డి. బి. స్వామిగారు గోదావరి జిల్లాపర్వతపురముకు రాజీనామాచేసినందున వారిస్థానానికి పి. జి. కే. జి. గారు నియమింపబడిరి.

ఎస్. పరీక్షగారు కర్నూలు జిల్లాలో పబ్లికేషన్ నియమింపబడిరి.

మిన్. డి. ఆర్. ఎం. కమర్ గారు తాత్కాలికముగ తేడి అసిస్టెంటు కలెక్టరుగ, పెథాంజీ ఉపకలెక్టరుగ, తేడి విల్లింగ్డన్ మెడికల్ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

సి. జి. ఆలెగ్జాండర్ గారు తాత్కాలికముగ చిత్రాపట్నా మెడికల్ ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

చేబియ్యం మిచ్చి అర్జునశర్మగారు తూ. గోదావరి జిల్లా రేవాలయసంఘ సభ్యులగు 23-6-1929 తేదీవరకు నియమింపబడిరి.

కె. వెంకటేశ్వరయ్యగారు కర్నూలు జిల్లాలో పబ్లికేషన్లకు సమన్వయకర్తగా నియమింపబడిరి. రాజా చామర కోదండరామస్వామి నాయనియ్య చిత్రాపట్నా జిల్లాలో పబ్లికేషన్లకు సమన్వయకర్తగా నియమింపబడిరి.

జె. మామయ్యగారు అదోనితాలూకాలో గౌ. పంచాయతీయేర్పాటుచేయుచుండగా నియమింపబడిరి.

ఎం. శ్రీమన్నారాయణ అప్పారావుబహదూర్ గారు ఎం. ఎల్. సి. సూర్యపేటజిల్లాలో గౌ. పంచాయతీయేర్పాటుచేయుచుండగా నియమింపబడిరి.

సి. బాలరంగరెడ్డిగారు అనంతపురంజిల్లా తాడికర్తి తాలూకాలో గౌ. పంచాయతీయేర్పాటుచేయుచుండగా నియమింపబడిరి.

కె. కొండలరావు, పి. నందరరామయ్య, భవిషిపాటి నువ్వురావు, అల్లిన మార్యవరాళిరావుగారు విజయనగరం తాలూకాలో పంచాయతీయేర్పాటుచేయుచుండగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాళి

జె. పద్మావతియ్యగారు ఎం. ఎల్. సి. గుంటూరు జిల్లా పెకంపేట ఎక్స్‌క్యూటివ్ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

జ్యుడిషియల్

బ్రహ్మాదేవం సిదాంతవరాధికారిగారు కేంద్ర డిప్యూటీ మున్సిల్ గ నియమింపబడిరి.

ఎం. అమీర్ హుస్సేన్ గారు కడపజిల్లా స్థానిక ఆఫీసుకు నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

పుండితం శ్రీనివాసార్యగారు జిల్లా డివిజనులో పబ్లికేషన్లకు నియమింపబడిరి. అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

VEN-YUSA

వెన్ యూసా
ప్రాణ వాయు
మిళితమైన
చక్కని
మీగడ!

నిత్యము వెన్ యూసా మిగడ నుపయోగించి మీ చర్మమును ఆందకరముగాను, మృదుత్వముగాను, శుభ్రముగా యునుకొనడు. ఈ మిగడలో జీవాభారమునకు ముఖ్యమైన ప్రాణవాయువు ఎక్కువగా మిళితమై యున్నది. వెన్ యూసా సహాయముచే చర్మము చక్కగా నగుచును. శ్రేష్ఠరంగ్రహల ప్రభువని మలినపదార్థముల తొలగించి ముఖమును మలినరహితముగా నొసర్చి వెన్ యూసా మిగడ మృదుత్వమును చేకూర్చును.

ఎందరుగాని, అగ్ని తాపముల నలగిన ముఖమును వెన్ యూసా చక్క చేయును. చర్మమునకు వలసలేక క్రిమిచ్చి, అందుకు నాటక వరము దుమ్ము, కీడి, మొదలైనవి తీసివేసి క్షీణింపును. వెన్ యూసా జిడ్డులేనిది. పెంట్లు లను పెరచియును.

చర్మమునకు మృదుత్వమును గలిగించి
శుభ్ర పరచును, తేలిక పరచును.

కెమిక్స్ లంఘనము, గుగంధద్రవ్యము లమృతములవలన వారకును.
మొ 1-కి రు 1-0-0.

ఏతెంట్లు:—దాదా అందు కో., చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

మరదల సహాయనిధి

రాజమండ్రి తాలూకాలో వసూళ్లు

రాజమండ్రి తాలూకా వసూల సహాయనిధి సబు కమిటీ కోశాధికారి యిట్లు ప్రాయశ్చిత్తుడు:

ప్రై సహాయనిధికి ఈ దినము ఉదాహరించినవారితము 100 రూపాయల పంపినందున కృతజ్ఞులతో నందుకొంటిమి. మిర్. అమీర్ ఉద్దీన్ తూ. గోదావరి జిల్లా జడ్జిగారు రూ 116 రు. ఎ. రామారావు రాజమండ్రి వల్లిక ప్రొవెన్యూటరుగారు రూ 50 రు. దిలీబాబ్, బి. బ్రహ్మయ్య రాజమండ్రి గవర్న మెంటు ఆర్డరు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు రూ 25, వి. భువంగరావు రాజమండ్రి డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు రూ 10 రు. డా॥ ఎస్. వి. రామారావుగారు రూ 5 రు. ఎ. ఎస్. వీరాస్వామి అయ్యరు సబు జడ్జిగారు రూ 5 రు మొత్తము రూ 206 రు.

డప్ మెమోరియల్ హాస్టలు

జయపురమునందు స్థాపించుట

విశాఖపట్నము జిల్లాలో జయపురం సంస్థానంలో జయ పురమునందు డప్ మెమోరియల్ హాస్టలును శ్రీ. కె. వి. సి. ఎస్. గారు కంఠస్థానముగా గావించిరి. దీనికి శ్రీ జయపురం మహారాజుగారు రూ. 10,000 ల నొసంగిరి. ఈ ఉత్సవమునకు విశాఖపట్నము శ్రీ విక్రమ కేశవస్వామి, రామకృష్ణన్ వి. ఎ. ఎస్. కోరై రాజు ఆయ్యర్, మర్రిక జిల్లాలోను సూపరింటెండెంటు, రా. సా. డి. శ్రీరామకృష్ణగారు హాజరైరి.

శ్రీ. కె. వి. సి. గారిని డప్ మెమోరియల్ హాస్టలు కంఠస్థానమునందున గోరతు వి. రామకృష్ణన్ జయపురం పంపానగారు యిట్లు వచించిరి. ఎ. సి. డప్ గారి నామము జయపురం ఏకైక ప్రతినిధిగా తేలియున్నదియు యీ ఏకైక ప్రతినిధిగా ఉన్న డప్ గారు పెక్కుండు గావించినందు, ముఖ్య అట్టివారు గూడెం ఏకైకంలో నొక మహావ్యక్తియు చారిత్రము దుండవలయును, వీరి మరణమువలన జయపురం ఏకైక గొప్ప ఉపకారని వస్తువాయెననియు, చెప్పిరి. పిమ్మట శ్రీ జయపురం మహారాజుగారు విద్యార్థుల సౌకర్యము కొరకు వెలకొలదిగా మహారాజుగారు రూ 10,000 లు

మిరాజ్ సంస్థానమున

రీ సెటిలెంటు

—

రైతులు సంస్థానాధీశుని ముట్టడించి పునర్విచారణ కోరుట

పూనా, నవంబరు 5:— మిరాజ్ సంస్థానమున ఇటీవల జరిగిన సెటిలెంటు జరిగింది. ఈ రీసెటిలెంటువల్ల రైతులు కలుపుకొని కలిగినదనియు, మరల ఈ విషయమై అధికార పునర్విచారణ జరుగవలయుననియు రైతులు ప్రభుత్వము నారినికోరిరి. సంస్థానాధీశునికి అప్పీలు పంపుకొనిరి. పూనా నండి మువ్వకు కత్తికా సంపాదకులను పిలిపించి సంస్థానాధీశుని పందర్బంప వీరిని రైతుల రాయబారముగ తంపిరి. కాని సంస్థానాధీశుడు వీరికి దర్శనమివ్వలేదు. ఈ విషయము తాము గావించిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలముగనుచే రైతులు తాము సంస్థానాధీశుని పందర్బించి వ్యవహారమును తరిమివేయించు వలయునని ఉద్దేశించిరి. ఇది పంటకాలమైనను మిరాజ్ సంస్థానమునందలి అన్ని భాగములనుండి 3000 మంది రైతులు నవంబరు 4 వ తేది మిరాజ్ నగరమునకు వచ్చిరి. మరుసటి నెలను వీరిందకు కలిసి సంస్థానాధీశుని భవనమునకు వెళ్లిరి. ఆ తరువాత దర్శనమొసగుటకు నిరాకరించెను. మరుసటి దినము వచ్చి మాడవిచ్చుననియు సంస్థానాధీశుడు ప్రజల నాయకులను మార్త పంపెను. కాని ప్రజలు సంస్థానాధీశుని చూచి రితు కష్టములను తెలుపుకొను నంతవరకు ఆచోటు వదలిపోకూడదని నిర్ణయించుకొనిరి. ప్రజల పట్టుదలకు సంస్థానాధీశుడు లొంగి పొయెను. పిమ్మట ప్రజాప్రతినిధులను ఆహ్వానించి వారితో సంస్థానాధీశుడు మాట్లాడెను తాన, రైతులపక్షమున వుండలి యైతరు కలిసి ఈ విషయమై సంపూర్ణముగ పునర్విచారణ సలుప సంస్థానాధీశుడు అంగీకరించెను. కాని సంస్థానాధీశుని నో యిమాటతో ప్రజలు తృప్తిపొందలేదు. అందుచే సంస్థానాధీశుడు విద్యుదాదివనారాలోనికి వచ్చి తాను పునర్విచారణ అంగీకరించినట్లు ప్రజలకు వచ్చుకొని. రీసెటిలెంటు ననుసరించి నిర్దేశించిన ప్రాతినిధ్య ప్రకారం రెవిన్యూసూళ్ల జరుగవని యిచ్చి రివిన్యూసూళ్లకు వచ్చిరి. రైతులకు న్యాయము కలుగజేయవలయునని సంస్థానాధీశుడు హద్దాన మొసంగెను. అందుచే ప్రజలు తృప్తిపొంది రితు ఇండ్లకు పోయిరి. (ఆ. వె.)

ప్రకటన

పీపుల్స్ ఓన్ ప్రావిడెంట్ అండు

జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

హిందువుల రోడ్డు, పూనా.

హిందువుల జనులకు ప్రథమ ముఖ్యస్నేహితుడొక్కడే.

మేము చెప్పిన విధమున నడచుకొనెదము.

ఇచ్చకము లాడు వారిని వంచకులను దూరముగానుంచి యే వ్యవహరించెదము

1928 నవంబరులో చెల్లించవలసిన షేర్ల జాబితా

సంఖ్య.	పేరు.	శే.ది.	ము.తం.	హి.రు.	సంఖ్య.	పేరు.	శే.ది.	ము.తం.	హి.రు.
00510	వి. యస్. కులకర్ణి	1	500	పూనా సిటీ	1576	విస్తర్ కంబిల్	27	1000	పూనా
00005	జి. టి. పోవర్	8	500	జామ్నార్	00916	డి. జి. గొలండి	14	1000	భోన్స్
00174	ఆర్. ఆర్. తెలపి	8	500	డిల్వో	1064	శ్రీవరాధి నారాయణరావు	15	1000	పూనా
00215	సి. యస్. నారాయణ్ పిల్ల	8	500	నాగర్ పోయల్	375	కట్యూర్ రామస్వామి	15	2000	బెజవాడ
00177	వి. జి. ఉపాధ్యాయ	5	500	పూనా	1101	విస్తర్ బాబు	15	1000	దూలయా
00584	పి. యల్. కులకర్ణి	5	1000	డిల్వో	751	ఆర్. జి. పిండి	16	1000	పూనా
1149	యస్. డి. ఆల్ ఫల్	6	500	హోలూపూర్	1090	హనుమంతి ఆల్ కృష్ణ	17	1000	డిల్వో
00181	శ్రీరంభాయ్ బావసింగ్	6	500	డిల్వో	1088	విస్తర్ డిల్	17	1000	డిల్వో
00182	యల్. జి. మోర్	6	500	డిల్వో	182	యస్. వి. టివాండికర్	17	500	డిల్వో
00082	కామనాను చిన్నయ	7	500	బెజవాడ	176	షేక్ జిల్దర్ హామీదు	17	500	మంగళగిరి
00088	కడర్ కహన్ మెస్త్రీ	7	500	డిల్వో	0076	అబ్దుల్ హిద్	19	1000	బెజవాడ
00217	షేక్ అలీ హామీదు	7	1000	డిల్వో	0183	పి. జి. ముస్సోర్	19	8000	కర్నూరి
00210	నరకం వీరయ	7	2000	డిల్వో	0186	పి. వ. ఖోషి	19	3000	బొంబాయి
00228	కన్నప రెడ్డి	8	1000	గుంటూరు	0205	కోదా శివమ్మ	19	500	గుంటూరు
00123	గర్గి నాటికం	8	2000	ఏలూరు	0279	కాలూర్ శ్రీధర్ అనుబాబు	19	1000	బెజవాడ
00129	యస్. యస్. డి. క్విట్	7	500	భోర్	1084	విస్తర్ బాబు	20	100	పూనా
00130	యస్. డి. డి. క్విట్	7	500	డిల్వో	0119	మెట్టా నారాయణరావు	21	1000	బెజవాడ
00158	ఎమ్. జోషి	7	500	డిల్వో	0077	నయ్యర్ బొంబాయి	21	1000	డిల్వో
00511	టి. యస్. దానదవారి	8	500	పూనా సిటీ	0068	దగదు రామోబాద్	21	500	భోర్
00545	వి. డి. ఢేకనే	8	1000	డిల్వో	0075	ధర్మరాజు మహాసాగర్	21	500	డిల్వో
00542	జి. జి. పోల్వార్	8	500	బక్సీ	00110	హుస్సేన్ ఇమా అత్తర్	21	500	డిల్వో
00544	వి. బి. దేవపాండ్య	8	1000	పూనా	00111	యల్. జి. కలాపూర్	21	500	డిల్వో
00594	గుంట దుర్గయ్య	8	500	బెజవాడ	00112	వి. ఆర్. మహాసాగర్	21	500	డిల్వో
00571	బహుళాబ్ రెడ్డి	8	1000	మంగళగిరి	00149	ధురు రామ్మోర్	21	50	డిల్వో
00087	శ్రీకం రామకృష్ణారావు	8	1000	బెజవాడ	00150	యస్. డి. కలాపూర్	21	500	డిల్వో
00867	కె. వీరాస్వామి నారాయణు	8	1000	మచిలీపట్నం	001091	విస్తర్ బాబు	21	1000	పూనా
00015	జి. జి. గుడ్	9	500	జామ్నార్	1503	విస్తర్ బిల్కత్	27	1000	డిల్వో
00062	ఆర్. యస్. బంగారు	9	500	డిల్వో	1588	విస్తర్ కలవల్కర్	27	1000	డిల్వో
00199	టి. యస్. గయ్యార్	9	500	డిల్వో	1516	విస్తర్ బిల్కత్	28	1000	డిల్వో
00128	యస్. కె. సమల్ హమీద్	10	3000	తిరువాన్కూరు	909	వి. కె. గొల్వేర్	27	500	డిల్వో
00079	ఛాంద్ అబ్దుల్ ముహిన్	10	500	పూనా	298	దియోర్ రామ్ జి. కపూర్	28	500	మాధ
00572	షేక్ మదార్ హామీదు	10	500	బెజవాడ	0195	రామలిల్ భామ్యూర్	28	500	డిల్వో
00850	చిన్ని రామయ్య	10	500	మంగళగిరి	0194	దానరాజు రామ్	28	500	డిల్వో
1062	గాడ్ బోలు	10	1000	పూనా	189	బాబు రామ్మోర్	29	500	కరమాల
1065	విస్తర్ సాజ్	14	1000	డిల్వో	0198	పిటంబర్ బాబు బాగర్	28	500	మాధ
185	యస్. వి. దేవమఖ్	14	500	డిల్వో	1094	డింకర్ షిఖు	29	1000	పూనా
0181	మన్మథ్ అబ్దుల్ ఆతార్	22	500	భోర్	261	శంకర్ ధోండి రజి	29	500	జామ్నార్
0151	రాధాభాయ్ హరిభాన్	22	500	డిల్వో	190	నారాయణ్ విత్తు పలేర్	29	500	డిల్వో
0152	గోపాల్ బాబుజోషి	22	500	డిల్వో	1093	విస్తర్ పనలే	29	1000	పూనా
0154	మంగర్ మహాదేవ్ జ్యోషి	22	500	డిల్వో	1554	పురుషోత్తం లక్ష్మన్	30	1000	డిల్వో
0175	బాబు వీరబహదర్	22	500	డిల్వో	1099	శిలకాంత్ ఖండేరావు	30	1000	డిల్వో
0176	నానా బాబాజీ వడ్డేర్	22	500	డిల్వో	105	దేవారాజ్ బిల్కత్ పిల్కర్	30	500	బొంబాయి
1100	విస్తర్ కన్ వెల్కూర్	22	1000	పూనా	187	కె. టి. బిస్మిక్	30	500	తూనా
0055	గోవాడ బసవయ్య	22	500	బెజవాడ	485	రామ మోరారాం భినుర్	30	1000	పండలిపురం
00198	యస్. జి. కులకర్ణి	23	500	జామ్నార్	1098	విస్తర్ కల్యాణ్	30	1000	పూనా
00758	హాగ్ హోజి భాగోజి యల్	24	1000	పూనా	1518	విస్తర్ కల్యాణ్	30	1000	డిల్వో
00752	నగేష్ నారాయణ్ పాంగ్	24	1000	డిల్వో	539	ముసుంబే రామభాయ్	30	500	పూనా
0210	వి. జి. పురోహిత్	24	1000	డిల్వో	0155	పిల్లల బిల్కత్ సర్వ నారాయణ	30	5000	బెజవాడ
0284	ఆర్. కె. కర్వే రామ్	24	500	డిల్వో	0158	గుం మోరారాం శివలక్ష్మయ్య	30	5000	డిల్వో
0288	యస్. వి. యల్	24	500	డిల్వో	00204	మోరారాం రామలింగయ్య	30	5000	డిల్వో
0719	కోసరి సోమయ్య	24	1000	గుంటూరు	0074	సత్యనారాయణ్ శివలింగ	30	5000	డిల్వో
0512	వైద్యయ్ కోమలిహ	25	500	పూనా	372	మహంమద్ నారాయణస్వామి	30	5000	డిల్వో
0905	ఆర్. కె. మరాఠ్	25	500	డిల్వో	407	విద్వత్ రామ్	30	5000	డిల్వో
0082	యస్. వి. దేవపాండ్య	25	500	డిల్వో	0616	కిషన్ మోరారు	30	5000	డిల్వో
0478	వి. కె. జగత్	26	500	నవపర్	0726	నందోర్ రామ్	30	5000	డిల్వో
0817	యస్. యస్. నాజలి	26	500	డిల్వో	679	నానా రామ్	30	5000	డిల్వో
0118	పి. పి. కులకర్ణి	26	1000	కరమాల					
1508	జి. యస్. పోవర్	26	1000	పూనా					
0765	పురభాన్ కట్టారామ	27	2000	బెజవాడ					

మొత్తం రూ. 1,25,000

ప్రాన్ వెక్టర్ నిమిత్తం ప్రాచీన కైటరీ, బెజవాడ అని వ్రాయుడు

కొన్నూరు మహమ్మదీయుల

తీర్మానము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెను

మహమ్మదీయులకు సైన్యములను పోలీసు శాఖలలోను నగదు ఉద్యోగాలు యివ్వవలెను. యితర శాఖలలో మూడవవరకు కావలెను.

కేంద్ర శాసనసభలలో మూడవవరకు, రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో నగదువరకు ప్రాతినిధ్యము కావలెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యుండవలెను

కొన్నూరు, నవంబరు 5:—సంయుక్త పరగణాల ఆఖిర మహమ్మదీయుల సభ, గత ఆదివారము కొన్నూరులో షేక్ తాలీగారి ఆధ్వర్యమున జరిగింది. ఆ సభలో మహాగ్రహణమునాటి పాండిత్యమును దూషించిరి. శేరమముల మోహిరి, నెహ్రూనివేదిక అకమమఖండించి తూటాదీరి. ఆ సభలో మొత్తము 206 మంది మహమ్మదీయులే ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. మొత్తము 12 జిల్లాలవాడవచ్చిరి. సభ మొత్తముమీద 600 మంది జనము సమావేశమయ్యుండెరి.

ఈ సభలో యాక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

1 వ తీర్మానము:—మహమ్మదీయుల యొక్క ఆఖిర భారత పర్యవేక్షణను ప్రతినిధి సమావేశమును దీర్చి జరుపుట అత్యవసరమైయున్నది. దీర్చి జరుగజేయు యాచనకు సంయుక్త పరగణాల మహమ్మదీయులకుడె తమ ప్రతినిధులను పంపవలెను.

ఈ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

2 వ తీర్మానము:—భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెను. ఈ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సహితము, స్వరాజ్యనిధానముతో ఆయా రాష్ట్రములకు ప్రత్యేకముగా సంపూర్ణముగా సానిక, స్వపరిపాలనాధికారము ఉండవలయును. ఆస్తి రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల యొక్క ప్రతినిధులతో కూడిన కేంద్ర ప్రతినిధి పరిషత్తును చేత సామాన్య విషయములలో అధికారము ఉపించవలెను. ఈవిధముగా విశ్వ రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య యుక్తయగు సమితి ప్రభుత్వమే యీ దేశములో నెలకొల్పబడవలెను. రాష్ట్రముల వలెనే స్వదేశ సంస్థానములకు కూడా దేశపరిపాలనయందు అంతర్భాగములుగా పరిచవలెను.

వైశిష్ట్య తీర్మానములకు ఒక పవరణ యాదీగా ఉపపాదించబడెను. ఈ విధముల స్వరాజ్య నిధానముల నెహ్రూ కమిటీవారిచే నిర్ణయమైనను నెహ్రూ కమిటీవారిచే నిర్ణయమైనను లేక యింకే సంఘమువారిచే నిర్ణయించబడినను యీ సభ వారు ఆమోదించగలరు.

ఈ సవరణ సంయుక్తముగా వై తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదించబడెను.

3 వ తీర్మానము:—ఇప్పుడు దేశములో నన్న పరిస్థితులను బట్టి మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గము ఉండవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా భిలాఫతు కమిటీ కార్యదర్శియగు హఫీజ్ మహమ్మదు ఉస్మానుగారు ఉపన్యసించుచుండగా సభలో అల్లకల్లోలము అరంభించెను. ఆయనను మాట్లాడ నియ్యలేదు.

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలిపి సంయుక్త నియోజకవర్గము ననులుకొనెట్టి యెడల హిందువులకే స్వముగాని మహమ్మదీయులకే లాభకారి నునీ ఆయన యిట్లుచెప్పెను. సంయుక్త నియోజక వర్గములలో కాసనభలలో ఎక్కడనుండి మహమ్మదీయులే ఎక్కువవారును. కాసనభలలో మహమ్మదీయులను అంగదొక్కి మహమ్మదీయుల రక్తమును పీల్చునలెనని ప్రయత్నము చేయుచున్న మహమ్మదీయులవ్యాపారము లాలా బజులతిరాయిగారిని తొక్కి పట్టాలెన్నియెడల హిందూమహమ్మదీయుల సంయుక్త నియోజకవర్గమునే మనకు కోరవలయునని గాని ప్రత్యేక నియోజకవర్గము కోరవలెనని మహమ్మదీయుల చెప్పెను. హిందూమహమ్మదీయుల మధ్య భావములను పోషించుటలేదు. గనుకనే, ఆస్థానికము, బర్ని, వరసియా మున్నగు దేశముల స్వాతంత్ర్యము నుభవిచుచున్నవి. మనము బ్రిటిషువారి అధికారాన్ని నిర్మూలించుటకును తప్పించుకొనిన యెడల అధిక సంఖ్యాకులుగానున్న హిందువులతో సమాధాన భావముతో ఉండినట్లుగాను. కాని తీర్మానము నకు అనుకూల వారులు సభలో మోపునట్లు తీర్మానము నెట్టెను.

4. వ తీర్మానము:—మహమ్మదీయుల పలుకు ప్రేమమును గానములను యాక్రింది విధమున ఆముఖ్యముగా రావలెను:— (1) కాసనభలలోను కాసన సభా నియోజకవర్గము యితర సంఘములలోను మహమ్మదీయులకు డిబటును ప్రాతినిధ్యము వోపవలెనని.

(2) ఆయా రాష్ట్రముల సంయుక్త పరగణాలను కేంద్ర పరగణాలలో భాగముగా చేర్చుటకు అనుకూలముగా మహమ్మదీయుల మూడవ వరకు కావలెనని.

(3) మహమ్మదీయుల సంఘములకు కంటకమును కాసన మూడు రాష్ట్రములలో భాగముగా చేర్చవలెనని కేంద్ర కాసన పరిపాలనాధికారిని కాపాడవలెనని.

(4) మహమ్మదీయుల కాసనలో సాంప్రదాయాధిస్థితి అతర్చి ఉండు పరిస్థితి ను భావించునట్లుగా పోలీసు శాఖలను శేర్చుచు నుండవలెను.

(5) నవీము, గోరీ దొడ్డు, భాంగాలు, కచేలాలు ఇతర పరిసరములను విశ్వాభావ ప్రతిస్థాపనలకును వాని కలుగజేయక కాపాడుటకై కఠిన నిబంధనలు ఉండవలెను.

(6) మహమ్మదీయుల మత విశ్వాసమునకు ఒకర్యములగు నిబంధనలకు వారికి ఉద్దేశము లేదు. వారికి నిబంధనలు ఉద్దేశించినచో వారి నెట్టియక్కరలేదు. పోలీసులారు.

(7) కల్లె, ఉద్యోగములలో మహమ్మదీయులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము వోపవలెను.

(8) భారత కాసన సభలలో మహమ్మదీయులకు మూడవ వరకును తగిన ప్రాతినిధ్యము ఉండవలెను.

(9) విశ్వాభావము, పోలీసు శాఖలలోని సాంఘిక భర్త ప్రతిస్థాపనలకును మత సంబంధమును ప్రతిష్టాపనలకును భాగముగా మహమ్మదీయులకు తగిన ప్రాతినిధ్యము ఉండవలెను.

మూత సభాత్వము హామయగారు

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనబడిన హామయగారు. (వి. ఎ. ఎ.)

(10) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా గాని భిన్నముగాగాని ఆయా పరగణల నిబంధన ఏదైనను నిర్ధారించుటలేదు.

(11) అట్టి వ్యతిరేక నిబంధనగాని అధికారవర్గముగాని మహమ్మదీయులకు కలదు. అందువలన మహమ్మదీయుల పాదములను ముఖ్యముగా గానము చేయుచున్న విధములగాని అట్టి వ్యతిరేక అధికారము ఉండవలెను.

(12) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా నిబంధనలు ఉండవలెనని చెప్పి ఇప్పుడు అట్టి నిబంధనలు రాష్ట్రములలో ఆయా పరగణల నిబంధనలకు ప్రాతినిధ్యముగా అధికారము ఉండవలెను.

(13) అంబేద్కర్ సభాత్వ సంఘ ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను గానము చేయుచున్న విధములగాని భారత కాసనసభల సభ్యులుగాను.

(14) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

(15) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

(16) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

(17) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

(18) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

(19) వైశిష్ట్య భారతములకు వ్యతిరేకముగా సంయుక్త ప్రేమ పరమ ప్రేమ, భారతములకు సంబంధించిన నిబంధనలను అందువలన మహమ్మదీయులకు ఇదియే కార్యదర్శిగా ఉన్నామని భావించవలెను. సవరణ నిబంధనలను ఏ అధికారవర్గమునకు సహా అమలు పరచ జాలవలెనని అట్టి అధికారవర్గములకు అధికారమును ఇండియా కార్యదర్శి లేననిని స్పష్టముగా నిర్ధారించవలెను.

తలు కోరిరి. అందుమీదట ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేయబడెను. ఈ కమిటీవారు కొలదిమీదములు సంప్రదించినమీదట తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

షేక్ తాలీగారికి తలదీసిగిది

అఖిలపక్ష మహాసభ యొక్క ఆఖిర భారతమహమ్మదీయులకొరకై దీర్చి జరుపదలె నని కోరుచు చేయబడిన మొదటి తీర్మానమును చూర్చి సభలో చర్చ జరుగుచుండగా, మార్పులు చేర్పులు అట్టిగారు యాక్రిందిగిగా సభలో వెల్లడించిరి:— ఈ సభలో అన్ని రాజకీయ పక్షముల మహమ్మదీయులను లేరు. గనుక అఖిలపక్ష మహమ్మదీయుల సభను జరుపవలెనని కోరుట కీ సభకు అధికారము లేదు. బాల్ తమ ప్రేమ: (పరిపాలకులు, హిందూ సంఘ ద్వేషులు ను అగు మహమ్మదీయులు కొందరు యీ సభలో సమావేశమైనారు. అన్యమతసంఘ సహామన్యముగా సభాభ్యుత్థులగు షేక్ తాలీగారి యువశ్యాస మొదలగునది. షేక్ తాలీగారికి మతిపోయినది. వారివలె మతిగోల్పోకుండ యున్నవారినం దరిని వారు దూషించిరి. షేక్ తాలీగారితో ఏ కీ ధ విం చి యుండనంత మాత్రమున ఇతర మహమ్మదీయుల నాయకులను హిందూ నాయకులను షేక్ తాలీగారికి తిగాటలాది దూషించుట చాల సంతకరముగా నున్నది. మహమ్మదీయులకు మహారాజా గారి ప్రవృత్తమును ఉప్పును తిని యొప్పువారు కూడా లోకమర్యాద మైనను పాటిం చ క ఆయనను గూర్చి భాషించి యున్నారు.

అయ్య: సామ్మను అన్నమును తినియున్న వారికి ఆహ్లాదము. యున్నయెడల, అయ్యనకు యావజ్జీవము కృతజ్ఞతాబదులై యుండవలసి యున్నారు.

నెహ్రూ నివేదికను దూషించుటకై సమావేశమైన యీ కొలదిమీది మహమ్మదీయులు చేరి ఇస్లాము మతము పాడైపోవుచున్నదని కేకలు లేసినంత మాత్రమున దేశము మోసపో జాలదు.

ఈ విధముగా ఆయన ఉపన్యసించుచుండగా, సభలోని యిందగిడులు కేకలు వేసి ఆయనను సభలోనుండి వెల్లిపొమ్మరి. సభాభ్యుత్థులగు షేక్ తాలీగారు కూడా సభకులకుగూర్చి మాట్లాడరాదనియు తీర్మానమునుగూర్చి మాట్లాడుటలేదు గనుక ఉపశ్యాసము చాలింక విమోచననియు చెప్పిరి.

పురుషులకు పౌరుషము లేనిచో స్త్రీలే

సాహసము జూపెదరు

విషయ నిర్ధారణసభలో భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరవచ్చునని కూడవా యని చర్చ జరుగుచుండగా, కొందరు అట్టి స్వాతంత్ర్యము మహమ్మదీయుల సంఘమునకు హానికరమని వాదించిరి. అప్పుడు ఘోషా స్త్రీలకై నియోజించబడిన ప్రత్యేక స్థలముతో కూడబడిన ఘోషా స్త్రీలలో చాలనుండి సంతకములు చేసి యాక్రిందిగిగా నొక హెచ్చరిక పూర్వకముగా ఉత్తరమును సభాభ్యుత్థులకు పంపిరి.

హిందూ దేశమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనని కోరుటకు పురుషులకు కావలెను లేనియెడల, స్త్రీలే తమ ఘోషా విడిచివేయుదురని. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సమరములో తమ సాహసమును జూపెను. 2 అరి చ్రాసిరి.

పంజాబు మునిసిపాలిటీలు

అధికారసభ్యులు అధ్యక్షులుగ నుండకుండునట్లు

చేయు మంత్రివర్గమువారి ప్రయత్నములు

లాహోరు, నవంబరు 6:—పంజాబునందలి మునిసిపాలిటీలలో ఎక్కువ సంఖ్య అధికారులే అధ్యక్షులుగ నున్నారు. వారి సభ్యత్వమును తొలగించి అధికారులు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుటకై ఆవకాశము కలుగజేయు పంజాబు మంత్రి వర్గము వారు తీర్మానించుకొనిరి. (ఆ. ప్ర.)

In the Sub Court Bapatla.
BETWEEN I. P. 61/1928.
KOTA KOTAYYA, Petitioner.

AND
KOTA PUNNAYYA & etc., Respondants.
Notice is hereby given that the petitioner by name Kota Kotayya, of Kaitepalli, Repalli taluk, Guntur District has filed an Insolvency petition on 19-10-28 in the said Court and that it was posted for notice and advertisement to file objections if any to 28th November 1928 at 11 A.M.

A. SUBBARAO.
Pleader for petitioner.

కార్యేటికగరము

శ్రీ ఆత్మాయనిలయ పునరుద్ధరణోత్సవము

పంచమ రోజు:—చిత్తూరు నుండలొంతర్వేదమును చదివిన శ్రీ కార్యేటికగర చారిత్రమునందు మున్ను శ్రీ బాధామోక్ష ముదినము. కార్యేటికగర సుస్థానము (క్రీ. శి. మొదటి శతాబ్దములో స్థాపించబడినది) సక్రమాభివృద్ధి గాంచినది యున్నది. ఈ సుస్థానాధిపతులు ఆంధ్రభాష నెన్నోబడముల బోషించియున్నారు. అట్టి ఈ సుస్థానమునకు ముఖ్యపట్టణమున శ్రీ కార్యేటికగరపురమున శ్రీ ఆత్మాయ నిలయను జగదేశ్వర గ్రంథాలయ మొకటి స్థాపించబడి యున్నది. కొన్ని కాలభాంశములచే మూడవబడియుండెను. ఆగ్రంథాలయమును మరల పునరుద్ధరణ నొంది శ్రీయుతులు రామకృష్ణరాజులుంగారు మాక రాజులుంగారు ప్రభృతులుపుర వాసుల కత్వంత్రా జనీయులై, ఆపునరొద్ధరణోత్సవము మొన్న మూడవ రోజు బహువైభవముగ జరుపబడినది.

ఉత్సవసంస్కారముల పరిసర ప్రాంతములనుండియు, చిత్తూరు, తిరుపతి, తిరువతి మున్నగు పట్టణములనుండియు అనేక ప్రముఖులు విచ్చేసియుండిరి. ఇతర పురజనులంతయునందు పాల్గొనుటకు నుండలేదు. నాటిఅధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు రామకృష్ణరాజులు బొల్లిసి మనస్థామి నాయుడుగారు తదితర ఉపన్యాసక ప్రముఖులను హిందూ బాలికాపాఠశాలయందు బస చేసియుండిరి. పరిగి గి గంటలకు బాలికా పాఠశాలనుండి అధ్యక్షులు ఉపన్యాసములను మంగళతూర్య ధ్వనులతో గ్రంథాలయమున గొని రాబడిరి. అల్పాహారము ముక్తపరిగముగిసినది.

సభాధనము అరటి ప్రభుల తోడను మామిడి తోరణములతోను అలంకరింపబడి కార్యేటికగర ప్రకృతి సహజమున శృంగారమున లోకమంత సోమగమును గూర్చుచుండెను. సభాధనములకును ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. శ్రీయుతులు మునుస్థామి నాయుడుగారు కరతాళ ధ్వనులు వలన రేగ నధ్యక్ష స్థానమున స్వీకరించిరి. ప్రేక్షకులలో శ్రీయుతులు కార్యేటికగర సుస్థానపురానాగారు, రామకృష్ణ రాజులుంగారు మాక రాజులుంగారు జగద్రామ నాయుడుగారు వాపురూపు మునిరత్నం నాయుడుగారు సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు పరుమారు గుంపర వరదులుగారు మున్నగువారు యుండిరి. అధ్యక్షులును శ్రీ రాజుగారును పుష్పచూలా లంకృతులుగా వింపబడిన తరువాత సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమయినది.

అధ్యక్షులు ప్రవచనమున మాట్లాడుచు, గ్రంథాలయాల కత్వంత్రులు దేశాభివృద్ధికి మూలకారణములతో చక్కగ వివరించిరి. సువర్ణవర్మగారు నివేదికను జదివెరి. పిమ్మట శ్రీ కవి కృష్ణయ్యగారు ఆంధ్రభాషాకృష్ణత్వమునూర్చి యుపన్యాసించిరి. శ్రీ జగద్రామ నాయుడుగారు గ్రంథాలయములు ఇంగ్లండు మున్నగు విదేశములలో నెట్లు స్థాపించబడుచున్నవో వివరింపరచిరి. శ్రీయుతులు సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారు సహాయనిరాకరణోన్మేషమునకు ముందు గ్రంథాలయోద్యమము చిత్తూరునుండలొంతర్వేదముననుసరించి యున్నతస్థితియందుండినదో బాగుగ వివరించిరి. పిమ్మట శ్రీ పరుమారు గుంపరవరదులుగారు గ్రంథాలయోత్పత్తి అమెరికా మున్నగు విదేశములందు గ్రంథాలయములెట్లు స్థాపించబడుచున్నవో వివరింపబడుచునంతయును నెరుంగజెప్పిరి. భారతదేశమునందు అందును బరోడాదేశములందు గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధి ఎట్లు కొనసాగింపబడినదియో, ఆయోద్యమము ఎట్లు ఆంధ్రదేశమునకు ప్రాకినదియో తెల్పు సహాయనిరాకరణోన్మేషము దినములలో రాజకీయములపైకి వచ్చి గ్రంథాలయోద్యమము దునుక బడినదని జుడిపిరి. వివర ప్రసార గ్రంథాలయములందు వీరోత్సవమును సల్పవలసిన యావశ్యకతనుగూర్చి సుపన్యాసించిరి. తరువాత శ్రీయుతులు రామకృష్ణ రాజులుంగారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకును వందనములర్పించుచు వారి భావికార్యక్రమమును బొల్లి వివరించిరి. శ్రీరామకృష్ణ రాజుగారి యుపన్యాసము ప్రోత్సాహకరముగను, ప్రోత్సాహకరముగను నుండెను. అధ్యక్షులు ఉపన్యాస మొనరిరి. వారు గ్రంథాలయోద్యమమునకు తగిన ప్రోత్సాహ మొనరగదమని వాదనము గావించిరి.

కార్యదర్శిగారు శ్రీయుతులు సువర్ణవర్మగారు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగించబడినది. ఉపన్యాసములకు అధ్యక్షులును మరల పుష్పచూలాంకృతులుగా వింపబడి యీయారే గింపుతో బస చేసి గొంపోవడిరి. కార్యక్రమములన్నియు విజయవంతముగ జరిగినందులకు శ్రీ రామకృష్ణ రాజులుంగారు మాక రాజులుంగారు శ్రీరామ నేతలకు పెరుమాళ్లు రాజులవారు

యుక్తవయస్సులో నున్న బిడ్డలు సరిగా పెరుగుటకు

ప్రాతఃకాలభోజనము ముఖ్యమనరము

విద్యార్థులు ముఖ్యముగా ప్రాతఃకాలభోజనముమీద కడు శ్రద్ధ వహించుమని నొక్కి వక్కాణించుచున్నాడు. ఏ కలియుగా తన బిడ్డలకు బుద్ధిపూర్వకముగా ఆసంతుష్టిభోజన మివ్వను. కాని, బాలిక ప్రాతఃకాలభోజనపు విలువ సరిగా తెలియదు. కల్లును తన బిడ్డలకు ఉదయముననే సరిగా భోజనమివ్వకనే పాఠశాలలకు పంపుదురు. పగలంతయు కష్టపడి చదువుటకు తగిన శక్తి గలిగియుండదు. భోజనము పరిశీలించి బిడ్డల సరిగా చదువబాలకు. మధ్యాహ్నము కాకమునుచే లోక శక్తుల క్షీణించును. ఆలోచన శక్తి తగ్గిపోవును. నిద్రయు బిడ్డలకు శక్తికల ఓ స్వల్ప ప్రాతఃకాలభోజన మివ్వవలెను. కాఫీ, ఉకరాష్ట్ర యిచ్చిన చాలకు. పెరిగే బిడ్డలకు కాఫీ పాడేవును, ముఖ్యము. అదియే శక్తిని ఉత్పత్తి చేయును. ప్రాతేన్న కంజరములను, ఎముకలను పెంచును. బిటా మిన్న మిరల్స్ కేరమును చక్కగా కాచుమును. శక్తిరు ఓల్లు యా పదార్థములన్నిటిని కలిగియున్నది. సహజముగా ఈ పదార్థముల దిమ్మి యున్నవి. శక్తికల ఓల్లు సహజపదార్థములు చేతన ప్రకృతాలోగ్యమైనభోజనము. పాలతోను, తంపకాంతోను వేసిగా భుజించిన, బహుశచ్యముగా నుండును. సుఖముగా జీవుమును. శరీరమునకు కడిచేయదు. పెద్దవారలకు శక్తికల ఓల్లు ఉదయభోజనమునకు బహుమంబడి. బలమైన భోజనము చేయనివారలకు, ఆరోగ్యము నెట్టిసితిగా నుండునదియో, అందుమీద గలగు ఆపదల గుర్తించబాలగు.

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘము

జయప్రదముగా ముగిసినది

శ్రీయుతుల గువామ్ గారి యభిప్రాయము
ధిల్లీ, పంచమ రోజు:—కాంగ్రెస్ లో రెండు చీకెలు గలవగునీ కొందరు భయమునుకుండిరి గాని యధ్యక్షులతోనూ సాధనమునకు కారణములేదని తెలిసెను. కాంగ్రెస్ పరిష్కార కమిటీవారు అందరకు సమ్మతమును నిధానమును సభవారియెదుట పెట్టుట సంతోషకరము. ఈ తీర్మానము స్వాతంత్ర్యవాదులకును, జోమినియట్ స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించువారలకును సమ్మతమైనది.

సత్యమూర్తిగారి ప్రకటన

జవహర్లాల్ గారు, గువామ్ నుగాక క్వెట్లా పోరబడిరిని శ్రీకలలో ప్రకటనను మీరు చూచితిరా? ను ప్రకృతు బోనుగారిట్లు చెప్పిరి. చూచితిని. సత్యమూర్తిగారి చూటల సరిగా ప్రకటింపబడినవో లేదో నాకు తెలియదు. నెహ్రూ నేషికను నేను గాని, జవహర్లాల్ గారు గాని మనస్ఫూర్తిగా నొప్పుకొని యుండలేదని మాత్రమిప్పుడు చెప్పవలసియున్నది. రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు తగిన ప్రాణిపదిక విషయమై మేము అఖిలభారత సభలో చాలమంది సభ్యులతో కేక్లిధింపలేదనిగూడ సప్తముగా చెప్పితిమి కాని మేము సభలో తెలియజేసిన కారణముల వలన సవరణలను ప్రతిపాదించ లేదు. సభవారి సమ్మతులగుడ ఈ కారణములననే పుచ్చుకొన దలచ లేదు. ఇవి తెలిసియు, మేము నేషికను ముఖ్యమూర్తిగా నంగీకరించితిమని చెప్పట సత్యము కాదు. జేకేషేరు కరమని నమ్మియు మేము చెప్పితిమి.

స్వాతంత్ర్య సమితి స్థాపన

నెహ్రూ నివేదికలో సంతకముచేసే తరువాత స్వాతంత్ర్య సమితిని స్థాపించుట సమంజసముగా లేదని ఆ. భా. కాం. సభ్యు జొకడు మిమ్ము విమర్శించుట యెరుగుదురా?

ఎరుగుదును ఇట్టి విమర్శనలన ఆసభ్యుడు నివేదికను చదువలేదని స్పష్టమగుచున్నది. అఖిలభారత సమావేశమును జరిపించుటకు కాంగ్రెస్ సభయే కారణము. మద్రాసు తీర్మానము సారముగా నీసభ యేర్పడినది. కావున నాకు వేరొకపార్థము లేకపోయెను. నాకు రెండు పార్థములు కనబడినవి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము భారత దేశముయొక్క ఆస్వరూపి చెప్పి వేరొక ప్రతిపాదన తయారు చేయుట లోకుటి నివేదికలోనే యీ విషయమును స్పష్టముచేసి అందరతో కలిసి నివేదికను వ్రాయుట కొకటి, నేను రెండవ దానిని అవలంబించితిని. అదియే మంచిదని నాయభిప్రాయము భేసించుచు నింకొక నివేదికను వ్రాయుట చాల ప్రమాదములకు కారణ మయ్యెడిది.

ద్విరువారు సుదర్శనవర్మగారును అభినవసీరములు శ్రీ రామకృష్ణరాజులుంగారు మద్రాస్ సోషేటుగా బయటూరివారికి భోజనముల సేర్పాటుగావించిరి. మరనాడుదయము శ్రీయుతుల స్వామినాయుడుగారు పరిసరము లందలి లోడ్లకు పరిశీలించిరి. మధ్యాహ్నము బంధుమిత్రాదులతో గూడి శ్రీ మునుస్థామి నాయుడుగారు రామకృష్ణ రాజుగారింట విందు గుడిచి చిత్తూరు పల్లికి.

(ఒకవిశేషం)

చాల ప్రశస్తముగు పుత్రులు

నెహ్రూ నివేదిక చాల ప్రశస్తముగాను, సమంజసముగాను సభ్యులుగా నున్నందుకు చింత నొందుట లేదు. చాల సంతోషించుచున్నాను. నివేదికలో సంతకములు చేయుటకేర స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి భావములను మార్చుకొన లేదు. నివేదికలోను, అఖిలభారత సమావేశము వారి తీర్మానములను స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నించుటకు కాంగ్రెస్ వాదులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మివ్వబడెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు శాసన సభ్యులు గావచ్చునా?

నాకు లజపతిరాయగారి యెడల చాల గౌరవముగలది. కానివారి యభిప్రాయములతో భేదించుచున్నాను. ఆంగ్ల దేశములోని కమ్యూనిస్టులను విద్వండునందలి రిపబ్లికనులును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునుగోరుచున్నవని రాజభక్తి ప్రమాణమును గైకొనుచున్నాడు. ఆ ప్రమాణమును గైకొనినవారు వారి యజ్ఞము వచ్చిన రాజ్యనిధానమునకు ప్రయత్నించవచ్చును. కావున లజపతిరాయ ఈ విషయ మెందుకెత్తెనో నాకు తెలియదు. ఇంకొకచోట ఆయన స్వాతంత్ర్యమునకై యే పద్ధతు లేనను పని కివచ్చునని చెప్పియుండెను. కావున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులు శాసనసభలోనికి ఇళ్ల రాదరి లజపతిరాయ యెట్లు చెప్పగలడు. శాసనసభలోను స్వాతంత్ర్యసమితిలోను నేను సభ్యుడనుగా నుండవచ్చునని తలచుచున్నాను.

సమితి కార్యక్రమము

స్వాతంత్ర్య సమితి కనడిశాభివృద్ధికొందుచున్నది. ఏమ భయమూర్తమున ప్రారంభమైనదోగాని, దానికి మహారథయు న్నట్లు తోచుచున్నది. ఇప్పుడే మేముక నియమావళిని తయారుచేయగలిగితిమి. మా పార్టీకుండవలసిన కార్యక్రమమును నిర్ధారణచేయుటయే యిప్పుడుగల కర్తవ్యము. కాంగ్రెస్ సమావేశమున లోపల నిడియు పూర్తియగును. (శ్రీ నెహ్రూ)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘము

16-11-33 లేదీన పంచ్యాలలో మధ్యాహ్నము ౧ గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సభయొక్క, 4 గంటలకు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘ సభయొక్క జరుగునగాన సభ్యులెల్లరు వయచేష ప్రార్థింతురు.

విషయములు

1. అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
 2. హిందూస్థానీ నేపాదళమునకు 5 గురు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
 3. లక్నోలో జరిగిన విభజనకు సమావేశమువారి తీర్మానములు.
 4. 'యునైటెడ్ కమ్యూన్ బహిష్కార' ప్రచారము.
 5. ఇతర విషయములు.
- మద్రా:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ మహాసభలోను, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘసభలోను తీర్మానములు పెట్టదలచినవారు పంచ్యాలకు వంపవలెను.

కా. నాగేశ్వరరావు,
మద్రాసు 6-11-33

నైమను సభా విచారణ

శిక్షా సంఘము వారి సాక్ష్యము

వివిధసంఘముల స్వాధీనతవ్యవస్థను సర్వ సైమనుగారు విసుగుచెందుట

సమష్టినియోజకవర్గములకు సిక్కు లంగీకరించుట

జమిందారుల కోర్కెలు

లాహోరు, నవంబరు 6:—పంజాబు జమిందారులసంఘము ప్రతినిధులు సేతుదయము నైమనుసభవారిని సందర్శించి తమకోర్కెలన్నియును విచారించిరి. మేజరు వాన్సింగ్టన్ వారి వారీకాయకులగునదిరి. సర్ ఉమరుహుద్దాఖానుగారు గూడ వారిలోనుండిరి. ఈ రాయబారులు తమసాక్ష్యప్రత్యయమునందు వంజాయనకు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య మొనగవలెననియు, రాష్ట్రీయనామకే కాపనపరచుననియు, నామకే తెలుపనవలసివచ్చెనని, ఓటింగు హక్కుల విస్తరింపజేసి, పంజాబుకాపనసభలో సభ్యత్వస్థానములను 200 వరకు మోచించవలెనని కోరియుండిరి. శిక్కులు మహమ్మదీయులవలెనే జమిందారులనుగూడ ఒక ప్రత్యేక తెగగా నెంచి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను పొందగోరిరి. నూటికి 80 వంతు వ్యవసాయదారులయగుటచే వారిపట్టుకు తగినట్లు జమిందారుల ప్రాతినిధ్యముండవలెనని కోరిరి. వివిధవర్గములలోనున్న జమిందారులు ఒకే ప్రత్యేకనియోజకవర్గమునందునుట కంగీకరింతురనియు రాజానరేంద్ర నాథగారకు సాక్షి అంగీకరించునని చెప్పెను.

అందరితోపాటే శిక్కులుగూడ

శిక్కుల శిక్షలరాయబారవర్గము సర్ నుండరకింగు మాజీయిగారి నాయకత్వమున విచారించబడెను. వీరివివరకు వంజాయ ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు నుండిరి. శిక్కులు ఎన్నటికి తక్కువనీతికంగీకరింపరు. దేశీయరాజ్యాంగవిధానమునందు యితరసంఘముల కెట్టిస్థావర్యము లుండునో వారికిగూడ అట్టి స్థావర్యముండవలెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముగూడ వారికి తగిన స్థావర్యమొనగలేదు. అయినను అదియుండటమే మంచిది. సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విధానము, అంతటను, అన్ని భావమునను, కాపనసభలోను స్థానిక సంస్థలలోను గూడ తేకుండ జేసినచో శిక్కులకుగూడ జాతీయభివృద్ధికొరకు ఆమాత్రము త్యాగముచేయవలసివచ్చెను. శిక్కుసంఘము యితరసంఘములవంటిది గాదు. ఇతర వర్గములు ఒక రాష్ట్రీయతలో నెత్తున వేరొక రాష్ట్రీయతను తక్కువగ నున్నందున వరపుర ప్రతి క్రియలకు బూనుకొని ఎవరి అధికారము మోచిపోకండ జూచుకొనగలరు. శిక్కులట్లుగాక ఒక్క వంజాయ సంబంధమున్నార. కావున వారివిషయము ప్రత్యేకముగా ప్రధానోపచారింపవలెను. వారికి గురుద్వారా తెప్పించగలమని. వారిసంరక్షణకై తగుప్రాతినిధ్యముండవలెను. వారు సైనికజాతీయ గుటచే సామ్రాజ్యమునకు చాల నేపజేయుచుండిరి. మొత్తము భూమిశిక్షలో నూటికి 40 వంతు శిక్కులు చెల్లించుచున్నారు. మహమ్మదీయులవలెనే అల్పసంఖ్యాకులగు శిక్కులకుగూడ తగిన ప్రాతినిధ్యముండవలెనని మాంజేగు నిశ్చితసమయమున కాపనజేయుచుండిరి. కాని అట్లు జరగనేలేదని సాక్షి చెప్పెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము పంజాబులో సంకల్పప్రకరముగ నడచెననియు, ఓటింగుఅధికారము యొక్కవమండికి ఒసంగరాదనియు చెప్పి పెను. నియోజకవర్గములందు ప్రత్యేక సంఘపు తేర్పాటులు మరింత ద్వేషమునకు కారణమయ్యెనని సాక్షి యంగీకరించెను.

శిక్కుల తరపున నైమను సంఘమునకు దాఖలు జేయబడిన కేసులలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తొలగించుటకు మహమ్మదీయులంగీకరింప వలెను. వారంగీకరింప తన్నచో శిక్కులకుగూడ అంగీకరింప జాలరు. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము కాదుగానే అమలు జరిగెను. కాని మంత్రులకు వివిధకాళాధికారులు తగుసహాయము చేసియుండలేదు. సాంఘిక ద్వేషములవలన సంస్కరణలు జయప్రదముగ అమలుజరగలేదు. ఇకమందు కార్యనిర్వాహకకాళా కాపనసభకు జబాబుదారిగా నుంచవలెను. న్యాయవిచారణ న్యాయపరిపాలనకాళులను జేరుచేయవలెను. రాష్ట్రీయలలో రెండేసి కాపనసభలండవలె ననిగలరు.

సైమనుగారిచింత

సర్, నుండర కింగుగారిని విచారించుచున్నపుడు సర్ సైమనుగారు పంజాబు సాక్ష్యమునుగూర్చి యిట్లు నుడివారి:— హిందువులు మహమ్మదీయులు శిక్కులు పరస్పర ప్రాతిహేయతను గల అభిప్రాయముల దెబ్బచున్నారు. తమ వరకుల నంగీకరించినగాని యెట్టి రాజకీయ సంస్కరణలకు నంగీకరింపజాలమని దెబ్బచున్నారు. అది ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. ప్రతిసంఘమువారును స్వయం సహాయసూత్రమునేగాక కొంతవరకు స్వాధీనత్యాగము కలిగి యుండుట మంచిది అని నలహజేప్పిరి.

శిక్కుల సాక్ష్యము ముగిసినపిమ్మట పంజాబు కాపనసభలో జాతీయైక్యతను తరపున చాతరాముగారు సాక్ష్య మొనగిరి. వారు, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య మొనగవలెననియు, లా అర్థరలుగూడ మంత్రులవర మొనర్చవలెననియు, ప్రజాయత్నకాళులందు కేంద్రప్రభుత్వమున కెట్టి యధికారముండరాదనియు నూచించిరి. తమ వత్తు మహమ్మదీయవత్తు మనుటకు వీలులేదనిరి. ఇది మతము ననుసరించినవత్తు కాదనియు ననుకబడియున్న జాతుల నుద్ధరించుటకును రాజకీయవత్తుమనియు చొయత రాముగారు తెలిపిరి.

చొయతరాము వత్తుమనాడు దాఖలు చేసిన వ్రాతప్రతియందు ముందుగ సైమనుకమిషను నియమకమును నిరసించుచు, అది యొకమాత్రము భారతీయుల కంగీకృతము గాదనియు అననుకూలసమయమున యీకమిషను నియమింపబడెననియు యిప్పుడు నియమించుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారి కుమర్త కన్నీరనియుగూడ వ్యవహారము దెబ్బపడెను. అన్నిసంఘములవా రంగీకరించినచో సమష్టినియోజకవర్గము లుండవచ్చునని కలదు.

నిపాఠాజాతులతరపున సర్ ఉమరుహుద్దాఖానుగారు సాక్ష్యము దెబ్బచు ఓటరులలో సగముమంది నిపాఠాజాతుల వార్యనుక వారికి సగముస్థానములు ప్రత్యేకించవలెనని కోరిరి. సభ నూటికి ముగిసెను. తిరిగి బహిరంగసమావేశము కని వారమునాడు జరుగును. బుధవారమునాడు సభవారు విశ్రాంతి గైకొందురు.

తప్ప సవరించుట

జేటి విచారణసమయము సర్ నాను సైమనుగారు ఆ సోసియేటెడు వ్రెసువార్త సిబ్బలు మిలిటరీ గజెటు పత్రికలో పడిన దానియందు యీ దిగువతప్పును సవరించిరి.

“అహింస లగు అల్పసంఖ్యావర్గములచే సమష్టినియోజకవర్గములను బలవంతముగ అంగీకరింప జేయుట అన్యాయముని నెహ్రూ నిశ్చయించు గలదు” అని సైమనుగారన్నట్లు వ్రాతి కలలో పడెను. తా నట్లులేదనియు, సైవాగ్యమునందు రాజానరేంద్రనాథగారి సాక్ష్యప్రత్యయమునందు అనుటకు బదులు నెహ్రూ నిశ్చయించు అని పారబాటున పడెను. వ్రాతికలలో రిపోర్టులు సాధారణముగ సరిగానే పడుచున్నవి. ఇదిమాత్రము కేవలము పారబాటున జరిగియుండును గాన సవరించుచున్నానని సైమనుగారు రిసిరి.

ప్రాతినిధ్య విషయమున రాజీనూచన

అల్ప సంఖ్యావర్గముల ప్రతినిధులను ముందుగ సాంఘిక నియోజకవర్గములనుండి యెన్నుకొనబడిన కొందరు అధ్యక్షులలో నుండి సమష్టి నియోజకవర్గములు ఎన్నుకొనుట మంచిదను రాజీ నూచన ముందుగ జి. బి. హరిలాలు దేశాయిగారు బొంబాయిమంత్రి రహస్యముగ సాక్ష్యమిచ్చినపుడు నూచించి యుండినని యిప్పుడు విచారింపగ తెలిసెను. బొంబాయి మంత్రులలో దేశాయిగారు రొక్కరే ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను ఖండించెను. దేశాయిగారు నూచన హిందువులు అంగీకరింపజూరరు. మహమ్మదీయులు అంగీకరింపకున్నారు. శ్రీ శ్రీ.

అఖిల పక్ష సమావేశము

ముఖ్యవిషయములను చర్చించుచుండుట

దీల్లీ, నవంబరు 6:—ఈనాడు లాలా లజపతిరాయ్, సర్దార్ మంగళసింగు, మాలా నా అబ్దుల్ కాదిర్ గారలు యిప్పుడొక్కో పక్ష చేసిరి. అఖిల పక్ష సమావేశము పొంచాలమునందు జరుగవలెనని మోతీలాల్ నెహ్రూగారి నూచన చర్చించబడెను. త్వరలో పొంచాలమున నొక సభగానించి ప్రాతినిధ్యము లనుగూర్చియు నియోజకవర్గములనుగూర్చియు చర్చించుటకు తీర్మానించిరి.

దీల్లీ, నవంబరు 6:—నేడు నెహ్రూ సంఘము ఉదయము 8 గంటలకు సమావేశమై సాయంత్రము 8 గంటలవరకు విషయములను చర్చించుచుండెను. మధ్యభూమిపక్షముతోకలగు మాత్రము విరమించెను.

కన్వెన్షన్ యెప్పుడు జరుగవలెను ?

కలకత్తాలో జరుగవచ్చు కన్వెన్షను యెప్పుడు జరుగవలెనని చర్చజరిగెను. దీనినిగురించి యితరసంఘములతోకలసి నిర్ణయించుటకు మోతీలాల్, డాక్టర్ అన్నాసీ, అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గార్లు గల ఉపసంఘ మేర్పరచబడెను.

కన్వెన్షనులో నవలంబింపవలసిన విధానము

కన్వెన్షనులో నవలంబింపవలసిన విధానమునుగురించి చర్చజరిగెను. దీనివిషయమై నిర్ణయించుటకు మోతీలాల్, లజపతిరాయ్, మాలా నా అబ్దుల్ కాదిర్ గారుకూడిన ఉపసంఘ మొకటి యేర్పరచబడెను.

ఆహ్వానింపబడిన సంస్థలు

ఈ ఉపసంఘము కన్వెన్షనుకు ఆహ్వానింపవలసిన సంఘముల కేర్పరచ నిర్ణయించుటకేర్పడెను. శికోమణి అఖిలదళము, ఈ నాన్ బారీ డర్బార్, ఆర్యసమాజము, అహమదీయ సమితుల వారికి తమ తమ నియమావళిని వంపవలసినదిగా కోరుచుసంఘము వారు తంతివార్తనంపిరి. తరువాత విచారించి యెవరిని ఆహ్వానింపవలెను. ఎవరికెంత ప్రాతినిధ్యముండవలెను. అను విషయములు తీర్మానింపబడును.

ప్రభుత్వవిధానము

ప్రభుత్వవిధానము సమాఖ్యవర్గ ప్రతినిధులచే ననుసరించుండవలెనా లేక బలముగ ఒక్క ప్రభుత్వమే చేయుననుండవలెనా యను విషయము తరువాత చర్చించబడెను. కేంద్రప్రభుత్వము నుండి కొన్నికాళులను రాష్ట్రీయప్రభుత్వముయొక్క కరముచేసి చాల అసరమై నప్పుడు మాత్రము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు గొప్ప అధికారము నిచ్చుట మంచిదని సభవారు భిప్రాయపడిరి. విజయరాఘవాచారిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వము బలీయముగా నుండవలెననియు, అట్లు కాకపోయిన ప్రతి భాగము చిందరవందగా పోవుననియు తెలచెను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ప్రాతినిధ్యమును గురించి తరువాత సంఘమువారు చెందు గంటలు చర్చించి తీర్మానించిరి. తాను సిక్కుసంఘాభిప్రాయమును తెలియజేయక పోవుటవలన గజెట్ వాలాలో జరిగిన సిక్కుసమితి కింకొక ప్రతినిధి యుండుట యవసరమని సర్దార్ మంగళ సింగుగారు చెప్పిరి. సంఘమువారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించి, సిక్కు సమితిని సంఘము వారితో సంకలించుట కొక ప్రతినిధిని వంపవలెనని కోరుటకు నిశ్చయించిరి. అఖిల పక్షసమావేశమును పొంచాలములో జరిపి, పొంచాలర యభిప్రాయముపై ప్రాతినిధ్య సమస్యను తరిమివేరించవలెనని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కోరిరి.

రాత్రి ప్రార్థనాసభ సభ ముగిసెను. (శ్రీ శ్రీ.)

కవిరి ఖాదీప్రచారము

దీపావళిముందు అధికవిక్రయము

కదిరినుండి శ్రీనివాసాచార్యగారు 7 వ తేదీన తంలివార్త సంపుటమ్మారు:—

శ్రీయత కాకిరాల శారాయ్యగారును గుంతుకుప్ప రాయ చెట్టిగారును యాపురమునందు ఖద్దరు యింటింటికి గొని పోయి విక్రయించుచున్నారు. రెండుకోజులలోగా మూడు పందల విలువగలవస్త్రములు చెల్లెను. ఇదివరకు యాయూరిలో ఖద్దరువ్యవస్థను కెట్టి ప్రోత్సాహము లేకండెను. ఇదివరకు ప్రతికూలముగ నుండినవారగూడ యిప్పుడు ఉత్సాహము జూపుచున్నారు. దీపావళి పండుగముందు ఎక్కువ విక్రయము కాగలవని సమ్మతించుచున్నారు. ఇకమం సిక్కుల నొకడుకొనము సాపించుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. విక్రయదారులకు మే మెంతయు కృతజ్ఞులము.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్స్వీ” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖమ్మ ప్రత్యేకము.

మొల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమండ్రి

వైసు వైసుమను ఎన్నిక

(స్వకీయవిలేఖరి)

7 నవంబరు: రాజమండ్రి ప్రజా మునిసిపల్ సంఘ ఆవళికి యొకటి నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు మ్యూజికు మహోళలో సమావేశమయ్యెను. వైసు వైసుమను యెన్నుకొనబడు యీ సభ పీఠవహదినది. ము. రా. రా. యక్కా. అప్పలస్వామిగారును ము. రా. రా. సప్తా అప్పలస్వామిగారును యీ కడదికి పాటిచేసిరి. చుక్కా అప్పలస్వామిగారికి 16 వోట్లును సప్తా అప్పలస్వామిగారికి 13 వోట్లును వచ్చెను ము. రా. రా. శ్రీ, చుక్కా అప్పలస్వామిగారు వైసు వైసుమనుగా ఎన్నుకొనబడినట్లు వైసుమనుగా ప్రకటించిరి.

నైమన్ కమిషన్ చర్చ

శ్రీయుత బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు యం. యల్. సి.

మద్రాసు కాసనపల్లిలో గతమాసమున జరిగిన ఉపసంఘ నియామకమునకు శ్రీ నాయుడుగారు అనుకూలముగ వోటు వేసిరి కొందఱును కొందఱునుగా నేను వారిని యందునుగరించి అడుగగా తామిందుకు ప్రతికూలర మనియు పోలు గైకొన కుండుటచే తామెట్లు ఓటుచేయునది ప్రజలు ఎదగజాలక పోయిరినియు తాము అనుకూలముగ ఓటుచేయి తదనియు తెల్పియుండిరి. (స్వకీయ విలేఖరి)

బెజవాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

గాంధీ అర్చన-కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ ప్రారంభము నవంబరు 5-నిన్న సాయంత్రం 2 గంటలకు పూర్ణానందంగారి సత్రం మేడమీద బెజవాడ పట్టణమునకై రైలు స్టేషనుకు తూర్పుభాగమునందలి పేటలలో నివసించు జనుల యొకయోగము నిమిత్తము ఒక అప్పకొ బ్యాంకింగ్ స్థాపించు నిమిత్తం ఒకసభ సమావేశపరచబడినది. శ్రీ యుత సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. కో ఆపరేటివ్ బ్రెయినింగు పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నున్న అనిష్టాంటు రిజిస్ట్రార్ వారు తమ సలహాల నిచ్చి బ్యాంకింగ్ ప్రారంభించునట్లు తోడ్పడిరి. బ్యాంకింగ్ షేర్స్ నుపుచ్చు కొనుటకు చాలమంది విచ్చేసిరి. అప్పటి కప్పుడెరు 2000 లకు షేర్స్ నుకొని సొమ్ము నిచ్చుకేసిరి.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన రాజగోపాలా చార్యులవారిటుల నడిచిరి. మొట్టమొదటికోజాననే ఇంతమంది బ్యాంకింగ్ చేరటం సంతోషవదాయకము. బ్యాంకింగ్ స్థాపించుట అప్పుల నివృత్తికై యున్నది. తాత్కాలికముగ తట్టస్థులు యెబ్బం దులను గడపుకొనుటకై బ్యాంకు లుద్దేశించబడినవిగాని ఎల్లప్పుడు అప్పుల నివృత్తికై గాదని మనము గ్రహించవలెను. అప్పు తీర్చుటకు తాపతు ఉన్నప్పుడే అప్పుపుచ్చుకొనుట మంచిది కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలలో అప్పులను తీసుకునే వారు వాయిదాలకు సరిగా తాకింపజేయవలెను. ఇది సరియైనమార్గముకాదు.

ఈ అర్చన బ్యాంకింగ్ జయత్రదముగా నడుపవలయును. దీనివలన చాలా లాభముకలదు.

సాయం రిజిస్ట్రార్ గారిటుల చెప్పిరి. కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకును ప్రోత్సహించవలయును. అప్పుపుచ్చుకునే వారు మరలవాయిదా ప్రకారము సొమ్మునీయకపోతే అలాంటివలయును. ఒకనికనిచ్చె మరొకరికి విరియోగించునని తెలిసినప్పుడు డైరెక్టు అప్పునీయకూడదు ఈలాటి బ్యాంకింగ్ వలన నిజాయితీ, నమ్మకము, లాభము అభివృద్ధి కాంచవలయును. పిమ్మట డైరెక్టు ఎన్నిక జరిగెను. శ్రీయుతులు అయ్యంకి శంకట రమణయ్య, పర్యవేంద్రులైనారాయణ, వెంకటరమణ శ్రీరామారావు, సి.రాజగోపాలాచార్యులు బొడ్డపాటి పూర్ణయ్య 100లు గారలు డైరెక్టుగా ఎన్నుకొనబడిరి. మొదటివారికి పురు క్రమముగ ప్రెసిడెంటు, సెక్రటరీలుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఆంధ్ర యిన్ స్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్, మచిలీపట్టణము.

మేనేజింగ్ డైరెక్టురు:— కోకా అహోబలరావు నాయుడుగారు ఎం.బి.సి.హెచ్.బి. (ఎడింబర్గ్) డి. డి. (లివర్ పూల్). ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రముఖులెల్లరు నిందు డైరెక్టుగా నున్నారు. ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతిసాలను కోటి రూపాయలకు పైగా యితర భీమాకంపెనీలకు ప్రీమియములుగా పోవుచున్నది. యీ యీధన ప్రవాహము నరికట్టి ఆంధ్రదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడుట ప్రతి ఆంధ్రునియొక్క విద్యుక్త ధర్మమని గమనించి ఆంధ్రులెల్ల నిందే తపశ్చింతలను భీమా చేయుదురగాక!

ఆంధ్ర యిన్ స్యూరెన్సు కంపెని లిమిటెడ్, మేనేజింగ్ డైరెక్టురుగారికి—బందరు. అయ్య, మారయ్యులు గుండు సత్యనారాయణమూర్తి సకుటుంబముగ గడచిన శ్రీరామనవమికి సకుటుంబముగ భద్రాచల యాత్రకు వెళ్లి దైవశ్రేణుల ఆచట కలరాతిగిలి ఆకస్మికముగ కాలధర్మము నొందెను అతని మరణపు రిపోర్టు క్లయిమఫారములు పూర్తిచేయించి పంపగానే మార్చి 1 ఆక్షేపణ కాలయాపన చేయ కుండా అతని 862 సంవత్సర పట్టాతాలూకు భీమామొత్తము రు 8000/-లు వెంటనే అతని భార్యకు అందజేసినందులకు మేమంతయుకృతజ్ఞులము. చిత్రింపుడు. ఇల్లు విధేయులు. బందరు } (సం) గుండు వెంకటలింగం వ్రాలు 29.8-28 } (సం) గుండు మృత్యుం జయుడువ్రాలు

వివరములకు యీ షిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను. యర్రమిల్లి మంగయ్య బి. యె. బి. యల్. కక్రటర్.

గట్టి చాయరంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

యల్. కే. వీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జప్తులివ్యాపారం, మహల్ పేధి, మధుర.

లాల్ బాజీగారిని అభినందించుట

బెజవాడ, నవంబరు 7:—నిన్న సాయంత్రం గాంధీ యుద్ధాగమనమునందు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాశ్యేకరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన పౌరజనసభయందు దేశ భక్తా గ్రేసరుడగు లాలా లజపతిరాయగారు ఇతర నాయకు లును వైసుమ బహిష్కరమును జయత్రదముగ కొనసాగించి నందులకును, అధికారుల అక్రమ ప్రసర్తన నెడకొనినందు లకును వారి నభినందించుచు పోలీసువారి దౌర్జన్యమును ఖండించుచు తీర్మానించిరి.

గవర్నరుగారు—మున్యసిపాలిటియొక్క వినతిపత్రము నవంబరు 15 కేసీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ద్వితీయ స్నాతకసభకు అధ్యక్షత వహించుటకై యీ పట్టణము విచ్చేసినప్పుడు గవర్నరును, ఛాన్సలరును అగు గోపెష్ వ్రథువుగారికి వినతిపత్రమును రజితపేటికయ్యంచుమర్చి సమర్పించుటలు మున్యసిపల్ కాన్సిలువారు తీర్మానముచేసి గవర్నరు గారికి తెలుపుకొనిరి.

వినతిపత్రము నొసంగెదమని తీర్మానించినందులకు గవర్నరు గారు సంతసము తెలుపుచున్నారనియు, కాని ఇప్పటికి విశ్వవిద్యాలయ స్నాతకసభకధ్యక్షతవహించుటకు మాత్రమేమచ్చుమండుటలన వినతిపత్రము నందజాతకపోయినందులకు గవర్నరు విచారించుచున్నారనియు, విశేషకాలము బెజవాడయందు మ కాంచేయటకు వీలగలిగినచో సన్మానపత్రము నందుకొనుటకు చాల సంతసించియుండురనియు తెలుపుచు ప్రైవేటు సెక్రటరీగారు చేరుమేకగారిపేర జాబు వ్రాసివారు. గవర్నరుగారు సంతోషించిన సంగతి కాన్సిల్ల కందరికి తెలుపమనికూడా వ్రాసివారు.

ఆంధ్రుల కొకవిన్నపము

నల్లూరుపురమందు స్థాపించబడిన అశాధనకాలయము నకు సాహాయపడుటకై దీపావళిభిక్షలు విరివిగా సమర్పించవలె ను. వనూళ్లకు పాతకాలాధికారులు విద్యార్థులను, సాంఘిక వాదకమువారు దయార్థిత్వపుదయలరై రేపటికిననునంది ఎనూళ్ల బూసవలెనని కోరుచున్నాము. ముఖ్యగ నల్లూరు పురవాసు లత్యధికముగ భిక్ష యొసంగెదరు గాక!

మంగమూరు నరసింహారావు, అశాధనకాలయం కాంగ్రెస్సర్.

యం. శ్రీనివాసాచార్యులుగారి (తిరుపతి) అప్రస్తుత ప్రసంగము

శ్రీ యం శ్రీనివాసాచార్యులుగారు చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి హోదాతో బంపిన తిరివార్తను చూచి కాన. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శికాదు. వారిసాలను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యులునుగారు. చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీకి రావు బహద్దర్ బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు యం. యల్. సి. కార్యదర్శి అయివున్నారు. వార్తాపత్రికలలోని వృత్తాంతమునబట్టి చూడగా సి. దొరసామయ్యగారికి ఎక్కువవోట్లు వచ్చినందున నందియాలలో జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాం. సభక ఆ హాససంఘమువారిచే అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారి తిరివార్తనబట్టి సభకు హాజరకాకూడ దనుకొనువారు పొరపాటభిప్రాయ పడుచున్నారని భావించ వలసినవచ్చును గనుక ఆంధ్రులెల్లరు సభకు విచ్చేసి జయత్రదము గావించవలెనని కోరుచున్నాను. దొరసామయ్యగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభలకు హాజరను పొల్లనుచున్నవారు గాని మూల నుండి ఒక్కసారి అధ్యక్షపదవికి వచ్చినవారుగారు గనుక శ్రీనివాసాచార్యులుగారి అప్రస్తుత ప్రసంగమును పెడచెవిని చెప్పవలెనని ఆంధ్రుమహాజనులకు జేతుచున్నాను.

సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠి.

లిజర్డ్ ఫౌంటెన్ కలము 100 వివిధరకములలో తయారుచున్నది Sole Representative for India, Burma and Ceylon:- Alfred W. Brooke, (Eastern) Ltd., P. O. Box 375 Bombay. 4718

Durga Medical Hall, Bezvada. దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ గణేయ మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గరోగములను నివారించి మూత్రము విడుదలయ్యేను గలదు పోటు, మంట, చురుకుడు యింట్లోను లోలోను పిచ్చికారిలతోను నిదురైతే కంటక తప్పుక తడుపును. సీసా 1 కి రు 8-0-0

మూర్ఖత్వము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్ని సం॥ త్వరమున నివారించును మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదురును నెలకు పదిపావుపాము రు 8-0-0.

పొడలకులైలము

(3) ఈతైలము తైలపాడునీగాక యితరవిధములైన పొడలకులకు పోగొట్టును. ఇంకా తావర, గజ్జ, కర్పాడి మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. డిప్రీ 1 కి రు 1-0-0.

కుక్కనప్రము

(4) ఈద్రవ్యము కేరళములో కర్ణాటకమునను కాక లను, మేళాదైత్యములను గలిగెడి కరముల బుహినతను పోగొట్టి దేహమునకు బలమును గలుగజేసి సౌఖ్యము నిచ్చును. 50 మాత్రలగుల సీసా 1 కి రు 0-12-0

నదానామృతము

(5) అన్ని నోవ్వులకు ఆమోఘమైనది. తంబూలు, బెలుకునోవ్వులు, కీళ్ళనోవ్వులు ఇంక యెడి అననెల, పకలవిధ మైన నోవ్వులను పోగొట్టును. సీసా 1 కి రు 0-8-0

కురువర్ధని

(6) ఈనూనెలను పెండ్లుకులు ఊడకందా ఉండును. పెండ్లుకులను వృద్ధిచేయును. తైల పెండ్లుకులను గల్లబడుతులు చేయును. మంచినాపన గలనూనె ఉత్తయ్యగించినవారికే తెలియదు, వ్యాటలగు ఉచితముగ పంపిండును. వలయువారు:—దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ ఆది వ్రాయవలెను.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు

నవవైభవ ప్రణయతొలకాడు క్షీరించి గ్రంథములు విడిగా వమ్ముచును. కొలదివ్రతులే యందులుచేత కావలసినవాడు వెంటనే తర్రుకు బంపవలెను. ప్రహరపాటకము (అలంకారము) నెల 1-0-0 కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 225 పుటలు 3-0-0 ప్రహరపాటకము సంపుటము, వారికోరెండు 1-0-0 పాస్తేటి, ని.వి. కర్పూలు కొనుపాకేభరించవలెను. మూడు పుస్తకములు కొనుపాడు రు 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును. రామచంద్రవరం, పాలకోడేటి మూగురుర్తి, 15-1-28 వచ్చితూర్తి సంఘకాగ్గడరి.

అత్యుత్తమ కుటుంబలభ్యాంత భాస్కరం

సమస్త కుటుంబములకు ఆమోఘప్రయోగములైనది దీనివల్లనే జనానికి రు 1116 బహుకావము కుటుంబముల పొలిటి పంజీరిగా నక మహా తుష్టి ల్లు మా సుస్థానమునకు సమర్పించబడి అనుభూతికములైన కుటుంబములను సకలపక్షేన, మా ఆశ్రయమునకు కీర్తిచెచ్చిన యోగ్యతా పత్రములకు

వివరములకు నేడే వ్రాసిన మా అత్యుత్తమ కుటుంబలభ్యాంత భాస్కరమును కేటలాగును ఉచితముగా పంపబడును. దానికి ప్రకటనలకు మోపబడును.

టి. వి. రాఘవాచార్యులు, జమిందారు, శ్రీరాఘవాచార్యేశ్వరము, కడలి-రాణోజతలూకు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

Price Anna: 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

నత్య హరిశ్చంద్రియము

(5-వ కూర్పు) 1-0-0

సాత్రాజిత్రియము (శృంగారరసము) 0-12-0

(శ్రీకవితాకళానిధి బలిజేషల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్ర మాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

దర్శకులకు కవిమీషను సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు, 12, పిలాతోపు మైలాపురం, మృదాను.

1. పనబోపాసన, నిర్బంధోపాసన రు. 0-8-0
 2. జీవన్ముక్తి, విజేహముక్తి రు. 0-4-0
 3. దైవబలము (ప్రతిప్రధానమును విన్నవత్వకావ్యము) రు. 0-8-0
- (ఈపుస్తకములు కావలసినవారు ఈ కిందివిధమున వ్రాయవలె అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

మహాసూర్యవర్తి

ప్రతిష్ఠమైన యోగము. ప్రతివారికి ఆవశ్యకమయినది. శుభమును, నష్టమును, కష్టమును మంటలు, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవిశారదులకు పుత్రాదులకు, శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి సంస్థానమున కయ్యారం రు. 2125 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యల(కృష్ణా).

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

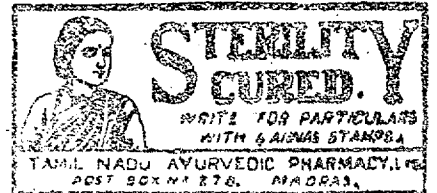
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మవరాళి రు. 1 (2044) వాక్కు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి సీని, బెజవాడ

దిలరొగవైద్యశాల

శిబిరాల్లో ఉన్న వైద్యులకు వైద్యమును "దిలరొగ" అచ్చుకు దున్నుచున్నాము. మావి అన్నియు శ్రాద్ధచికిత్స వైద్యులకే లభిస్తును. చక్కని సుహా నిచ్చును. "నెక్స్" ఈమందు ముం దిగజేరియు, చిక్కినవామేహం, అత్యుత్తమ ఫలప్రకర్త్యం. అతిమూత్రం శ్రేష్ఠపుష్క. పుష్కముకృష్ణానవ్యాధులకు: గ్యారింటీ. రు 2/- మందులు పనిచేయవలె ఖరీదువాడను.

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మీశాశకగాని, లేకసమయముగాని పండిత జ్ఞుని శాస్త్రోక్త్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, శ్రాద్ధవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట కు రు 5-0-0 దశాంత్యకేంద్రగోరవారు ఉత్తమద్వారా తెలిసికొనవలయును. అయ్యోగవిషయము యోగవిషయము తర్రు విషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంకేట

ప్రశ్న

భరివ్యక్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయుటకు రు 1-0-0 కై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయకాలమును తెలుపవలెను. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

జ్యోతిష కళా పాఠశాల

పుస్తకములలో నాల్గవ భాగమున దశాశలాధ్యాయము అచ్చు పూర్తియై నిదముగా నున్నది. యందు ప్రతిపదశతక ప్రతి అంతర్గత వివరముగా ఫలములు శ్రోతార్థ సహితముగా వ్రాయబడినవి. ఇదివరలో అచ్చుబడిన 1, 2, 3 భాగములు కూడ ఖరీదునకు సిద్ధముగాయున్నవి. జ్యోతిషవిద్య 6 మాస ములలో పాపుద్వారా నేర్పబడును. వివరములకు వ్రాయును. ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేటపాపు, గోదావరిజిల్లా.

ప్రతాపకన్కారిమాతలు

(75-8851)

4 మిక్కిలి ఘంటును సువాసనగలది 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా సుండుటయే గాక అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను వారించుటయే గాక జలుమును, జ్వర క్షేపిని, ఆశోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహముం దుండవలెను. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0 11 సీసాలు 2-2-0. డి. వి. కాట్టి పిల్లిటెక్రా 0-3-0 పి.వి.పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలికేటి, జిల్లాదానశిల్ప.

మోహినీతైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, క్షీడర్లు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి కుఖినిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. ముందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమగు సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారుకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయెల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమ్మ తాంజనం డిపోబొంబాయి, లేక మదరాసు.

చర్మ వ్యాధులకు గరుకుకూడ లేకుండవేయు రాధా కృష్ణ తామర మండు వాడుడు ఆస్తి యే పులలో దొరుకును V. S. SASTRY & Sons, Tenali Guntur D

కమలాక్షి

(విచిత్ర కథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపచార్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, రంబికెట్టి వీధి మదరాసు